Įsteigtas 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Seredomis, Brooklyn, N. Y.
Metinė prenumerata:
Suvienytose Valstijose ... $2.00
Kanadoje 2.50
Visose kitose viešpatystėse 3.00
Prenumerata apmokama iš kalno.
Prenumeratos metams skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. PAUKSZTIS & CO., INC.
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.
Telephone, 2427 Greenpoint.

N Y Public Library
476 Fifth Avenue

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Established 1886.
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
THE LITHUANIAN WEEKLY
Published Wednesdays at Brooklyn, New York.
Yearly Subscription Rates:
United States $2.00
Canada 2.50
All other countries 3.00
Advertising rates on application.
Address:
J. J. PAUKSZTIS & CO., INC.
120-124 Grand St.
Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

NO. 21. (Telephone 2427 Greenpoint)
BROOKLYN, N. Y., GEGUŽIS (May) 22 d., 1918 M.
Entered As Second Class Matter Oct. 23, 1907, At The Post Office At Brooklyn. N. Y. Under Act of March 3rd 1879.
METAI XXXII. (Telephone 2427 Greenpoint)

True translation filed with the postmaster of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918, as required by the Act of Oct ober 6, 1917 (Trading with the Enem y Act.")

VEL PASKELBTA LIETUVOS „NEPRIGULMYBE"

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918, as required by the Act of October 6, 1917 (Trading with the enemy Act.)

WASHINGTONO VALDŽIA MATO PROGĄ VĖL PAGRAŽINTI RUSIJĄ KARĖN.

AIRIJOJE SUAREŠTUOTA DAUG VADOVŲ, KURIE PRIE ŠINOSI ANGLIJAI.

AUSTRALIEČIAI PAĖMĖ KAIMĄ IR 360 BELAISVIŲ, O AMERIKIEČIAI ATMUŠĖ TRIS DIDELIUS VOKIEČIŲ UŽPUOLIMUS.

VOKIETIJOJE VĖL SUMAŽINTA DUONOS IR MĖSOS PORCIJOS.

VOKIEČIAI IŠ UKRAINOS NEGAUNA MAISTO.

NETOLI PITTSBURGHO, PA. VIENOJE CHEMIŠKOJE DIRBTUVĖJE SPROGO MEDŽIAGA. UŽMUŠTA 170 DARBININKŲ, O SUŽEISTA APIE 400.

Ši savaitė yra Raudonojo Kryžiaus savaitė. Raudonasis Kryžius tikisi surinkti 100 milijonų dolarių. Kiekvienas Amerikos gyventojas turi sulyg savo išgalės aukauti Raudonajam Kryžiui ir tuomi šelpti sužeistuosius karėje, našlaičius. Neatsisakykite nei vienas nuo aukos taip prakilniam tikslui.

Iš karės lauko

VAKARŲ FRONTE RAMU

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Francija. — Sąjungiečiai gerai prisirengę laukia vėl priešo užpuolimų. Apart smarkių šaudymų iš kanuolių ir patrolių veikimo, nieko svarbaus neįvyksta. Kiek smarkesnis veikimas buvo netoli Kemmel kalvos už kalną 44. Čia francuzai ir vokiečiai turėjo smarkius susikirtimus ir kalnas ėjo iš ranka rankon iki ant galo tvirtai pasiliko pas francuzus.

GEN. PERSHING PRADEDA KASDIENINIUS PRANEŠIMUS

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Washingtonas. — Su atspausdinimu pirmo amerikonų oficialio pranešimo nuo karės lauko, manoma, prasidės reguliorис supažinimas Amerikos žmonių su S. V. kariumenės veikimais Francijoje. Pranešimas skamba:

Amerikiečių oficialis pranešimas. Vyriausia Amerikiečių Ekspedicijos Stovyklė, 15 d. geg. 1918.

(Sekcija A.). — Į šiaurę nuo Toul ir Lorraine buvo pastebėta žymus pasididinimas artileriško veikimo abejose pusėse. Šiandien musų du lakunai numušė tris vokiškus orlaivius. Toliau nėra nieko svarbaus pranešti.

(Sekcija B.). — 12 d. geg. Lorraine 3 slankinėjanti šauliai, (snipers) žiniuonystės departamento nariai, išėjo, pasirėdę į kamuflažuotas šaulių drapanas, pajieškoti vokiškų „sniperių" ir susidurė su 18 priešų apstiprintose vietose netoli „dug out". Jie nušovė keturis, tarpe kurių vienas išrodė oficieriu, pagriebė svarbias popieras ir pasitraukė po sunkiu apšaudymu. Vienas iš partijos nepargrįžo ir majoras komanduojantis tą sektorių pasiuntė tris oficierius su keturiais kareiviais jį surasti.

Šis patrolis irgi įsiveržė priešo linijosna bei pasiekė apstiprintas vietas pirmojo patroliaus užpultas. Čia jau priešas buvo gavęs pastiprinimų ir musų patrolis buvo nuvytas atgal karšta ugnia ir granatų ugnia. Pasiekus musų linijas pasirodė, kad ir šio patroliaus stokuoja vieno žmogaus. Du oficierai išėję jo jieškoti užmušė priešo žvalgą ir atnešė jo kū del pažinimo tikslų. Antrojo patroliaus pražuvėlis nesusirado, bet pirmojo pargrįžo.

INDIJA SUDARYS NAUJĄ PUSMILIJONINĘ ARMIJĄ.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Simla, Indija. — Indijos valdžia nutarė tuoj rekrutuoti naują armiją iš daugiau kaip pusės milijono vyrų.

Atskirų provincijų valdžios pritarė lojališkumo rezoliucijai priimtai Delphi konferencijoje, prižadėdamos visokią galimą pagalbą.

Tokiu budu Indija jau bus suteikus Anglijai daugiau negu milijoną kareivių šioje karėje.

14 NARLAIVIŲ PASKANDINTA BALANDYJE.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Londonas. — Balandžio mėnesyje tapo paskandinta 14 vokiškų narlaivių. Patobulinus hydrophonus (pabuklas su kuriuo galima klausyti per vandenį), kurie praneša narlaivių prisiartinimą ir išradus naujas priemones, kaip tai garsines vilnis kurias naikintuvai pasiunčia po vandeniu, idant užrekorduoti kur randasi bile daiktas jurėje bei, ačiu pasisekimams taip vadinamų „depth charge" narlaivių grąsa jau prašalinta. Jų komandieriai dabar bėdoja ir tik ginasi. Keletas maištų tarpe ingulų ir užvarimų narlaivių ant nežmoningų krantų tapo pranešta Anglijoje bėgyje šių 8-nių savaičių.

ITALAI NUTORPEDAVO DIDELĮ AUSTRŲ DREDNAUTĄ.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Roma. — Oficialio pranešimo turinis skamba:

Italų laivyno dalimis pasisekė, išsisukant nuo priešo patrolinių laivų ir švytūrių, įsiveržti Polo uostan anksti rytą ir nutorpeduoti austrų karės laivą Viribus Unitis typo (20 tukst. tonų intalpos).

Tuo patim laiku italų juriniai orlaiviai atakavo austrų karinius orlaivius sklandančius ant Polo ir numetė du, o privertė keletą nusileisti. Italų lakstytuvai visi pargrįžo sveiki namon.

Iš Visur

RIMTAM TAIKOS PASIULYMUI DURYS ATVIROS, SAKO BALFURAS.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Londonas. — Anglijos svetimų dalykų sekretorius, Arturas J. Balfurras, duodamas Atstovų Bute paaiškinimus apie nesenai Francijos Respublikos prezidento paskelbtą Austrijos Imperatoriaus Karolio laišką Burbono karalaičiui Sikstui, pasakė, kad C. Valstybės niekad dar nėra darę pastangų prie pasikalbėjimų turėdami domoje teisingą ir garbingą taiką ir pridurė:

„Jei kuris nors kariaujančių valstybių atstovas rimtai nori išdėstyti prieš mumis kokius nors pasiulymus, mes esame pasirengę juos išklausyti. Suprantama, mes neturėsime reikalo su jais be žinios musų sąjungiečių."

VOKIŠKOS TAIKOS SĄLYGOS.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Su francuzų armija. — Vokietijos taikos sąlygos yra aiškiai išdėstytos dokumente, kuris tapo surastas vokiečių apkase nesenai sąjungiečių užimtame. Svarbiausių reikalavimų sątrauka skamba šiaip oficialiame vertime:

„Po tų baisiai didžių aukų, kurias mes padarėme iš musų kraujo ir turto mes butinai reikalaujame Vokietijos užlaikymui ir jos vystymuisi mažiausiai sekančių dalykų:

„Belgija, ypač Flandrų jurės kraštas su Antwerpu, turi pasilikti vokiškoje karinėje, ekonominėje ir politikinėje prigulmybėje.

„Laisvė ant jurių bus tinkamai įsteigta ant vandenynų, Centralėm Valstybėm pavelijant turėti vaizbinį laivyną iš 17,800,000 tonų, kuomet sąjungiečių turi siekti tik 10,900,000 tonų.

„Musų kolonijos turi buti sugrąžintos su kaupu.

„Longwy ir Briey kasyklos, kurios suteikė Francijai ginklus mums užpulti pasiliks vokiečiams.

„Buvusios vokiečių Baltijos provincijos bus intrauktos Vokietijos Imperijon, o jų derlingos žemės suteiks naujus javams laukus vokiečių ukin. ateiviams, ir tokiu budu apsaugos imperiją nuo bado pavojų.

„Kuršas, Lietuva, Livonia ir Estonija bus apkolonizuotos.

„Tautos, kurios užpuolė taikingą Vokietiją, turės užmokėti visus karės kaštus žalia medžiaga, laivais, pinigais ir žemėmis, paliekant Vokietijai tik 5 bilijonus skolos."

LENKIJA BUS PRIJUNGTA PRIE AUSTRIJOS.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Londonas. — Nesenai Austrijos ir Vokietijos kaizeriai turėjo suvažiavimą vyriausioje stovyklėje Jame, sulyg vokiškų laikraščių pranešimų, buvo nuspręsta šie dalykai:

1. Paskirta karaliai Lietuvai, Kuršui, Estonijai ir Lenkijai.
2. Pailginta talkininkystės sutartis tarpe Austrijos ir Vokietijos ant 25 metų.
3. Lenkija bus prijungta prie Austrijos.
4. Taps inkunytas taip vadinamas Mittel-ąuropa plenas.

Matomai, kad vokiečiai ingija kontrolę Austrijoje.

CARO FAMILIJOS NARIAI VOKIEČIŲ RANKOSE.

Amsterdamas. — Ukrainos Prėsos biuras gavo žinią iš Odesos, kad carienė-našlė Maria Feodorovna ir Didieji Kunig. Nicholai Nicholaevičius, buvęs rusų armijų vadovas, ir Aleksandras Nicholaevičius randasi vokiečių rankose.

Caras su pačia ir viena dukterimi gyvena dabar Ekaterinenburge ir skundžiasi, kad su juomi imta žiauriau apsieiti. Nuo jo pavogta besikraustant 80 tukst. rublių. Carevičius ačiu sunkiai ligai pasiliko Tobolske.

ISPANIJOS VALDŽIA KONTROLIUOS JURIŲ PREKYBĄ.

Madridas. — Valdžia buvo norėjusi paimti savo rankon visą jurų prekybos laivyną, bet savininkams liuosnoriai pasisiulus priimti valdžios prisakymus atstojo nuo to sumanymo. Tapo sudaryta laivų sąrašas, iš kurio valdžia galės naudotis. Taippat nustatyta prekių vežimo kainos.

VOKIETIJOS NUOSTOLIAI.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Karlas Bleibtrau, Vokietijos militaris statistikas, rašydamas Das Neue Europo'je 22 bal. paduoda Vokietijos nuostolius nuo 2 d. rugp. 1914 iki 31 sausio 1918 kaipo siekiančius 4,456,961 vyrą. Jo skaitlinės turi reikalą vien su užmuštaisiais ir paimtais nelaisvėn.

Prirokuojant tuos, kurie mirė nuo ligų ar žaizdų, nuo mušių kolonijose ir ant jurų, taippat tuos, kurie tarnavo ne ant mušio lauko tarnystų, galutine suma perviršija 5 milijonus.

German Adelsblatte išrokuojama, kad šioje karėje žuvo 270 grafų ir 633 baronai iš vokiečių pusės.

ROSTOVAS VĖL RUSŲ RANKOSE.

Maskva. — Rusai vėl atsiėmė Rostovą-ant-Dono, kurį vokiečiai valdė vos vieną dieną. Ant Kursko ir Voronežiaus frontų padaryta paliaubos. Vokiečiai paskelbė karės stovį Poltavoje, Ekaterinoslave ir Odesoje (Ukrainoje).

PLANUOJA PALIUOSUOTI UKRAINĄ.

Amsterdamas. — Žinia iš Kijevo praneša, kad naujoji Ukrainos valdžia užreiškė savo programo apibudinime, jog ji siekia įsteigti laisvą, nepriklausomą ir galingą Ukrainą. Vyriausiu valdžios, kuri apibudinta kaipo laikina, darbu busią atstatyti tvarką ir keravyti valstybės reikalus, kol nesusirinks parlamentas.

LABAI MAŽAI SODINAMA RUSIJOJE.

Samara. — Associated Press koresp. apvažiavęs prie Volgos gulinčias gubernijas praneša, kad ačiu arklių, grudų stokai ir netvarkai paėjusiai nuo „pasidalinimo" žeme, mažiau negu pusė laukų tampa apsėtais. Kitur ukininkai bijo daug sėti, kad valdžia neatimtų derliaus.

Siberijoje padėjimas esąs geresnis, nes ten užtektinai ir grudų ir darbininkų, tik mažoka mašinerijos.

SUŠAUDYS ŠNIPĄ FRANCIJOJE.

Paryžius. — Karės teismas nuteisė M. Duvalį, leidėją vokiečiams prielankaus laikraščio Bonnet Rouge, mirti už šalies išdavimą. Jis kartu su šešeta draugų varė taip vadinamą „sumuštųjų" propagandą, kurios tikslu buvo priparodyti, jog Francija sumušta ir turi taikytis su Vokietija. Jo draugai nuteisti nuo dvejų iki dešimties metų kalėjimo.

Tai jau antra garsi šnipų bila Francijoje. Pirmoji buvo Bolo Pašos, kurį jau nušovė. Bet vis laukia trečiosios, butent ex-premjero Caillaux, kuris sako buvęs tos visos propagandos galva.

LIETUVOS HERBAS
(Ženklas)
!!DOVANAI!!
Kurs užsirašys „Vien. Lietuvninkų" ant metų ir prisiųs $2.00 (arba kitam užrašys) gaus puikų spalvuotą paveikslą LIETUVOS HERBĄ DOVANAI. Pinigus siųskite money order arba indėdami dvi dolarines adresu
„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Iš Amerikos

ŠAUKIAMA 51 TUKSTANTIS VYRŲ.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Washingtonas. — Gen. Crowderis pašaukė vėl 51,600 vyrų tin kančių abelnai karės tarnystai. Jie važiuos į campes nuo 20 iki 24 geg. iki 2 birželio, kad nesimaišyti su tais 223 tukst. pašauktais nuo 25 d. geg. Iš viso, prirokuojant ir tam tikrai išlavin tus vyrus, kariumenėn per gegužės mėnesį pašaukta 366,600 vyrų — kuone pusė tų 800 tukstančių, kurie buvo manyta pašaukti šįmet.

KARĖ DEL TAIKOS.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Philadelphia. — Čionai atsibuvo nesenai susitvėrusios lygos del įvykdinimo taikos per prievartą konferencija, kurioje buvusis prezidentas Taftas ir kiti žymus profesoriai bei veikėjai išsireiškė, jog amžina taika tegali buti panaikinus Hohenzolernų dinastiją ir jų militarišką mašiną ir todel negali buti taikos be pergalės.

Delegatai, dalyvavę nuo Amerikos Darbo Federacijos, perskaitė pranešimą, kad jie pritaria Tautų Lygai, bet yra priešingi tarptautinėm darbininkų konferencijom laike šios karės.

OVERMANO BILIUS PERĖJO ATSTOVŲ BUTĄ.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Washingtonas. — 295 balsais, prieš du Overmano bilius perėjo per Atstovų Butą ir dabar eis pas Prezidentą. Tokiu budu Prezidentas gauna plačią galę tvarkyti ir suderinti valdžios įstaigų taip, kad jos pasekmingiau veiktų Vokietiją apveikti.

PREZIDENTAS PRIEŠINGAS TYRINĖJIMAMS KARĖS VEIKIME.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Washingtonas. — Senatorius Chamberlainas buvo įnešęs Senatan rezoliuciją, kuri suteiktų Senato Karės Dalykų komitetui galę padaryti tyrinėjimus orlaivių statymo programan, kanuolių pri statymo departamentan ir kvater meisterio departamentan. Ypač orlaivių statymo programe apsireiškė, pasak skulptoriaus Borglumo, daugelis blogų dalykų.

Vienok Prezidentas priešingas Chamberlaino rezoliucijai ir kviečia visus savo pritarėjus balsuoti prieš ją. Prezidentas iš savo pusės paskyrė C. Hughes prie Attorney General, kuris greičiau ir sumaniau ištyrinės prasikaltimus.

MANO PAKELTI 25 NUOŠIMČIAIS TIKIETŲ KAINAS.

Washingtonas. — Kaip gelžkelių urėdai aprokuoja, tai reiksią pakelti pasažierinių tikietų ir tavorinės važtos kainas, jei norima apmokėti iš gelžkelių pelno kurą, padidėjusias algas ir kitus iškaščius. Esą šįmet reiks išmokėti tarp 600 ir 750 milijonų dolarių daugiau negu pernai. Tą perteklių todel manoma padengti pakėlus kainas už vežiojimą 25 nuošimčiais. Tas, pagal aprokavimų, duotų nuo pasažierių apie 200 milijonų, o nuo tavorų apie 900 milijonų dolarių pelno, kuris ir padengtų visus iškaščius.

ANARKISTŲ SUOKALBIS PRIEŠ AMERIKĄ.

New York. — Policija po keletos savaičių tyrinėjimo nugniaužė anarkistų suokalbį čionai, kurio tikslu buvo pasalom agituoti po visą šalį nuversti valdžią ir skleisti bolševikinę propagandą. Novij Mir, rusų bolševikų laikraščio, sklepe rasta apie 3 tukstančiai gražiai atspausto anarkistiško laikraštuko Kolokōl egzempliorių, kurio esą atspausta apie 30 tukstančių. Suareštuota tulas Novikovas, Leonas Bobkinas ir Aleks. Burkač. Manoma bus daugiau areštų po visą šalį.

SUDRAUS VOKIEČIŲ PREKYBĄ.

Washingtonas. — Nuo 27 d. gegužio niekas negalės įvežti prekių iš kitų šalių S. Valstijosna negavęs pirma daleidimo nuo War Trade Board'o. Tą patį daro ir visi sąjungiečiai, kurie turi savo misijas čionai. Tokiu budu manoma sudrausti vokiečių vaizbą ir užtikrinti, kad kiekvienas sąjungietis gaus savo šaliai tik tą, kas neatbutinai reikalinga karės vedimui.

IŠRADO SOTESNIUS KVIEČIUS.

Santa Rosa, Cal. — Luther Burbank, garsus daržininkas, išauginęs sotesnes bulvių veisles ir daugelį kitokių maistų bei gėlių, kaip praneša, išrado po 11-ką metų duravusių bandymų naują kviečių veislę, kuri turės savyje 14 nuošimčių gluteno, tai yra bus daug sotesni už dabartinius kviečius.

21 SUAREŠTUOTĄ UŽ IŠGUJIMĄ DARBININKŲ.

Tuscon, Ariz. — Federalė valdžia areštavo ir paleido ant $5,000 bėlų 21 asmenį, kurie dalyvavo ginkluotame užpuolime ant darbininkų Bisbee ir išvarė šių 1186 iš valstijos rybų užmušdami du. Tas atsitiko 12 liepos, 1917 m. laike vario kasėjų streiko. Išguitieji buk prigulėję prie aidoblistų. Tyrinėjimai parodė, kad daugelis neturėjo net jokių saryšių su aidoblistais. Suareštuotieji visi žymus biznieriai.

IŠ NEW YORKO WASHINGTONAN PER 200 MINUTŲ.

Washingtonas. — Nuo 15 d. gegužės tarpe Washingtono ir New Yorko pradėjo veikti orinis pačtas su stabtelėjimu Philadelphijoje. Pirmasis skridimas pavyko geriausiai, tik vienas lakunas turėjo nusileisti ačiu sutrukusiam propelerui. Orlaiviai padarė kelionę į 3 val. ir 20 minučių.

Jau išleisti ir krasos ženkleliai del orinio pačto 24 centų vertės, nes už unciją svarumo tiek reikią mokėti.

SUV. VALSTIJOS SIUNČIA MISIJĄ Į RUSIJĄ.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Washington, D. C. — Washingtone dabar planuojama pasiųsti misija su tam tikrais planais, kurie galėtų Rusiją išgelbėti iš jos sunkaus padėjimo. Misija, sako, busianti neoficialė.

ĮSTATYMAS PRIEŠ TINGINIUS.

New York, N. Y. — New Yorko valstijoje per įstatymdaviškas institucijas perėjo toksai įstatymas, kad visi tos valstijos piliečiai turi užsiimti naudingu darbu. Po tuomi įstatymu jau pasirašė New Yorko valstijos gubernatorius, ir jis dabar jau pilnoje galėje.

Dabar gaudomi visoki valkatos, kurie nenori dirbti, o tik valkiojasi. Bet taipgi nepaliekami ir turtuoliai, kurie tik iš pinigų gyvena ir jokiu naudingu darbu neužsiima.

DAR YRA DIDESNIS VIRŠININKAS, NEGU PREZIDENTAS.

Prezidentas Wilsonas aną dieną apžiurinėjo orlaivius ir po to maloniai leido save nufotografuoti ant judomųjų paveikslų. Kinematografistai paprašė, kad ar neapsiimtų fotografuotis ir prezidento žmona. Jis su ja pasikalbėjęs pasakė:

— Vyručiai, čia jau mano galė pasibaigia, kuomet ji sako „ne."

Darbininkų Reikalai

AMERIKOS DARBININKAI UŽSIENIUOSE.

Londonas. — Amerikos Darbo Federacijos delegatai, kurie buvo pasiųsti keletą savaičių atgal Anglijon ir Francijon aplankyti tenykščius darbininkų veikėjus ir sueiti į pažintį su jų tikslais, tvirtai laikosi pozicijos nustatytos Federacijos suvažiavime pereitą rudenį.

Francijoje juos patiko veikėjai, karštai agituojanti už darbininkų tarpt. konferenciją, kurioje butų priimti ir C. V. darbininkų vadai, o kitokių nuomonių vadovai buvo neprileisti iškarto. Vienok tuomi amerikiečių neapgavo ir jie turėjo pasikalbėjimų ir su tikrais darbininkų atstovais.

Paskiaus amerikiečius priėmė Anglijos karalius ir pasakė dailią prakalba, kurioje išsireiškė už artimesnį saryšį tarpe Anglijos ir Amerikos ir tankimesnius atsilankymus.

Vėliau Arturas Hendersonas, anglų darbo partijos atstovas, prakalbose, kuriose dalyvavo ir trįs amerikiečių delegatai pasakė:

„Jei kur yra žmogus, kuriam mes patikėtume savo likimus, kuomet išmuš valanda užtikrinimo tinkamos taikos, tai žmogumi yra S. V. Prezidentas Wilsonas. Kuomet ateis laikas aš tikiu, kad nebus stipresnės spėkos už Prezidento Wilsono nugaros kaip Amerikos darbininkai, paremti Anglijos darbininkų, kuri privers atstovus sėdėti tol už stalo kol nebus užtikrinta mums švari, garbinga ir demokratinė taika, paremta ant žmonių valios."

Žodžiu sakant, demokratinių tautų darbininkai per savo atstovus ir vadus sueina į pažintį ir svarsto pasaulio atstatymo klausimus. Pargrįžę delegatai, tikimasi, daug ką praneš.

KARŲ STREIKAS ATŠAUKTAS.

Rochester, N. Y. — Karai po apielinkę vėl bėgioja, nes kompanijos sutiko pakelti 4 centus už valandą ir užtikrinti 10 valandų darbą ant dienos. Manoma, kad po to, kuomet kompanijos knygos bus peržiurėtos, bus įvesta 6 centų „fare" ir bus tolimesni pagerinimai darbininkų sąlygose.

LAIVŲ STATYTOJAI ANT STREIKO.

Baltimore, Md. — Apie 18 šimtų darbininkų prie laivų statymo, neatsižvelgdami ant pažadėjimo nestreikuoti karės laiku, metė darbą. Jie skundžiasi, kad kompanijos neišmoka jiems dovanų kurias jau žadėjo vasario mėn.

Iš Lietuvos

LIETUVIŲ ŽANDARŲ KRATA.

(Iš „Santaros" per „Darb.")

Šio mėnesio 24-25 d., nakties 2 val., ėmė nepaprastai belsti į mano buto duris ginkluoti žmonės. Subudė įsileidome... (čia keli rankraščio žodžiai neįskaitomi. — Red.) jie pasisakė atėję kratos darytį ir tuojau išsiskirstė keliuose mano kambariuose.

Esu žmogus palieges, atsikelti iš lovos negalėjau, mano kambariukyj atsistojo su šaudykle jaunutis „kareivis" ir visą laiką nuleidęs akis ko stovėjo, žiurėdamas, kad kas pro mano kambariuką neišspruktų kur su įtariamaisiais daiktais, kurių jie čia buvo atėję ieškoti. Vienas jaunučiukas kratytojas, naršydamas popiergalius, vis klausė, kur mano rašomasis stalas, kur mano šepos. Po kelis kartus jis klausinėjo, ar aš pripažįstąs ‚nacional'niį soviet Rossiji" ir kur čia to „sovieto" popieriai. Kai ėjau iš vakaro gulti, žinojau, kad dabar yra kitu vardu vyriausybė, todel niekaip negalėjau suprasti, apie kurį „nacional'niji soviet" jis kalba. Nusprendžiau, kad man miegant pasidarė Rusuose kokia nauja revoliucija, ir kad dabar įsigalėjusi nauja vyriausybė, kuri pasivadinusi „Nacional'niji soviet Rossiji." Matydamas prieš save durtuvą iš miegų, lovoje gulėdamas tiek tepasisakiau, kad aš visokią valdžią pripažįstu. Kratytojai palengva ėmė kalbėti apie „litovskoje nacionalnoje sobranije;" netrukus paaiškėjo, kad jie paskaito ir supranta raštus ant mano staliuko lietuviškus popiergalius ir kad didysis jaunučiukas kratytojas domisi rastu ant mano stalelio vienu rašytu iš Romnų į Lietuvių Vyriausiąją Tarybą (mano adresu) laiškeliu.

Jaunučiukai kratytojai ima palengva vienas kitas su manim ir maniškiais šnekėti lietuviškai. Tuojaus supratau, jog mano bute krato jie Lietuvių Vyriausiąją Tarybą: sprendžiant iš kaikurių vieno kito pasakymų ir vieno kito ėjusio iš Petrapilio (iš musų Komisarijato) grąsymo, reikėjo jau tikėtis, kad šių dienų vyriausybininkai musų vieną kitą ims kratyti.

Pats aš kalbėtis su kratytojais galėjau tiktai rusiškai: su žandarais iš mažų dienų buvau pratęs šnekėtis nelietuviškai.

Iškratė ir kitus kambarius ir mano įnamio kambarį ir visur ypačiai jieškojo kas-žin kokių popierių „litovskago nacional'nago sobranija." Mano įnamio kambaryje bet-gi rado tarp visų jo paties rankraščių ir knygų, giliai tiktai, kiek cukraus sutaupyto kelionei į Lietuvą. Tas cukrus juos nustebino: kaip jo čia esą, kad niekur mieste jo neranda. Paskui, bevaršydami mano paties knygas ir popiergalius, vis domėjosi žandarai, ar nėra kur apačioje po knygomis cukraus. Bet cukraus vis delto daugiau neberado; ir mano įnamio cukrui nieko pikta tuo tarpu neatsitiko, nors tas daiktelis gerokai jiems buvo įstrigęs, matyti į galvą.

Iškratę, išgriostę, žandarai pasiėmė tiktai rašytą „Tarybai" iš Romnų (dar neatsakytą) laišką, kuriuo vietiniai lietuviai praneša, kad jie sudarę Vietos Tarybą, ir klausia, ar grįžę į Lietuvą galėsią jie senosiose savo vietose gyventi ir savo darbą dirbti.

Pabaigę reviziją, žandarai davė man pasirašyti raštelį, kuriuo aš prisižadu nevažiuoti iš Voronežo ligi nebus pabaigtas visas jų tardymas. Pahsirašiau. Čia savo žodį, jei tik galėsiu, žinoma, sulaužysiu: kai galėsiu važiuoti, — pėsčias nebepaeinu, — trauksiu į Lietuvą ir gana.

Savo amžyj antrą kratą jau turiu. Pirmą kartą kratė mane rusų žandarai daug kulturingiau, ne kaip dabar lietuvių žandarai. Po pirmosios kratos reikėjo tiktai gyventi kelerius metus be mokyklos, toliau nuo jos, nuo savo krašto ilgą laiką su policija, kuri visaip sunkindavo laisvą lietuvio gyvenimą. Dabar skaudžiausia buvo tas, jog kratė mane patįs **mokiniai** — tos mokyklos žmonės, su kuria taip sunku buvo skirtis po pirmosios kratos.

Antrosios kratos skaudžiausias buvo dar tas dalykas, kad kratė **lietuviai** — musų tremtiniai, su kuriais, rodėsi, vieni rupesčiai mane jungė.

Taip mane iškratė šiuo kartu **mokiniai lietuviai,** pabėgę draugе su kitais nelaimingaisiais tremtiniais ir tarnaują dabar tose šių dienų vyriausybės įstaigose, kurios jau tik proletarų gerove ir Rusų revoliucijos ugiu tesi rupina! Kuo jie mane, besveikį darbininką, laiko, — nežinau.

J. Jablonskis.

CENTRALINIS „LITUANIOS" KOMITETAS.

(Iš „Lietuvos Aidas.")

Jau daugiau kaip dvieji metai gyvuoja „Lituanios" Komitetas. Įsteigtas yra jis, kaip jau žinoma, 1915 m. lapkričio 7 d. Išpradžių Komitetas rupinosi tik lietuviais belaisviais. Tečiaus nuo 1916 m. gruodžio 15 d. jis išplėtė savo programą, apimdamas visas karės aukas Lietuvoje ir pasivadino „Lituania," Centro Komitetas nukentėjusiems del karės Lietuvoje šelpti. („Lituania," Comtė Central de secors aux victimes de la guerre en Lituanie"). Savo skyrių turi Ispanijoj; jų steigti mano taipgi kitur „Lituanios" įstatai patvirtinti Šveicarijos valdžios.

Kadangi Šveicarijon dažnai atsilanko žmonių iš Lietuvos, tai Centralinis Komitetas „Lituania" turi geros progos inteikti pašalpą į pačių lietuvių rankas. Gaila, kad Amerikos Centralinis Komitetas neprisiuntė mums su-

FELJETONAS

PONAUS IR PO MIRTIES.

Jau bus pora desėtkų metų kaip vieną gražią dieną, kuomet saulutė taip puikiai užtekėjo, daugybė moterėlių abipusiai vieškelio traukė į Antašavo miestelį į atlaidus. Tai buvo tokis puikus rytas, kaip senai, kad buvo. Paukščiai aplinkui čiulbėjo, tartum ir jie suprato iškilmę. Moterėlės nors jau nuo tamsos keliavo, bet nebuvo nuvargusios; — tokioje gamtoje negalima nuvargti.

Saulutei augščiaus pakilus, pasirodė daugybės žmonių važiuotų ir pėkščių. Buvo pilni vieškeliai ir praskti keliai ir takai. Kas gi nežino Lietuvos bažnytkaimių atlaidus.

Privažiavo pilnas miestelis, priėjo pilna žmonių, kiti net turėjo savo vežimus pasilikti toli už miestelio, laukuose, nes negalėjo įvažiuoti, visur jau buvo pilna.

Buvo taip, kad net to miestelio gyventojai nei nesitikėjo, kad tiek daug gali žmonių suvažiuoti į atlaidus. Priežasčia tokio skaitlingo susivažiavimo buvo tas, kad vietinio dvaro ponas buvo pasimiręs ir jį su iškilme norėjo tą dieną laidoti.

Ištikro tai buvo iškilmingos pamaldos, kunigų daugybė, o ir bažnytėlė išpuošta.

Pasibaigus pamaldoms, žmonės grudžiasi iš bažnyčios laukan į šventorių, paskui į kapynus prie iškastos duobės.

Neužilgo atlydėjo ir mirusio pono lavoną. Dvidešimtis kunigų ėjo šale grabo, o kiek jau buvo visokių vėliavų, ir kitokių šventų daiktų.

Prie duobės vienas kunigas pasakė pamokslą, pasakė graudžiai, jautriai.

Netoli nuo duobės stovėjo mirusio pono šeimyna. Negalėjo susiturėti neverkęs nei jaunas ponaitis; jo ašaros byrėjo per veidus. Užpakalyje jaunikaičio stovėjo žilas senelis su raukšlėtu veidu. Ir jis tankiai atsidusdamas galvą žemyn linksėjo. Ir taip po keletą kartų.

Jaunas ponaitis pastebėjo tokį senelio galva lingavimą neiškentęs jo užklausė:

— Seneli, kodel tu taip labai linguoji galva ir dusauji.

Senelis vėl atsiduso, linktelėjo galvą ir tarė:

— Kur čia nedusausi. Jis puikiai ant šio svieto gyveno, o dabar numiręs dar puikiau gyvens. O mes praščiokėliai čionai visą amželį skurdome ir tenai po mirties skursime.

— Seneli, aš nesuprantu, ką tu tuomi nori pasakyti? — vėl paklausė jaunas ponaitis. — Meldžiu paaiškink kaip jis galės pasimiręs poniškai gyventi.

— Na, tai ar ponaitis to dar nesupranti? — kalbėjo senelis. — Man tai labai aišku. Ir kas gi mirusį poną nuo ponystės gali sulaikyti. Jis čionai gyvendamas nieko nedirbo, o viską už jį kiti turėjo padaryti, taip jam bus ir po mirties. Jis sau sėdės dideliame smalos katile, o kiti gyvi sutvėrimai turės jam tarnauti, kurstyti ugnį. Ir tai taip bus per amžių amžius. Tai tokia mano nuomonė. Kas reikalavo tarnų čionai, tai reikalaus tarnų tenai, juk gal žinai ponaiti, kad kaip dangui, taip ir ant žemės.

P. Auk—nis.

VOKIŠKOS KALBOS ŽODYNAS

tai yra praktiškiausias vadovėlis

Kaina su prisiuntimu 35c.
Pinigus siųskite stampoms

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

rinktųjų pinigų. Jau ne viena karės auka Lietuvoje butų išgelbėta, daug ašarų nušluostyta, daug vargo palengvinta...

Lietuvių Konferencija, įvykusi nesenai (1917 m. lapkričio 1—10 d.) Berne, kurioje dalyvavo atstovai iš visų beveik šalių, kur gyvenama daugiau lietuvių, nutarė, kad Centralinis Komitetas „Lituania'' prašytų laišku Raudonojo Jungt. Am. Valtsybių Kryžiaus, kad jis pagelbėtų surinktąsias Centro Komiteto Amerikoje aukas siųsti Komitetui „Lituania'' ir toliau persiųsti Lietuvon. Išrinktoji Konferencijos komisija atsilankė pas Jungt. Am. Valst. pasiuntinį Berne ir inteikė minėtąjį laišką, prašydama pasiųsti Amerikos Raud. Kryžiui ir apskritai paremti Lietuvos šelpimo dalykus Delegacijoje dalyvavo Dr. Smetona, Lietuvos Tarybos pirmininkas; Inž. St. Kairys, Lietuvos Tarybos vice pirmininkas, kun. Kan. K. Olšauskis, Pildomojo Komiteto pirmininkas, kun. Dr. V. Bartuška, Amerikos Lietuvių Katal. ingalio tinis, Kun. A. Steponaitis, Centralinio „Lituanios'' Komiteto pirmininkas. Pats Ambasadorius Stoval dar nebuvo grįžęs iš Amerikos, taigi, priėmė jo vietininkas. Jis priėmė maloniai ir žadėjo padaryti visa, kas galima.

Konferencija priėmė tam tikrą rezoliuciją, prašydama Centralinio Amerikos Komiteto juogreičiausiai siųsti surinktuosius pinigus (130,000 dolarių) Lietuvon per Šveicarijos Centro Komitetą „Lituania.'' Minėtųjų pinigų padalijimas įvykti turės tuo budu, kuris yra rinkėjų nustatytas.

Tikimės, jog pinigų persiuntimas iš Amerikos nebus kliudomas ir tenykštis Centro Komitetas bus malonus pasiųsti surinktas aukas vargstančiai Lietuvai nurodytuoju Konferencijos keliu.

Lietuvių belaisvių šelpimą išpradžių trukdė pinigų stoka. Didžiosios Britanijos lietuviai, teisybė, parodė savo didelį geraširdiškumą, tačiau bene jie vieni galėjo sušelpti dešimtis tukstančių musų belaisvių? Amerikos lietuviai atsiliepė vos užpernai, 1916 m. apie Kalėdas. Kad ir vėlai, bet užtai atsiuntė stiprią pašalpą: vienas Centralinis Amerikos Komitetas atsiuntė 35,000 dolarių. Tuoj po Naujų Metų išleisim smulkią „Lituanios apyskaitą. Visiems aukautojams „Lituania'' taria širdingą ačiu!

Paskutinį laiką apsunkintas valgomų daiktų išsiuntimas iš Šveicarijos belaisviams. Šveicarijos valdžia raštu 1917 m., spalių 12 d. atėmė daugeliui komitetų (buvo išviso 72) teisę savarankiškai siuntinėti belaisviams pašalpą, paliekant tą privilegiją tik Raudonajam Kryžiui ir Valstybiniams komitetams. Kadangi Lietuvos valstybinis susiorganizavimas dar nevisai laiduotas, tai „Lituaniai'' grasė pavojus. Bet ji nesnaudė, ir buvo (Šveicarų) valdžios užtvirtinta drauge su kitais.

1917 m. lapkričio 10 d. baigiantis Lietuvių Konferencijai Berne, lietuvių delegacija apsilankė pas Šveicarijos prezidentą dr. Schulthless, kad padėkojus šveicarams už jų vaišingumą ir palankumą musų besimokinančiai jaunuomenei, kuri nuo kelių dešimtų metų semia čionykščiuose universitetuose šviesą, o ypačiai dabar už palankumą musų labdarių komitetams. Joje dalyvavo dr. A. Smetona, Lietuvos Tarybos pirmininkas; dr. —. Šaulys, Lietuvos Tarybos sekretorius; kun. kan. K. Olšauskis, „Pildomojo Komiteto'' pirmininkas; kun. A. Steponaitis, Centr. „Lituanios'' Komiteto pirmininkas. Šios delegacijos atsilankymas turi didelės svarbos lietuvių darbe Šveicarijoje.

Taip tad išrodo „Lituanios'' Komiteto darbas trumpai suėmus Apyskaitą, kurią išduosim tuojau po Naujų Metų, plačiau parodys musų darbavimąsi.

Pirmininkas **A. Steponaitis**

Friburgas, 1917 m. gruodžio 4 d.

P. S. — Nuo Kalėdų šių metų musų Komitetas persikelia iš Friburgo į Lausanne. Adresas: Avenue des Toises 8, Lausanne, Suisse. (Šveicarija).

LAIŠKAS

Laiškas rašytas lietuvio-belaisvio, pabėgusio iš vokiečių nelaisvės į Holandiją

Rotterdamas

1 d. gruodžio 1917 m.

Į Commitetą lietuvišką prie gerbiamo pono J. Savicko.

O dabar aš Antanas Savickis ir mano brolis Jonas Savickis ir Jonas Elzberkas kuri Lietuvoj pragyvenome, Kauno gubernijoj, Raseinų paviete Kalnujų parapijos, sodos Pašaltone, Kurie esame pabėgę nuo karės ir šį laiką, pragyvename Hollandijoje m. Rotterdame vargingame padėjime. O dabar aš apipasakosiu visus vargus kurie atsitika šioj karėj. Gyvenome Lietuvoj po tėvelių sparnu nežinojom kas tai yra vargas, kas tai yra bėda. O kai užėjo ant musų tėvynės vokietys, tai mus nuvargina ir suubabija. Užėjęs vokietys į musų kraštą, suėmė mus į nevalę, musų seseris išrubavojo ir musų namines naudas atėmė. Atėjo vokietys į musų namą pirmas žodis buvo pratartas ant musų — „prakeikti špiegai,'' ir pradėjo po namus musų vaikščioti ir surinkti visus jaunus vaikinus, o kaip surinka, tai nuvedė prie vokiečių komendanto ir pastatė visus į vieną eilę ir liepė visus sušaudyti. Ale paskui komendantas pasakė, reik jus mučyte numučyti. Vokiški kareiviai zaras mumis paėmė ir pririšo prie medžio ir pastatė po kulnims plitas ir taip laike 12 adynų prie medžio ir vis kareiviai mušė. O paskui varė mus į Vokietiją. Tokia mada, kaip pirm 2,000 metų. Žydai J. Kristui uždėjo kryžių ant pečių, tai mums buvo uždėti tokie maišai 160 svarų sunkumo ir vokiečiai vaikai mušė su akmenimis ir vis šaukė „prakeikti rusai,'' o katrie nestengė tų maišų nešti, tai nuo kareivių tapo mušti. O paskui uždarė į mažą kambarį į tvartą suvisai mažą 60 vyrų ir nedavė valgyti 4 dienas. 5 dieną davė 2 žalias ir supuvusias bulbes. Ir tenai pralaikė 5 nedėles. Mažai musų liko gyvų. O paskui vežė į nevalninkų lagerius. Į kožną vagoną pasodino 60 vyrų, kur tiktai galėjo išsitekti 20 vyrų ir vežė 3 sutkas be jokio parstojimo ir šalto vandens nedavė, o katras norėjo savo reikalą atlikti, tai atliko į kelnes. Parvežė į liogerius Skalmižica, ten buvo kareiviai ir valni, moterįs ir merginos. O logeriuose buvo tok sai užlaikymas, gulėjimas buvo ant žemės, o valgyti da vė neskustas 2 bulves su šiltu vandeniu užpilta ir vaka re kavos 1 kruželį ir duonos 20 gramų. Ir kožną rytą atbėga kareiviai ir mažos služ bos apicierai, ir turėjo rankose sudžiovintus mėšlus ir su tais mušė mumis ir musų brolius, o merginas ponevaliai rubavojo užsidarę į bara ką. O musų mučynė buvo to kia: nuvarydavo į tokį namą ir visus išrėdydavo nuogus ir laikydavo 3 adynas ir užleisdavo tokia smirdančia siera. O darbas buvo toksai, nešdavome plytas 3 verstus tolumo, o katras neįstengė, tai nuo kareivių mušimo gaudavo ir tą dieną valgyti nedavė. O kaip lageriuose darbą pabaigėme, tai mane atvežė į mainas į čeką Matije Slinis ¾ į West fale. Mane paėmė 1915 m. 12 d. aprilio Tilžės mieste, pralaikė 5 nedėlias, o lageriuose 3 mėnesius. 7 Augusto mumis atvežė į mainas. Dirbau iki 1916 febraliaus m. Prie to darbo buvo toki mučynė: Jeigu žmogus katras apsirgo, tai vokiečių kareiviai mušė su guma ir sakė „parflukti russ.'' O paskui įvedę į sklepą ir prilei dę vandenio 1 metro gilumo ir pastatė į tą vandenį, pakol visai nuslabnėjome. Tai išvilko laukan, o kaip biškį pradėjome atsigauti, tai dar mušė su guma ir valgyti nedavė. O paskui sužinojome, kad netoli yra Hollandija. Kartą bėgome 10 dienų, atėjome ant groni čios. Vėl sugavo vokietys ir įmetė į kalėjimą 20 dienų, paskui vėl parvežė prie to paties darbo, kurį dar dirbau 1 mėnesį, ir vėl bėgau ir išbėgau į Hollandiją 1917 m. 3 vasario ir atvažiavome į miestą Rotterdamą. Prie Rusiško Konsulio gyvenau 1 mėnesį gerai, o paskui atvažiavo nuo 1 Mojaus žydiškas komitetas ir mus paėmė valdyti, prieto žydiško komiteto yra 3,000 lenkų ir 50 lietuvių, kurie ligi šiai dienai. Lietuviai yra dideliai nuskriausti nuo lenkų ir žydų, nebetekę kantrybės daugel užsirašė į Francijos legijonus. Aš Antanas Savickis ir Jonas Savickis ir Jonas Elzberkas esame vienos sodos ir sykiu paėmė vokietis į nevalią ir vieną darbą dirbome ir vieną kančią kentėjome ir sykiu į Hollandiją išbėgome. (Čia yra visų parašas). 1) A. Savickis, 2) J. Savickis, 3) J. Elzberkas. Tą kartą neturiu daugiau ką rašyti

Su pagarba

Antanas Savickis —

Lietuvių perdėtinis.

Redakcijos pastaba. — Šį laišką mums prisiuntė gerb. J. Savickis L. C. Kom. ingaliotinis Kopenhagoje. To laiško rašybą palikome beveik taip, kaip yra, kad skaitytojai galėtų matyti prastų žmonių papasakojimus. Jį skaitant plaukai šiaušia ant galvos. Ten žmonės kankinasi, o mes ar daug jiems aukų dedame?

ANTRASIS TARPTAUTINIS KATALIKŲ SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS.

„Germania'' praneša, kad sausio 20—31 diena šiais metais Zuericho mieste įvykęs antrasis tarptautinės katalikų sąjungos suvažiavimas. Suvažiavimą atidaręs visų sąjungų pirmininkas Wirz. Suvažiavime dalyvavę 50 atstovų įvairių valstybių ir parlamentų; katalikų atstovų tarpe taippat buvę žmonių ir iš naujai susidariusių valstybių. Visų pirma susirinkimas perskaitęs du kardinolo Gasparri laišku, rašytu tarptautinės katalikų sąjungos pirmininkui kovo 2 d. ir spalių 4 d. pereitais metais. Po to vyriausias sekretorius, redaktorius Baumberger (iš Zuericho) pranešęs apie sąjungos darbus.

Iš pranešimų matyti, kad tarptautinė katalikų sąjunga dirbanti ne tik neutralinėse šalyse, bet taippat ir Europos vidurio valstybėse, Lenkijoje, Ukrainoje ir Lietuvoje; be to jos darbas žymiai kyląs ir santarininkų šalyse. Suvažiavimas svarstęs rugpjučio 1 dienos (1917 m.) popiežiaus taikos pasiulymą, ypačiai klausimą del visuotinio nusiginklavimo pranešė prof. dr. Seipel iš Vienos). Susivažiavimas popiežiaus pasiulymui visai pritaręs.

Suvažiavimas skausmingai pripažino, kad popiežiui, pradėjus jam taikos klausimu rupintis, buta daryta daug kliučių ir persekiojimų iš priešininkų pusės. Del to dalyko suvažiavimas viešai protestavęs. Be to suvažiavimas didžiu pasigailėjimu klausėsi pranešimo, jog garantuotas Šventojo Sosto susisiekimas su katalikų įstaigomis daugybėje pasaulio valstybių esąs smarkiai trukdomas ir varžomas. Delto dalyko suvažiavimas taippat priminė katalikų pasauliui, kad jis visų pirma atmintų tą nepakenčiamą stovį.

Po to buvęs patiektas Šventajam Tėvui adresas, kuriame buvę išdėtos augščiau minėtos mintys.

Suvažiavimas labai palankiai priėmęs sumanymą sudaryti tautų teisės komisiją (prie katalikų sąjungos) geriau įvairioms tautoms pažinti. Pasaulio karė iškėlęs daug naujų klausimų ir reikalų, kurie tautų teisėmis reikią ant krikščionystės pamatų statyti.

Toliau suvažiavimas nutaręs netrukus sušaukti katalikų ir krikščionių-socialų darbininkų ir darbininkų organizacijų konferenciją tuo tikslu, kad darbininkų vardu reikalautų taiką darant pravesti tas mintis, kurias yra išreiškęs popiežiaus Leono XIII darbininkų enciklikoje. Kitu du nutarimu paliečia tarptautinį vidurinio luomo ir ukininkų stovį jau karei pasibaigus.

Suvažiavimas toliau nutarė visuotinės taikos deryboms įsteigti nuolatinį tarptautinės katalikų sąjungos biurą. Taippat daryti intakos į valstybes ir į taikos derybų atstovus, kad butų atsižvelgiama į katalikų klausimą (pranešė reichstago atstovas Erebergeris iš Berlino).

Suvažiavimas apsimainė daugy be telegramų.

Kaip pirmojo taip ir antrojo suvažiavimo buvęs vienas tikslas — krikščioniškos meilės ženklu suartinti visos susipykusios tautos.

LAIŠKAS Į ADMINISTRACIJĄ

Gerb. „V. L.'' Adm.: —

Matydamas aš, kad „V. L.'' tarnauja visuomenei, o ypatingai TMD. ir kad atlieka didelį darbą pranešu, kad mųs draugučiai kaip J. A. Bekampis peikia ją sakydami unijos susirinkimuose, buk ją skaitą tik kontraktieriai; jį neužtaria darbininkų reikalus. Šiuom pasakau, kad toki peikimai yra neteisingi. Užtai kad neteisingai peikia tą, kas gerą neša, aš dabar užprenumeruoju ją ir kitiems patariu taip pasielgti. Lai darbas buna atsakymu ant žodžio. **A. Yankunas.**

Baltimore, Md.

*** KNINGŲ SKAITYMO MYLĖTOJAMS ***

GRANATŲ PAVĖSYJE

Tai yra rankius gražių apysakaičių-pasakų, parašytų garsaus pasaulio rašytojo OSKAR WILDE, *kurias puikiai išvertė* KAZYS PUIDA.

Kninga susideda iš suviršpusantro šimto puslapių, stambi-stipri popiera, aiški-stambi spauda. Niekad taip netiks šita kninga — „Granatų Pavėsyje'' perskaityt, kaip dabar, vasaros laiku, nedėldieniais, išvažiavus į parkus alksnynų pavėsyje.

Prekė vos tik 40 centų.

Reikalaukite

REDAKCIJOJE
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ''
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PAZINK Lietuvą ir visą Pasaulį

GEOGRAFIJOS VADOVĖLIS

Parašė *J. G.*

„Geografijos Vadovėlis'' tai yra pirmutinė knyga lietuvių kalboje, kurioje trumpai, aiškiai paduoda vaizdingą susipažinimą su Lietuva ir visu pasauliu. *„Geografijos Vadovėlis''* butinai turėtų rastis kiekvieno lietuvio knygynėlyj ir kiekvienas privalo turėti šią knygą. *„Geografijos vadovėlis''* užveria sekančius kiekvienam žinotinus dalykus: —

DALIS I.

Pirmosios žinios apie žemę.

1. Žemė ir jos vieta pasaulyje.
2. Žemės judėjimai.
3. Žemlapių braižymas.
4. Žemės ypatybės.
5. Žemės gyventojai.

DALIS II.

Pirmosios žinios apie pasaulio dalis.

1. Europa 2. Azija. 3. Afrika. 4. Amerika. 5. Australija.

DALIS III.

Pirmosios žinios apie Lietuvą.

1. Fiziškoji geografija.
2. Lietuvos paviršis. 3. Vandens.
4. Gubernijos, apskričiai, miestai.
5. Ekonomiškoji geografija.
6. Gyventojai ir valdžia.

„Geografijos Vadovėlyje'' telpa 60 įvairių paveikslų ir braižinių. *„Geografijos Vadovėlį''* puošia puikus aštuoni spalvuoti žemlapiai. *„Geografijos Vadovėlis''* yra apdaryta knyga, puikiai atspausdinta ir ant geros popieros. Prekė labai žema — vos 75c. Pinigus siųskite stampomis, arba „Money Orderiu'', adrešuojant:

„VIEN. LIET.'' ADMINISTRACIJA
120 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

Kas bus ateitije.

Kas bus už100=200 metų

Juk kiekvienam labai žingeidu, kaip žmonės gyvens už 100 ar 200 metų; kaip jie valdysis, koki bus tuomet gelžkeliai.

Argi neverta žinoti kaip už 100 ar 200 metų žmonės rėdysis kokius turės susinešimo įrankius, orlaivius ir tt.

Juk žingeidu, kaip tada gydytojai gydys žmones, kaip išgydys stebėtiniausias ligas ir tt.

Juk reikia žinoti, koki tuomet bus teatrai, pasilinksminimo vietos ir tam panašiai.

Taigi, reikia tas viskas žinoti, bet iš kur, kaip?

Kad tą viską dažinoti, reikia perskaityti puikią garsaus anglų rašytojo Edward Bellamy knygą:—

PAŽVELGUS ATGAL.

Tai didelė knyga susidedanti iš 356 puslapių, išleista ant labai puikios popieros. Joje lengvai suprantamoje kalboje aprašyta viskas, kaip bus ateityje, kaip tuomet žmonės juoksis iš dabartinių laikų, iš visokio skurdo ir tam panašiai.

Ta puiki ir labai žingeidi knyga prekuoja tiktai $1.00, gražuose apdaruose — $1.50.

Ją galima gauti: —

„VIEN. LIET.'' ADMINISTRACIJOJE.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

KORESPONDENCIJOS

SO. BROOKLYN, N. Y.

„Bolševikams'' nesiseka.

Vietos lietuviai tautiniu atžvilgiu gerai darbuojasi; savo darbštumu palaiko ir plėtoja demokratybės idėją, pirko Laisvės bondsus per lietuvių komitetą ir įvairiais kitais budais remia Lietuvos reikalus ir svarsto apie jos ateitį. Tik labai gaila, kad pas mumis yra keletas Markso garbintojų ir šiaip maža lietuvių. Čia randasi 2 draugijos, klubas ir viena kuopa, o lietuvių artimoje apylinkėje tik keletas desėtkų. Bet ačiu tų keleto desėtkų darbštumui draugai iš toliau yra patraukiami prisidėti prie palaikymo demokratybės pradų.

Tiesa, „bolševikai'' nori užbėgti kelią ir suardyti viską, kaip Rusijoje suardė, bet jiems nesiseka. Buvo parengę net dvejas prakalbas: ant pirmųjų atsilankė 10 klausytojų, ant antrųjų — vienas. Šis faktas suteikė „Laisvės'' kor. ašarų šaltinį apie tai, kad So. Brooklyniečiai visai nesu pranta apie politiką ir tt. Bet vietos lietuviams taippat nusibodo tuščių melodijų klausyti, kaip ir sveiko proto žmogui iš tuščio puodelio gerti. Todel verkti nėra ko.

C. F. G.

NEWARK, N. J.

Susitvėrė Taryba.

Čionai nuo senai gyvavo Pažangiųjų dr-jų Sąjunga, kurioje veikė tautininkai su katalikais išvien ir bendrai veikdami nuveikė daug didelių ir naudingų darbų. Bet pabaigoje 1917 metų, tulų žmonių už agituotos katalikiškos dr-jos (klerikalų vedamos) sutvėrė Newarko Liet. R. K. drjų centrą, tautiškas ir tautiškai-katalikiškas dr-jas ignoruodami. Kadangi ir socialistai turi savo dr-jų sąryšį, tad niekas nepasiliko vidurinei srovei pritariančioms dr-joms kaip tik užmegsti artimesni santikiai tarpe save.

Gegužio 6 d. ir tapo sušaukta tautiškų ir tautiškai-katalikiškų dr-jų atstovų susirinkimas, kuriame nutarta sutverti Lietuvių Tautos Newarko Tarybą. Išrinkta valdybon: pirm. V. Ambrazevičius, vice-pirm. A. Barauskas, sus. sekr. M. Truska, fin. sekr. V. K. Puodžiunas, iždin. S. Adomaitis, komisijos nariai: P. Lukšis, J. Mikalauskas ir K. Kairaitis. Nutarta kviesti visas Newarko dr-jas prisidėti.

L. T. N. Tarybos tikslas bus darbuotis tautiškoje dvasioje delei Lietuvos laisvės išgavimo, nai kinti neapikantą tarpe vietos lietuvių, kurią uolai skleidžia tuli žmonės ir darbuotis visais vietos lietuvių reikalais.

Gegužio 7 d. Tautos Fondo vietinis skyrius sušaukė mass-mitingą, protestuoti prieš vokiečių pasikėsinimą užgriebti Lietuvą. A. Staknevičius (atstovas Washingtono komisijos, kuri lankėsi pas prezidentą) plačiai aiškino, ką girdėjo, kad S. V. prezidentas yra prielankus Lietuvos reikalams, ir tt. Perskaityta blankos ir delei rinkimo parašų ištikslui. Žmonių dalyvavo apie 100.

Gegužio 8 d. parapijos susirinkime sušauktame per komitetą, buvo paduota daug skundų ant kun. Ed. Budravičiaus, kuris ne sutinką su parapijos komitetu. Nutarta reikalaut pas vyskupą kito kunigo. Nekurie komiteto nariai pastebėjo, kad nevisi parapijonai priešingi kunigui; pagal jų nuomonę tas turės blogas pasekmes gavimui naujo kunigo.

Praėjus žiemos sezonui vietinės draugijos ruošiasi prie vasarinių išvažiavimų. Pirmutinis autingas rengiamas Šv. Mikolo dr-jos ir atsibus birželio 2 d. lietuviams gerai žinomoje vietoje, Franktons Grove, prie Springfield Av. Manoma, kad jis bus didelis ir gražus, ypač dabar, kaip gamtos grožybės pilname gyvume.

Korespondentas.

Mass-mitingas.

Gegužio 8-tą d. lietuvių svetainėje atsibuvo visuotinas Newarko lietuvių viešas susirinkimas, kuriame tapo sutverta komisija rinkimui parašų, per kuriuos išreiškiame protestą prieš vokiečių pasikėsinimą pavergti musų Tėvynę Lietuvą. Komisijos valdybon ineina 4-rios ypatos: Kazimieras Vaškevičius — pirmininkas; Albinas S. Trečiokas — vice-pirmininkas; Julijona Verbienė — sekretorė, Jurgis Brazauskas — vice-sekr. Pereiti per lietuvių gyvenamas stubas ir surinkti parašus, pasižadėjo apie 30-tis ypatų.

Nedėlioje gegužio 12-tą d. viršui minėtų komisijų ir pasižadėjusių parašus rinkti žmonių atsibuvo posėdis kad pasiskirsčius darbą ir tuojaus jį pradėjus, t. y. parašus rinkti.

Butų pageidaujama, kad musų visi laikraščiai ir veikėjai prisidėtų daugiaus savo darbu del iš aiškinimo ir paraginimo rinkti parašus.

Taigi, broliai lietuviai ir lietuvės, neatsisakykite, ir nesibijokit padėt savo parašą vardan Musų Tėvynės Lietuvos Neprigulmybės.

Pirmininkas **Kaz. Vaškevičius**

Negražus pasielgimas.

Gegužio 5 d. įvyko atvaidinimas „Gims Tautos Genijus'', kurį perstatė Tautos Fondo pirmas skyrius. Publikos prisirinko pusėtinai. Lošėjai atliko savo roles atsakančiai, užtai jie verti pagyrimo. Bet publika vietoje grįžti iš perstatymo linksmi, sugrįžo skaudžia krutine. Kas atsitiko? Iš Kearney, N. J., artimiausiojo mųs miestuko, atvažiavo burys lietuvių atsivežęs plakatų del pagarsinimo, kad bus gražus balius 29 d. geg. ir perstatymo pertraukoje pradėjo dalinti. Jau baigiant dalinti vakaro vedėjas prisiartino prie dalintojo ir sustabdo. Antroje pertraukoje tas pats vakaro vedėjas pasirodo ant pagrindų ir pradeda: „Kiek aš buvau ant panašių vakarų, niekur nemačiau, kad butų dalinami plakatai be leidimo to vakaro vedėjo. Žiurėkite, sako, čia plakatai Kearny, N. J. kokios Sunų Lietuvos draugijos, yra tai socialistiška draugija, aš ją pasmerkiu.'' Sutrina plakatą ir numeta, taip ir visiems pataria padaryti. Pamąstyk skaitytojau, kas darės žmonių krutinėse.

Trečioje pertraukoje tas pats vedėjas, pasirodo ant pagrindų ir lyg nenorėdamas teisinasi, buk padaręs klaidą įvardydamas viršminėtąją dr-ja — „socialistiška.'' (Mat kas nors pranešė tam „karštam žmogeliui,'' kad Kearny socialistiškos dr-jos visai nėra, išskiriant LSS. kp. ir Piliečių Klubo).

Pamąstykite, kokis tai šaltas atsinešimas ir širdies užgavimas musų artimiems broliams-lietuviams, kurie atvažiavo prisidėti savo skatikais, idant padidinti to vakaro ineigas del Tautos Fondo.

Aš patariu, broliai lietuviai! Meskim tą neapikantą, o žengkim tuo keliu, kurį V. Seimas mums paskyrė. Bet, pirmų-pi miausiai, pildykim Bažnyčios įsakymą „Mylėk artimą savo kaipo pats save.'' Jei mes tą prisakymą pildysim tai mes busime mylintįs savo tautą, ir šalį, o jei ne, tai mes liksim tik niekas.

A. Laukžemis.

HARRISON, N. J.

Musų miestelio lietuviai nenuilstančiai darbuojasi: vieni rengia prakalbas, ruošia teatrus. Bet tik vienintėlis ir blogas paprotys pas musų lietuvius yra tai girtuokliavimas.

Darbai čionai eina gerai, tik mokesčiai neperdidžiausi, o pragyvenimas brangus, ir vis eina brangyn.

Dabar nepersenai čionai apsilankė ir apsigyveno daugeliuj lietuviams žinomas ponas Mačiulis, kuris praeitą pavasarį pribuvo iš vakarinių valstijų kokios tai mokyklos. Kaip girdėjome p. Mačiulis praktikuoja Edisono dirbtuvėse. Linksma butų pamatyti ir išgirsti draugą p. Mačiulį, su gyvu žodžiu veikiantį musų tautiečių tarpe.

A. Kupstas.

GARDNER, MASS.

Laidotuvės.

3 d. gegužio nuo vidurių uždegimo, 3 dienas pasirgęs, mirė Pranas Užusenis, 25-6 metų vaikinas, paeinąs iš Kauno gub., Ukmergės aps. Čedasų par. Amerikoje jis išgyveno netoli 8-nis metus užsiimdamas kedžių ir vaikams vežimėlių pynimu. Tai buvo doras ir taupus vaikinas, visur dalyvaudavo jaunimo pramogose, ir mylėjo apšvietą. Prigulėjo prie TMD. 30 kp., kurios vice-pirm. ilgą laiką buvo ir prie dailydžių unijos.

Laidotuvės atsibuvo su bažnytinėm apeigom, kurias atliko kn. Petraitis iš Athol, Mass. ir vietinis klebonas (lenkas). TMD. kp. ir dailydžių unijos skyrius padėjo ant kapo gražius vainikus.

Velionis paliko netoli tukstanties dolarių turto, kurį tvarkyti paliko kun. Petraičiui.

Lai ilsis Lietuvos kareivis šioj laisvoje Washingtono žemėje, palikęs mums neužmirštiną pavyzdį ir žodžius „mes priklausome Lietuvai ir turime dirbti idant Ji mums priklausytų.''

M. Stakėnas.

BRIDGEPORT, CONN.

Liet. Amatninkai steigia amatų mokyklą.

Amatninkai turėjo susirinkimą 7 d. geg. Iš komisijos pranešimo paaiškėjo, kad įsitaisyti mokyklą-dirbtuvėlę greitu laiku nebus galima, bent neanksčiau rudens. Bet plačiau apkalbėjus dalyką nuspręsta atidaryti mokyklą tuojaus išguldinėjimui teorijos, t. y. to, kur galima apsieiti be mašinų. Iš pradžių bus mokinama matematikos, daugiau prisitaikant prie geležies išdirbysčių reikalavimų, braižymo bei skaitymo braižinių(blue print) ir naudojimas įvairių įnagių (tools) bei mierų. Mokykla atsidarys 14 g. ir tęsis visą vasarą du vakaru savaitėje — Utarninkais ir Pėtnyčiomis.

Reikia pripažinti, kad išmintingai daroma neaplenkiant viršminėtų dalykų. Daug yra lietuvių, kurie gali dirbti ant šiokių, bei tokių mašinų, bet tik mažas jų skaičius gali savystoviai atlikinėti darbą, kiti gi turi laukti kol bosai pirštu parodo, ką reikia daryti. Taip yra todel, kad lietuviai paprastai nėra apsipažinę su reikalingiausiomis teorijos taisyklėmis. Bridgeportiečiai kaip tik ir stengiasi prašalinti tuos trukimus. Žiurint į jų energiją ir pasiryžimą atrodo, kad jų užmanymai bus įvykdinti gyveniman. Šiuo laiku amatninkų kuopa Bridgeporte jau turi 69 narius, bet atidarius mokyklą narių skaičius beabejonės padidės. Bridgeportiečiai norintieji prisidėti prie amatninkų kuopos bei mokyklos gali ateiti bile Utarninko bei Pėtnyčios vakarą Čarnausko svetainėn, 426 Main Str, kur atsibuna pamokos.

Narys.

CHICAGO, ILL.

So. Englewood'o apielinkėse.

Mažutė yra ši kolonija. Sulyginant su kitomis dalimis, tai tik lašas jurėse. Tečiaus čia gyvena „lietuviai,'' kaip išsireikšta susirinkime gegužio 8 dieną.

Susirinkę buvo atstovai vietinių draugijų sudarant komitetą Gelbėjimui nuo Karės nukentėjusių. Įvesta atskaitos iš viso besidarbavimo ir pasirodė, kad iž de lieka apie pora šimtinių grynno pelno. Iš tų pinigų $80 paaukauta Lietuvos Neprigulmybės Fondui.

Tai ne pirmutinė šios kolonijos auka. „Kalėdiniam Fondui,'' aukauta apie $100. Nukentėjusiems nuo karės apie dusyk tiek. Tai ir ne gėda, kad tokie žmonės reikalauja „lietuvių'' vardo. Apart vardo susirinkime išsireikšta neužsiganėdinimas, kad kitos kolonijos Amerikoje daug šnėkama, o mažai padaroma. Vienas iš narių išsitarė, kad gali karė neužilgo pasibaigti, o mes lietuviai, ar turėsime pajiegų pasiųsti atstovą į Taikos Konferenciją? O jų gal ne vieno ir reikės.

Lietuva turi buti laisva ir neprigulminga ir jeigu reikalas, tai mes esą aprupinsime kelionę vienam!

Garbė yra tokiems veikėjams. Visi sekime jų pavyzdį.

Reikia pažymėti, kad pastaruoju laiku veikliausius šaukia kariumenėn. Tarpe jų J. Kapočius jau iškeliavo, o. J. Grigaliunas iškeliauja sekančioje savaitėje.

Svečias.

KLAUSIMAI I RATSAKYMAI

1) Klausimas. — Kur yra Tripolis šalis? Girdėjau apie tai kalbant, bet nežinau. Kas joje gyvena?

P. G.

Atsakymas. — Šalis Tripolis yra šiaurinėje Afrikoje, ji priklauso Turkijai. Tenai yra apie milijonas gyventojų. Tai gana didelė šalis, bet žemė nenaši. Gana šilta, bet vietose buna atsitikimai, kad ir sniego buna. Daug pieskinių tuštumų.

Gyventojai — tai beduinai. Visi masulmonai. Yra apie 10,000 žydų. Svarbiausis miestas tuo pat vardu, kuriame yra ir europiečių. Užsiima žemdirbyste, auga miežiai. Naminiai gyvuliai — asilas ir retai kur mažas jautis. Daug dar gyventojų kilnojasi iš vietos į vietą.

2) Klausimas. — Ar negalėtumėte paaiškinti, kuomet išrastas buvo telefonas? — **P. G.**

Atsakymas. — Pirmutinį telefoną parodė inžinierius Bell'ius laike parodos Philadelphia, 1878 metais. Dalykai taip supuolė, kad niekas netikėjo tam išradimui ir niekas nebandė patirti. Tiktai Brazilijos imperatorius don Pedro atkreipė į tai savo atydą ir patyrė, kad su pagalba to naujo išradimo galima susikalbėti per kelias mylias. Mokslinčiai lydinti imperatorių atkreipė į tai domą ir telefonas pasidarė parodos vinimi. Visi per jį norėjo pakalbėti.

Po tos parodos telefonas pradėjo platintis Amerikoje ir Europoje ir šiandien jau jis įvestas net kaimuose. Taigi telefonas buvo išrastas 1878 metuose arba 40 metų atgal ir į tą trumpą laiką jis užkariavo pasaulį.

ŠIS—TAS.

Ar butų galėjęs Archimedas pakelti žemę?

Senovėje gyveno garsus mokslinčius Archimedas. Jisai, sulyg seniausių padavimų buk tai tankiai sakydavęs: „Duokite man į ką atsiremti ir aš pakelsiu žemę.'' Mat tas senovės mokslinčius išrado pirmutinį įrankį — atsvarą. Ir ištikro nėra pasaulyje tokio svarumo, kurį negalėtų žmogus pakelti su pagalba atsvaro. Atsvaras labai naudojamas visur; jis ir Lietuvoje ant kiekvieno žingsnio naudojamas. Atsvaras tai paprastas buomas, jo vieną galą pakiša po sunkiu daiktu, padeda kokį nors ramstį iš apačios ir paskui toli ant galo užsigulęs žmogus atsveria sunkiausią daiktą.

Bet jei tas didis senovės mokslinčius butų žinojęs, kiek sveria musų visa žemė, tai jis gal butų susilaikęs nuo panašaus pasakymo. Na, tik mes nors ant valandėlės viską užmiršę persistatykime, kad jau yra tokia vieta, ir tokis ilgas buomas, kuriuomi žmogus galėtų atsverti visą žemę. Dabar jau išskaitliuota, kad jei pakelti visą žemę nors ant vieno colio augštyn, tai vienas žmogus, kad prieiti galą tokio buomo, turėtų eiti nemažiau kaip dešimtį bilijonų metų arba šimtą tukstančių milijonų amžių.

Apskritai imant musų žemė sveria 365 sikstilijonus pudų. Šitą skaitlinę turbut niekas neperskaitys ir dar mažiau supras, tai yra 365 siksilijonai. Tai skaitlinė kurios žmogaus protas neper sistato. Žmogus paprastai gali pakelti nedaugiau 5 pudų. Taigi buomas kad pakelti žemę turėtų buti 73 sikstilijonų kartų ilgesnis už rankos ilgumą.

Daleiskime, kad tas viskas butų sutaisyta. Tai kad pakelti visą žemę ant vieno colio, tai yra kad vienas žmogus galėtų ją atsverti budamas ant kito galo buomo arba atsvaro, tai tas galas turėtų pulti žemyn nemažiau kaip 1,740 — verstų, tai yra 1,740,000,000 bilijonus verstų.

Dabar daleiskime, kad Archimedas jau butų užsigulęs ant kito galo tos atsvaros ir jis jau ją svertų žemyn, tai yra kad jis pultų žemyn. Greitumą, kokį žmogus žino, tai šviesos greitumas, kuri prabėga į sekundą apie 280,000 verstų. Daleiskim, kad jis kristų tokiu greitumu, tai ir tuomet reikėtų Archimedui nemažiau pusantro tukstančio metų, kad atsverti žemę ant vieno colio.

Taigi kaip yra su musų žeme. Ji truputį turi sunkumo, vienok kuris jau šiandien mokslo vyrų yra gerai išskaitliuotas.

P. N.

J. J. KIZIS
Keliaujantis „Vienybės Lietuvninkų'' agentas. Lankos: Pittsburgho apielinkėse. Yra ingaliotas priimti prenumeratą už „V. L.'' knygų užsakymus ir spaudos darbus.
J. J. KIZIS
P. O. Box 706, Bentleyville, Pa.

AUDRA

Kaitino saulė žemę, kaitino jurą, kaitino pievužę, girias; dangus giedravo skaisčia mėlyne, — džiugino žemę, džiugino visus. Juokės pasaulis — juokės, šypsojos; juokės apšviestas dangaus spindulis. Žemė pil koji dangui ačiavo už jo malones, teikiančias jai; žalios giružės dainą dainavo, siuntė jos jąją garbei dangaus. Paukščiai lakiojo oro augštybėj, linksmai giedojo jie tenai; balsai malonųs plaukė per orą, plaukė bangavo į visus kraštus. Sielos mirštančių širdis verkiančias jiejie žadino, — šluostė skaudžias ašaras nuo veidų. Skaudžiausios replės širdis paleido, versmės užgeso liudnų sapnų; pančiai sutruko jausmų liudėsio, ugnis gyvybės užliepsnojo. — Šventa palaima, šventa palaima — džiaugės, kalbėjo visi; — šventa ramybė musų lizdelyj — ausin šnabždė jo meilės dvasia. Meilės gyvenims po sparnu savo lygiai sukvietė visus... Džiaugsmas augščiausias, meilė, brolybė, dienos giedrosios štai lygiai džiugino visus.

. . . . . .

Suputė vėjai, vėjai šiauriniai, pridraikė danguj jie debesių; dangaus mėlynė nuo jų aptemo, giedra paliovė linksminus mus... Vėjai vis kilo, rengė perkunus, griovė, žaibavo jiejie ant mųs. Medį brolybės skaldyt pradėjo, lapus nešiojo po dausas; širdį draskyti jojo pradėjo, jauną jo sielą pakirst norėjo. Medis neatbojo nekaltas jausdams ir sau stovėjo draskoms audros... Debesis baisus ties juo niuk sojo, svaidė į jo širdin skaudžius lašus; daužė perkunas, šakas jo skaldė, o tas kentėjo tik sau. Širdis sužeista skausmas giliausis — tarsi negyvas tylėjo prieš ją; ramiai stovėjo lašais kapojams, anei žodelio nepratarė jai... Audra įšėlus vis smarkyn siautė, smugius smarkiausius vis kreipė į jį; galėms perkuno, griausmais smarkiausiais daužė ir dauže vis jį.

Medis tylėjo, ramiai sau kentė...

. . . . . .

Audra praslinko, žaibai pradingo, — perkuno griausmų negirdėt, skaisti mėlynė dangaus nušvito ir vėl džiugina jinai visus.

Paukščiai pakilę oran vėl gieda, girios dainuoja dainą linksmai; meilės gyvenims sparną vėl tiesia, vėl jisai globia po juo visus. Medis brolybės, norint sužeistas buvusios audros skaudžiais dygliais, bet linksmas jaučias, lapeliais šlama — tyli, neburnoja jisai ant jos. Vėl siela jojo sparčiai atbunda, lieja šaltinį meilės visiems. Meilišką dainą vėl uždainuoja — plaukia, paliečia sielas visų. — Šventa palaima, šventa palaima, — vėl mes kartojam visi; — šventa ramybė musų lizdelyj, — vėla išgirsta musų ausįs.

Audra pranyko, giedra nušvito.

. . . . . .

A. K. L—s.

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Išeina kas sereda iš Brooklyn, N. Y.

Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAUKŠTIS & CO. (Inc.)
120-124 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

KAIZERIO MANIFESTAS APIE LIETUVOS „NEPRIGULMYBĘ."

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Pereitame numeryje minėjome kaip von Payeris pripažino lietuviams teisę įsteigti savo valdžią, kuri tvarkysis „santarvėje su vokiečių karine ir civile administracija" ir kaip lietuviai turės savo krauju apsaugoti Vokietijos vogimu gautus naujus Rytinius rubežius bei savo derlingomis žemėmis penėti „kulturnešingus" vokiečius. Bet Vokietijos machinacijos dar tuom neužsibaigė. Štai kaizeris, kaip pranešta iš Amsterdamo 14 d. gegužio, išleido proklamaciją pripažįstančią Lietuvą kaipo „laisvą ir nepriklausomą valstybę" ir stigaujančią, kad „Lietuva dalyvaus nešime Vokietijos karės naštų."

Tos naujos kaizerio veidmainingumo poltikos dokumentas skamba šiaip:

„Mes, Vilhelmas, Dievo malone, Vokietijos imperatorius, Prusijos karalius, ir taip toliau, ir taip toliau, šiuomi viešai pranešame:

Kadangi, Lietuvių Landsratas, kaipo pripažintas Lietuvos žmonių atstovas, 12 *d. gruodžio paskelbė Lietuvos atsistatymą ant nepriklausomos valstybės pamatų, amžinoje ir tvirtoje sąjungoje su Vokietijos Imperija ir su konvencijom (sutartimi) vyriausiai turinčiom reikalą apie militarius dalykus, kelius, muitą ir pinigus, bei prašė pagalbos nuo Vokietijos Imperijos; ir*

Kadangi, buvusieji Lietuvos politikiniai ryšiai jau pertraukti —

Mes prisakom savo imperialiam kancleriui paskelbti Lietuvą esančią ant pirmiau suminėtų Lietuvos Landrato užreiškimų, vardan Vokietijos Imperijos, laisva ir nepriklausoma valstybe, ir mes esame pasirengę suteikti Lietuvių valstybei prašytą pagalbą ir paspirtį josios atsistatyme.

Mes priimame už pačiu per save aiškiu, kad sutartis dar padarytinos, paims domon lygiai Vokietijos, lygiai Lietuvos interesus, ir, kad Lietuva dalyvaus nešime Vokietijos karės naštų, kuri užtikrino jos paliuosavimą."

Pridėjus šios proklamacijos von Payero postulatą, kad „parubežinės valstybės turės suteikti ir suteiks Vokietijos rubežių apsaugojimą nuo Rusijos" ir kad „Lietuva dalyvaus nešime Vokietijos karės naštų," pasidaro aišku, kaip diena, ko vokiečiai nori iš Lietuvos. Nei daugiau, nei mažiau kaip jos jaunikaičių savo pragariškai militarizmo mašinai penėti! Nes Lietuva nieko kito negali duoti, apart žemių ir žmonių, kadangi jos turtus vokiečiai jau senai pasigrobė.

Lietuvai gręsia didelis pavojus. — Jos turtų veik nebėra; jos vyrus vokiečiai atiduoda giltiniai, o derlingi laukai likusi be apgynėjų bus apkolonizuoti. O sutartis „turinčios vyriausiai reikalą apie militarius dalykus, kelius, muitą ir pinigus" bus parašu ant Lietuvos mirties kapo.

Bet ar lietuviai sutinka su tuomi? Sutartis dar tik „padarytinos." Patis lietuviai, anot vokiečių socialistų „Vorwaerts," baisiai nepatenkinti vokiečių machinacijomis ir bruzda jieškodami TIKROS NEPRIKLAUSOMYBĖS, kad ir su svetimu monarku priešakyje. Vokietijos valdonai nepažįsta doros teisių, ir nusilenkia tik prieš ginklo galę. O tie, kurie turi užtektinai galingus ginklus vokiško militarizmo mašinai sutrupinti, butent sąjungiečiai, Versailles konferencijoje nutarė — nepripažinti Vokietijos sutarčių padarytų Rytuose. *Čia tai musų visa viltis.* Lietuvos nepriklausomybė paeis tiktai nuo Taikos kongreso. Lietuvą palaikys ir apgins tik demokratinių Tautų Lyga. Lai tik lietuvių tauta pragyvuoja iki tam laikui.

Lietuviai ištikro nenustos kariavę prieš vokiečius, kol jie netaps neprigulmingi. Jie neduos savo vyrų kaizeriui, nei neapsiims mokėti jokių kariškų vokiečių mokesčių. Tik tokis lietuvių atsakymas gali buti į kaizerio tą proklamaciją.

Šarunas.

Peržvalga

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

// Amerikiečių lietuvių atsinešimas link kaizerio proklamacijos pripažįstančios Lietuvą „neprigulminga."

„New York Times" išspausdinęs viršui išspausdintą kaizerio proklamacijos tekstą, žemiau išspausdino ir Am. Lietuvių Tarybos viršininkų nuomonę. Mes ją žemiau paduodame vertime žodis žodin:

„Washington, D. C. — Gegužės 14 d. Imperatoriaus Wilhelmo proklamacija pripažįstanti Lietuvos neprigulmybę sujungtą su Vokietijos imperija, pasiliko šian dien priimta be mažiausio entuziazmo per Lietuvių Tautos Tarybos viršininkus.

„Apsiėmimas, kad Lietuva galės dalyvauti nešime Vokietijos karės naštos reiškia Vokietijai gavimą trijų dalykų: pinigų, amunicijos ir vyrų." — Taip apreiškė viršininkai Am. Liet. Tarybos.

„Pinigų mes neturime, kadangi Vokietija jau viską nualino; amunicijos mes neturime priemonių pristatyti, kadangi esanti stoka pinigų. Delei to Vokietija gali nurodyti tiktai į vienintėlį, — į musų vyrus. Vyrų reikalauti iš pats savęs apsiskelbusios demokratijos, kad kariauti eilėse autokratijos? Netikima! Lietuva niekad nesutiks ant to. Ar jos piliečiai turės buti verčiami kariauti eilėse kaizerio? Tas viskas butų susiaurinimu suveriniteto, kurį Vokietija jau pripažino. Kuomet kancleris Hertlingas savo atsakyme išreiškė: „Mes šiuomi pripažįstame Lietuvą kaipo laisvą ir neprigulmingą."

Teisybė šio dalyko yra tame, kad dilematiški ragai tarpe kurių Vokietija dabar randasi, yra išaugę iš jos pačios gyvuliškos galvos. Ji žino, kad galutinas jos pralaimėjimas yra neišvengtinas, bet ji norėtų apmokėti nuostolius vakaruose, laimėjimais rytuose, tarpe kurių Lietuva yra lošos įrankiu ir laimikiu. Pripažinimas Lietuvos neprigulmybės negali buti tikru sąryšyje su Hertlingo išlygomis. Bet jei šis migdolas gali prisidėti prie Prusijos spėkų sustiprinimo, tai gali prailginti neišvengtiną paskutinio teismo dieną ir suteikti jai daugiau laiko sugermanizuoti rytus, žvilgsnyje konfederacijos naujų respublikų po junkerių valdžia. Be abejo kaizeris tiki, esąs Dievo pateptu ir turįs autoritetą atlikti šios rųšies paliuosavimą. Attila triusėsi irgi panašiose iliuzijose Jei Vokietija butų umai nusiplovusi nuo savo nuodemių ir pasiruošusi turinti tikrą ir teisingą norą suteikti savo pagalbą, „dygimą už sunaikytus per jos armiją turtus, už plėšimus ir vagystes, kurias ji Lietuvai padarė išnešančias bilijonus dolarių, butų tai praktiškiausis ir sąžiningiausis jos pasielgimas."

// Am. Lietuvių Darbin. Tarybos (socialistų) nuomonė apie kaizerio paskelbtą Lietuvos „neprigulmybę."

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Tame pat „Times" Nr. randame ir šitokią žinutę:

„Chicago, Ill. Gegužės 14 d. — Jirgelio (Jurgelionis — Red.) vice-prezidentas Lietuvių Darbininkų Tarybos Amerikoje, organizacijos turinčios 50,000 narių pasižadėjo dirbti delei Lietuvos neprigulmybės, apreikšdamas, kad dabartiniai reikalavimai Vokietijos, primesti musų šaliai, yra rezultatu sankalbio Lietuvos klerikalų.

Kaizerio reikalavimas jiegos iš lietuvių bus visuomet atremtas pasipriešinimais visų Lietuvos žmonių, kadangi klerikalų partija Lietuvoje nėra populiariška."

Labai tai smagu, kad ir lietuviai socialistai (menševikai) pasižada dirbti del tikros Lietuvos neprigulmybės. Tik kodel tame bendrame reikale nenori eiti su visais lietuviais kartu.

// Didėji spauda apie Lietuvą.

True translation filed with the Post master of Brooklyn, N. Y. on May 22 1918.

Apart patalpinimo žinios apie kaizerio proklamaciją, daugelis Amerikos laikraščių išreiškė dar ir nuomones apie tai. Žemiau paduodame išvertę intekmingiausių New Yorko dienraščių 15 d. gegužio editorialus. Pirmiausiai paimame iš „Times".

„Kas išėjo iš vienos „taikos per derybas." — Kuomet kaizeris „stigauja" (assumes) kad „Lietuva dalyvaus nešime Vokietijos karės naštų" jis tuomi ženklina, kad jis tą prisako daryti. Šis prisakymas yra akių apdumimui apdengtas „stigavimu" proklamaci joje, kuri pripažįsta Lietuvą „laisva ir neprigulminga valstybe." Baisingesnė veidmainystė labai retai buvo papildoma net per patį kaizerį. Kokiu budu Lietuva „dalyvaus nešime Vokietijos karės naštų?" Kaip Lietuvių Tautos Taryba Washingtone jau nurodė, Lietuva negalės suteikti nei pinigų nei amunicijos ir todel „Vokietija gali turėti akį tik ant vyrų."

Tokiu budu kaizeris pripažįsta šią „laisvą ir neprigulmingą valstybę" vien kaipo naują šaltinį iš kurio galima traukti vyrus, kuriuos jis šimtais tukstančiais pėni naikinimo sukuriui vakarų fronte. Jau dabar jis šaukia Vokietijoje vaikinus tik išsiritusius iš kudikystės. Bet vaikiškų kareivių pristatymas negali amžinai neišsekti, o jam reikia daugiau vyrų, vis daugiau vyrų, vis daugiau ir daugiau gyvasčių su kuriomis jis galėtų tęsti toliau savo desperatišką lošimą. Todel jis pasuko savo godžias akis Lietuvos link; ir užkomandavo jai varyti savo vyrus jo naikinimo mašinon, o už tą jis ją apgobia tuščiu ir pajuokiančiu „laisvos ir neprigulmingos valstybės" titulu. Štai kas, žmones ir pacifistai, išeina nuo derėjimosi su vokiečiais apie taikos sutartį."

„World" rašo: —

„Laisvi kariauti už Vokietiją!"

Imperatorius Vilhelmas paskelbdamas Lietuvos „nepriklausomybę," šiaip apibudina „savęs-apsisprendimą" del apkariautų tautų: „Mes laikome už pačiu per save aiškų, kad sutartis paims domon lygiai Vokietijos lygiai Lietuvos interesus ir kad Lietuva dalyvaus nešime Vokietijos karės naštų, nes ta šalis ją paliuosavo."

Atstumta nuo jurių prekybos ties Klaipėda ir Libava, desperatiškai bėdina, Lietuva labai mažai gali nešti iš Vokietijos „karės naštos" skolų. Kaizeris ženklina naštą militarės tarnystos po Prusijos muštravotojų komanda. Tos mažos tautelės, kurios spiriamos taikos troškimų atskilo nuo Rusijos dabar bus pašauktos prie dar aršesnių kniovynių. Joms bus lemta pajausti prusiškos „press-gang" trypimą.

Lietuviai yra tauta maža ir silpna, vargiai prisiskaito du milijonu, ir išsklaistyta po Rusiją. Lenkai veržia nuo jų Gardiną ir Suvalkus kaip nuo ukrainiečių Cholmiją. Lietuvos sostainėje, Vilniuje, vokiečiai valdo bankus ir prekybą, kuomet tuo patim laiku vokiečių kareiviai kietai suima militarę viršenybę. Išsiskaidę, susimaišę su kitoms prieš gynėmis tautoms, nemokinti, kaimiečiai yra bespėkiai tyrono rankoje — jei vakarinė Europa ar Rusija jų neišgelbės.

Voketija „užtikrino paliuosavimą" Rusijos parubežinių valstijų. Ir dabar jos suranda save laisvom vergauti vokiečių finansams. Laisvi kariauti už Vokietiją!"

„Globe" šitaip sako: — „Bevergiant pasaulį."

Kaizerio užreiškimas kaslink niekur nerandančios pagalbos Lietuvos parodo, kad vokiečių piktadėjiškumas tebeplaukia pilna atbanga. Vokietija pradėjo karę, idant užganėdinti savo gašlumą prie užkariavimų — idant įsteigti pasaulio valdymą autokratiškais pamatais. Ir ji buvo vedama ikišiol vien tą tikslą turint omenyje. Tebevedama ji tojė dvasioje ir šiandien Vokietijos masėmis pritariant ir prigelbstint. Žvilgterėkim stačiai į faktus atmetę visus suvedžiojimus.

Užreiškimas apie Lietuvą, kuris galų gale sueina ant to, kad prusiškos „traiškymo govėdos" (press-gangs) bus pavartotas priversti nelaimingus užkariautos šalies kaimiečius tarnauti kaizerio kariumenėm, yra tiesiog pilnesniu kaizerio tikslo išreiškimu. Jis gimė iš tos paties priežasties, kuri gludo už Belgijos ir Serbijos pavergimų, ir kuri kontroliavo Vokietijos sąryšius su Lenkija, Suomija, Didėja Rusija, Ukraina ir Rumunija. Leninai ir Trockiai suteikė didelėm žmonijos dalim baisias nelaimes sunaikindami vienatinę spėką galėjusią priešintis Vokietijos šetonišKumui. Vaisiai tos didžios išdavystės jau prisirpo, ir kartųs jie yra. Vergija atgimė dar daugiau pažeminančioje formoje. Kaizeris tikisi laimėti apginkluodamas savo vergus ir priversdamas juos su štiko galu užpulti ant visuotinos liuosybės draugų ir apgynėjų.

Ši politika netik kad paskelbta bjauriausia nuo tų laikų, kuomet žmonija išsivystė iš barbarizmo, bet jos priklumą padidina išstatymas parodon piktažodžiaujančio veidmainingumo. Padėkim, Lietuvoje pirmiausiu žingsniu buvo užpludenimas šalies ginkluotom spėkom. Antruoju buvo vokiškų komandierių paskyrimas vokiškų agentų veikti kaipo Lietuvos atstovai. Tada Vokietija tokiu budu sutvertą valdžią pripažino tei sėta bei tikra ir padarė su ja uniją. Ant galo, tapo prisakyta lietuviams papildyti praskydusias kaizerio armijos glitas. Ir visa tai darėsi vardan Lietuvos „paliuosavimo" ir pripažinimo jos teisės prie savęs-valdymo. „Oh, Laisve!" sušuko Madame Roland (laike francuzų revoliucijos) kokios piktybės buna papildytos tavo vardan!" „Oh, savęs-apsisprendime!" gali sušukti kita Madame Roland „kokios veidmainystės slėpiasi už tavo ištarimo užlaidų!"

Ar yra Lietuvos žmonėse vyriškumo medžiaga? Ar pasiduos jie vergijai, ar, kaip belgai, paros dys, jog nors jų žeme ir randasi žiauraus užkariautojo valdžioje, bet jų sielos dar neužgniaužtos? Šioje šalyje yra daug žmonių lietuvių gimimo, bei paėjimo. Ar tokie mušis, netik už Ameriką, netik už žmonijos abelnas teises, bet dar už savo nelaimingą Tėvynę? Prie jų ateina šis knisąs klausimas. Atsakymui tėra vienas kelias, o tas guli ne žodžiuose, bet darbuose, pasirodant su šautuvu rankose ant ugnies fronto ten, kur Vokietijai priešinamasi. Tik vienu vienas kelias atsidaro Lietuvos paliuosavimui, o tas yra apgalint Vokietiją ant tos linijos, nuo kurios ji gali buti užpulta."

Apart editorialų minėtuose laikraščiuose, visa eilė kitų didelių laikraščių padavė savo pastabas, kurias visas negalime čionai suminėti.

// Gyvenimo dokumentas.

Bėda, kuomet žmogus neturi laisvės, bet daug kartų bėdžiau, kuomet žmogus turėdamas laisvę, o nemoka jaja naudoties. Delei šito tai daugelis prakilnių vyrų, žmonijos mylėtojų nors ir labiausiai geidžia labo žmonijai, bet nepribrendusiems žmonėms jau perdidelių laisvių nenori.

Toki gyvenimo paliudijimą dabar randame „Santaroje." Tą gyvenimo dokumentą išspausdiname skyriuje iš „Lietuvos" po antgalviu „Lietuvių Žandarų krata."

Iš to straipsnio aiškiai matyti, kad lietuviški žandarai-bolševikai yra bjauresni už buvusius caro žandarus. Pirmiau jieškodavo bent revoliucionieriškų raštų, dabar jieško raštų tų žmonių, kurie nori savo tautai ką gero padaryti. Pirmiau tai darė rusai, mus priešai, tamsųs žmonės. Dabar tai daro mųs brolis lietuvis, kuris save laiko susipratusiu, apšviestu.

Gal kas pasakys, kad tai netiesa. Bet juk tai sako J. Jablonskis. Jei jau ir jam negalima tikėti, tai tuomet pasaulyje nėra teisingo žmogaus.

Vėl aišku, kad Rusijos lietuviai socialistai parodė esą Lietuvos Neprigulmybės priešai. Ir tai pasirodė ne žodžiu, bet darbu. Ir po to dar Amerikos lietuviai socialistai drįsta sakyti, kad jie eina už Lietuvos laisvę. Aišku kaip diena, kad socialistai, nors nevisi, o tik bolševikai, yra mųs priešai ir kaipo su tokiais turime kariauti kaip su caro žandarais kariavome. Reikia tiktai, kad socialistai menševikai iš jų išsiskirtų. Mes neiname prieš socializmą apskritai, bet tokis socializmas, kuris eina skersai kelio tautos laisvei, yra ir bus visų pažangesnių žmonių smerkiamas.

// Kaip vokiečiai kankina lietuvius.

Daug buvo rašoma, kad vokiečiai labai žiauriai elgiasi su lietuviais. Bet vis tikrų priparodymų neturėjome.

Dabar mums p. J. Savickas iš Kopenhagos (Danija) prisiuntė vieno belaisvio laišką, kurį patalpiname skyriuje „Iš Lietuvos" su labai mažais pataisymais. Lai parodo to paprasto mųs brolio papasakojimai, ką lietuviai nukenčia iš vokiečių.

Ir tokių faktų akivaizdoje kas gi gali turėti nors mažiausią simpatiją link vokiečių? Juk barbarai taip nemokėdavo pasielgti, nes netiek buvo mokyti išradimuose visokių kankynių.

// Naujiena muzikoje.

Apturėjome „Kanklių" šešis NN., kurias leidžia gerbiam. Mikas Petrauskas. Šiuose NN telpa visi naujį originališki M. Petrausko veikalai: „Neverkite pas kapą," „Vai verčia laužo," „Oi ruta rutele!", „Mielaširdyste" ir „Spragilų Dainelė" ir „Pasakos"

Nesame muzikais ir neturime teisės apie tuos veikalus kalbėti, ypač negirdėję jų išpildant. Girdėjome išpildant tiktai „Spragilų dainelę," kuri tiesiog atvaizdina Lietuvos rudenį ir spragilų kalbą. Gražus tai veikalas ir beabejonės puikus ir visi veikalai, kaip ir visuomet, kuriuos tik g. M. Petrauskas parašo.

Stebimės iš darbštumo M. Petrausko ir iš jo pasišventimo. Juk jis tuos veikalus netik parašė, bet ir išleido savo lėšomis. O juk žinia, koki dabar sunkus laikai. Linkime kad tie veikalai pasiektų kuoplačiausias minias.

// Vėl Lietuvai skiriamas karalius.

Iš Londono 15 d. gegužės praneša, kad Vokietijoje presa daug rašo apie vokiečių naujai steigiamas valstybes. Tenai pranešama, kad jau kaizeris yra nuskyręs karalius del Lietuvos, Latvijos, Estonijos ir Lenkijos.

Tai jau bene dešimtas kartas kaip Lietuvai skiriamas karalius, bet vis nepavyksta. Ir nepavyks, nes nėra Lietuvoje žmonių, kurie norėtų karaliaus ir apskritai vokiškos globos.

// Tikrasai mokslas.

„Draugo" Nr. 111 užtinkame indomų straipsnį po viršuj išrašytu antgalviu. Autorius J. P. Poška nurodo, kad mokslas be religijos nieko gero žmonėms neduoda, kad ši karė įvyko tiktai delto, kad viešpatavo materialistiškos pažiuros ir kad Vokietiją

valdo laisvamaniai protestonai ir materialistai. Ir karė tol nepasibaigs, kol pasaulį neapvaldys Sutvertojas.

Iš tono lyg išeina, kad prieš karę pasaulį valdė ne Sutvertojas, bet laisvamaniai. Čia jau tru putį perdaug garbės laisvamaniams, kurie buk su Dievu kariauja už valdžią pasaulio ir tai Vienas, tai antri apgali. Dabar apgalės Sutvertojas. Arba kitais žodžiais: Sutvertojas bejiegis, kad jis net turi kariauti su laisvamaniais protestonais ir materialistais. Jei tik taip manyti apie Sutvertoją, tai menka tokia mintis. Žmogaus minties kiltumas parodo ir patį žmogų.

—

// Su musų mėnesiniais žurnalais nekaip klojasi.

Tik dabar gavome „Moterų Dirvos" N už sausį mėnesį šių metų. Plonutis N., apart atskaitų daugiau beveik nieko nėra.

„Pažanga" irgi jau perilgai nepasirodo, bene bando visai sustoti.

„Žvirblis" — katalikiškų nevykusią juokų laikraštukas ir senai buvo matytas.

„Nauja Gadynė", socialistų žurnalas neina nuo to laiko kaip likosi sulaikyta „Kova."

Ir „Tarka" vėluoja. Dabar jos numeris rengiamas už du mėnesiu.

—

// Newarko laikraštis apie Lietuvą.

Newarke, N. J. išeinantis „The Newar Star-Eagle" didelis ir labai intekmingas dienraštis visuomet prielankus lietuviams. Nesenai jis aprašė baisų Lietuvos padėjimą, o dabar patalpnio plačią žinią apie kaizerio proklamaciją, kuriąja paskelbiama Lietuvos „neprigulmybė," indėjo dar labai prielankų lietuviams ilgą editorialą, kuriame vėl tiesiog gražiai nušviečiamas dalykų stovis.

Apart to laikraščio korespondentas tuojaus pasikalbėjo su vietinui veikėju A. Žiugžda ir tą pasikalbėjimą išspausdino. Čia parodyta, kad lietuviai nori liuosybės ir už ją kovojo ir kovos. Jie turi buti liuosi ir nuo vokiečių ir nuo rusų.

Apart tų plačių aprašymų, indėta ir karikatura. Nupiešta arklys, ant kurio sėdi barbaras — vokietys, o prie arklio pririšta Lietuva su surištomis rankomis ir ji velkama.

Apskritai tas laikraštis labai prielankiai nušviečia dalykų stovį. Matomai p. A. Žiugžda gerai jį informavo. Visur lietuviai panašiai turėtų pasielgti.

JUGOSLAVAI

Jugoslavais paprastai vadina pietines slaviškas tautas: kroatus, slavėnus ir serbus. Žodis Jugoslavai priimta vartoti dar nesenai, tiktai nuo laiko kada kroatų, slavėnų ir serbų visuotinas kongresas (Pietinių Slaviškų Tautų) Londone, liepos mėnesyje, 1915 metuose nutarė suvienyti minėtas tris tautas į vieną atskirą valstiją, vadinamą Jugoslavų karalyste.

Žodis Jugoslavai susideda iš dvejų žodžių iš „jug" ir „slavai;" slaviškai „jug" reiškia pietus, o slavai reiškia, slaviškas tautas, delto kaip tik minėtu du žodžiu susiliejo į vieną žodį, pasidaro žodis jugoslavai, arba pietiniai slavai. Apie vieną visų seniausią pietų slavišką tautą, serbus, daug ką žinome, mat pažįstame jų neprigulmingą karalystę Serbiją. Apie kroatus ir slavėnus paskutiniame laike nedaug ką žinome, tur-but delto, kad kroatai ir slavėnai neturi politiškos liuosybės, politiškai priklauso Austro-Vengrijai. Viduriniuose amžiuose kroatai ir slavėnai buvo savistovųs.

Antra pietinių slavų tauta yra kroatai, tai pusbroliai serbų, jie išsivystė iš serbų 7-tame šimtmetyje po Kristaus gimimo. Apie 7—8 šimtmetį didelės serbų šeimynos pasuko į rytus ir per ėję Karpatų kalnus tyruose apsigyveno ir išvystė savoti šką kalbą, labai panašią serbų kalbai, kuri paskiau buvo pavadinta kroatų kalba. Jie susidarė į atskirą tautą. Serbų ir kroatų kalbos yra labai giminingos, taip kaip lietuvių kalba su latviais. Vieną kas labai serbus ir kroatus paskirstė, tai raštas, mat kroatai vartoja lotinų alfabetą, o serbai kirilinį. Šiandien kroatai gyvena po Austro-Vengrijos valdžia, jų tauta susideda iš 2,000,000 asmenų, jų teritorija arba taip vadinama Kroatija ir Slavonija turi 16,424 ketv. mylių. Kroatai pradėjo savo tautą organizuoti į atskirą valstiją apie 200 metus po Kristaus gimimo, kada Bizantijos imperatoriai juos pradėjo grobti. 818 m. po Kristaus gimimo didis kroatų vadas Timaslav sumušė Bizantiją ir padarė Kroatiją savistovia, neprigulminga kunigaikštyste. Nuo 978 iki 1000 metų kroatus valdė pirmas Kroatijos karalius Dizislavas.

Krisimieras Kroatijos karalius viešpatavo nuo 1000 iki 1035 metų; jisai sumušė bulgarus ir užėmė Dalmatija. Krisimieras Petras valdė Kroatiją nuo 1058 iki 1073 metų. Zvainamiras Dimitrijus buvo apvainikuotas 1076 metuose per popiežių Gregorių VII. 1091 metuose kilo Kroatijoj naminė karė arba maištai, karalienė Helena našlė Kroatijos karaliaus Zvainamiro Dimitrijos atsišaukė į savo brolį Vengrijos karalių, kad jisai įvestų tvarką Kroatijoj. Vengrijos karalius gavo progą ir uždėjo savo leteną ant Kroatijos. Per 4 šimtus metų valdė kroatus vengrų carai ir tik 1526 metuose Vengrija Kroatiją atidavė Turkijai. 1718 m. Turkija vėl sugrąžino Vengrijai Kroatiją kuri ir po šiai dienai taip ir pasilieka.

Visos kitos tautos, kaip armenai, lietuviai, finai, ukrainai, moldavai, kurie kada tai senovėje buvo savistovųs tik viduriniuose amžiuose parodė savo politiškas teises, šiandien vėl naujai stoja į kovą už savo tautos politiškas teises, reikalauja savo tautai apsisprendimo. Kroatai reikalauja savo tautai neprigulmybės. Kovos 13 dieną, 1918 m. Amerikos spaudos korespondentas H. H. Stanbury pranešė, kad Austro-Vengrijos parlamente arba reichsrate, kroatų ir slavėnų atstovai iš leido manifestą, kuris susidedą iš keturių artikulų: Manifesto pirmas artikulas sako: „mes reikalaujame greitos ir demokratiškos taikos, kad visos tautos nežiurint ar didelės ar mažos, pilnai turėtų apsispręsti apie savo likimą." Antrame artikule sako: „mes reikalaujame, kad mažųjų tautų apsisprendimas turi buti užtvirtintas." Trečiame artikule sako: „mes reikalaujame tik nuosavos valstijos, kuri niekam kitam nepriklauso, kaip tik mums patiems. Mes reikalaujame, kad musų proponuojama valstija butų įsteigta ir jos teritorija su visais jos gyventojais kroatais, serbais ir slavėnais butų atstatyta" Ketvirtame artikule pasako, kad Adriatiška jurė turi buti liuosa del visų tautų.

Kroatai turi šiokią tokią autonomiją po Vengrų valdžia, turi savo seimą, bet tasai seimas po kitos valdžios letena nieko negali nuveikti kroatų tautos labui, delto kroatai šiandien jau purtosi nuo Vengrijos, glaudžiasi prie savo pusbrolių serbų ir prie kitų slaviškų tautų ir su jais sykiu išvieno nori įsteigti atskirą slaviška valstiją. Kroatai turi savo nuosavą universitetą. 1874 metu įsteigtą.

Slavėnai tai jauniausia slaviška tauta, ji išsivystė tik 9— 10 šimtmetyje po Kristaus gimimo. Jie kilo iš kroatų tautos. Kada kroatai pradėjo giminiuotis su teutonais ir jų budą persiimti, tuomet vieni kroatai pradėjo priešingai kitiems eiti, net kalbą tverti. Toksai atsitikimas iš kroatų pagimdė naują tautą — slavėnus. Slavėnų tauta susideda iš kokių 2 milijonų suviršasmenų, jie gyvena tirščiau Bosnijoj ir Dalmatijoj palei Adriatišką jurę. Dalis slavėnų gyvena Kroatijoj ir Slavonijoj. 14-tame šimtmetyje kada vengrai ir austrai pradėjo slavėnus spausti, traukti prie savęs, tuomet slavėnai buvo priversti organizuotis, kad atsilaikyti prieš pavojingus kaimynus, jie tuomet buvo suorganizavę Slavėnų karalystę. Europos istorija randa, kad 1376 metuose slavėnų hetmanas Tivartko uždėjo Slavėnų karalystę ir jisai pastojo pirmuoju karalium. Slavėnus valdė Tivartko nuo 1376 iki 1401 metų pakol jį turkai sumušė.

Amerikoje slavėnų gyvena apie 300 tukstančių, jie čia tautiškai stipriai laikosi; New Yorke išeina jų dienraštis „Glos Naroda." Kovos 10, 1915, Chicagoje slavėnai turėjo seimą, kuriame dalyvavo 565 delegatai. Seimas nutarė, kad slavėnai vienytųsi su kroatais ir serbais ir kartu visi išvieno eitų prie Jugoslavų neprigulmingos valstijos.

Europoje slavėnai dabar nors po kieta Austro-Vengrijos letena, vienok jie neužmiršta savo tautos politiškų reikalų. 7 d. gegužės, šių metų iš Londono bendrosios spaudos agenturos Amerikos spaudai pranešta, kad slavėnai atvirai eina priešais austrus, vengrus vokiečius ir reikalauja, kad Jugoslavų atskira valstija butų įsteigta. Pirmas atviras susirėmimas slavėnų su austrais įvykęs ant Vindischgraetz gelžkelio stoties.

M. Stakėnas.

PAVYDAS

Labai sunku surasti tokį gyvenimo kampelį, kur nebutų pavydo, arba kur nebutų priežasčių pavydėjimo. Pavydas žmogaus gyvenime daug reiškia, kartais net nustato visą žmogaus budą ir daro labai didelę intekmę ant žmogaus gyvenimo. Mums norisi pakalbėti apie šį klausimą, kuris pas mus kaip ir ignoruojamas. Daugiausiai vadovausimės nuro dymais didelių žmonių.

Pavydas nėra koks nors dirbtinas daiktas. Jis išteka iš giliausios žmogaus psichikos, iš paties žmogaus prigimties. Pavydas yra ne tiktai pas žmones, bet ir pas gyvulius. Kiekvienas gyvunas stengiasi kuodaugiausiai užgriebti to, ko jis geidžia. Taip gyvulis pavieniai šeriamas daug mažiau suėda pašaro, negu kad jis suėda ėsdamas kartu su daugeliu gyvulių. Tas jau reiškia, kad jis daugiau ėda nedelto, kad jis nori ėsti, bet delto, kad jis pavydi kitiems. Pavydas išteka iš pačios gamtos, nepavydžiam individui sunkiau išlaikyti gyvenimo kovą. Ir tai daro netik gyvuliai, bet ir augalai. Ir jie pavydi saulės šviesą, stengiasi viens kitą užstelbti. Tai gyvenimas priverčia pavydėti. Kova už buvį ir pavydas turi vienas šaknis.

Pas žmones, kultura sušvelnino visokį pavydą. Jį reguliuoja visoki įstatymai, visokios normos, žmonės per ištisus amžius priprato prie to, tai pavydas jau neturi taip didelės intekmės ant žmogaus gyvenimo. Žmogus jau nelabai kankinasi delei pavydo. Giliai užsiliko pavydas tiktai pačiame svarbiausiame žmogaus gyvenimo klausime, tai yra lytiškuose dalykuose. Moteris už vydi vyrui, vyras pavydi moterei. Ant šitos papėdės kįla šeimynose didžiausios dramos, kurios neretai užsibaigia žmogžudyste. Bet ar geras pavydus žmogus.

Didysis anglų rašytojas Šekspiras, pavydu Otello piešia kaipo barbarą. Tolstojus savo „Kreicorevo Sanatoje" pavydinti žmogų priešia, kaipo maniaką. Ir apskritai sulyg pasaulio genijų — pavydas yra jausmas arba emocija nukreipta prieš žmonių draugiškumą, nors iš kitos pusės pavydas gana tankiai yra pamatu žmogaus lytiškojo tyrumo.

Reikia daleisti, kad pavydas prasidedant civilizacijai turėjo gilią prasmę ir vedė žmones prie augštesnės kulturos. Bet kas pradžioje buvo keliančiu akstinu, tas civilizacijai išsivysčius gali buti jos slopinimu.

Žinomas pasauliui tų reikalų žinovas Forelius irgi prisilaiko tos nuomonės, kad dabar pavydas neša žmonijai nenaudą. Tos pačios nuomonės prisilaiko ir Elena Kei ir veik visi dabartiniai tų reikalų žinovai.

Vienok reikia dirstelti ir į kitą medalio pusę. Jei pavydas yra negeras, tai nepavydas yra pagirtinas. O nepavydėjimas jau leidžia vienu kartu mylėti du ar net kelis vyrus, vyrui gi leidžia turėti reikalus su keliomis moterimis. Vyrai paprastai ramina save, kad į moterišką širdį vienu kartu negali sutilpti daugiau kaip vienas vyras, nors tas yra netiesa. Bet gale visgi tas yra puolimu.

Bet ar čionai yra kaltas pavydas? Pavydas čia nekaltas, bet kalti žmogaus meilės dėsniai. Jei ištekėjusi moteriškė pamylės kitą vyrą ir ką nors su juomi turės, tai vis vien ar tikrasis jos vyras pavydės ar ne, nesulaikys ją nuo to. Savo pavydo apsireiškimu jis tik labiau jai įsipyks ir tuomi tik paskubins moterį kristi į svetimo vyro glėbį. Vienu žodžiu dabar pavydas tiktai nuodija žmogaus gyvenimą, bet nei kiek nesuturi nuo blogo.

Reikia stebėtis kaip šiandien pavydas visur kitur persekiojamas išskiriant lyties klausime. Jei koks nors pavyduolis pavydėdamas turtuoliui užmuš jį ir jo turtą sau prisisavins, tai visose pasaulio šalyse jis bus skaudžiai baudžiamas. Bet jei tokia žmogžudystė atsitiks ant lytiškojo pamato, tai įstatymai bus minkšti ir į prasižengėlį teisėjai per pirštus žiurės. Vienu žodžiu už pavydo pasekmę del materialių turtų skaudesnė bausmė, negu už pavydą šeimynos, šeimynos gerovės ar moteries. Jei giliau prisižiurėti į šį apsireiškimą, tai jis paeina iš to, kad moteris šiandien laikoma menkesniu turtu negu kokis nors materialis turtas. Ir nors moteris šiandien poetų apdainuojama, nors prieš ją įsimylėję meldžiasi, kaipo prieš kokį dievą, bet ji visgi gilumoje yra nebrangus turtas. Čia tai ir atsiliepia ta gili senovė, kuomet moteris buvo turtu, kuomet vyras ją galėjo pirkti ir parduoti ir kuri sulyginamai nebrangiai prekiavo.

Senoviška arijų kultura pagražinta graikų ir romiečių, pagromuliuota krikščioniškosios eros veikia dar mumyse. O reikia, kad moteriškė butų paliuosuota. Tik liuosa moteriškė gali buti tikra vyro draugė ir laisvai auklėti jaunąją gentkartę. Taigi vietoje ką apie liuosybės idealus išaugšto, paliuosuokime ją nuo pavydo, vienų iš tų drutų pančių, kurie riša ją prie verguvės. Taigi vyrai, norėdami turėti liuosas pačias ir dukteris pirmiausiai turi išmesti iš savęs pavydą. Šeimyniška laimė reikia rišti ne pavydo pančiu, bet liuosu, tikru susidraugavimu, liuosa ir tvirta sutarčia ir liuosa ir tikra meile. Kur pavydas, ten menkumas, silpnybės ir verguvė. Reikia apgalėti gamtą, kad buti liuosu.

P. N.

KRASOS DĖZUTĖ

A. M. Anskaitis. — Jusų du kritiškus straipsnelius gavome. Labai ačiu. Sunaudosime sekantin Nr. Negalėsime sunaudoti tiktai pastabos, kuri nors teisinga, bet tiktai sukeltų tą „širšių" lizdą, o tam dabar nelaikas. Labai meldžiame daugiau.

Jakubka. — Tilps. Ačiu.

Narys. — Į šį nesuspėjome. Tilps. Ačiu.

Avinas. — Tilps sekančiame Nr. Ačiu.

Alkonis. — Labai ačiu už iškarpą.

Poetui iš Pennsylvanijos. — Eilės netinka. Rašykite proza.

LIETUVOS MIŠKAI.

Apie Lietuvos miškus labai daug mes ir svetimtaučiai kalba, rašo. Mes didžiuojamės Lietuvos miškais, gerimės jų gražumu, mes esame kaip ir miškų gyventojai. Mums miškai labai brangus ingimtas turtas.

Ir net svetimtaučių laikraščiai rašo apie Lietuvos miškus, rašo kaip vokiečiai kerta miškus, naikina ir veža tą turtą Vokietijon. Buvo rašyta, kad Lietuvos miškai mažiausiai buvo verti 300 milijonų dolarių ir tt.

Taip daug kalbama apie Lietuvos miškus, bet ar nors kiek rupinamasi kaip tuos miškus, tą Lietuvos gražybę ir turtą palaikyti, kaip miškus prižiurėti. Ištikro mes tik mokame gėrėtis, bet nieko daugiau. Kaip mus priešai naikina mus tuos turtus tai mes tiktai aiksime ir dejuojame, o nieko neveikiame.

Štai turime mes Žemės banką žemės išpirkimui, bet kaip bus su miškais. Žinome, kad didesnė miškų dalis priklausė rusų valdžiai ir dabar tie miškai pereina Lietuvos valdžios rankosna. Su tais miškais jau nėra bėdos. Bet ką daryti su tais miškais, kurie daugiausiai priklausė lenkiškiems ar lietuviškiems dvarponiams. Tie ponai turėdami didelius pelnus iš Lietuvos miškų, važinėdavosi sau po Paryžius ir Šveicarijas ar lošdavo Monte Karloje ir Lietuvos tas brangiausis turtas nykdavo ant kazyrų ir šampano bei nusidažusių panaičių. Prieš karę Lietuvoje jau medžiai buvo gana brangus, bent nežiurint į tai kiek daug medžių plaukdavo Nemunu ir Šešupe į Vokietiją, kad už gautus pinigus ponai galėtų gerai palėbauti. Dabar karės viesula dar daugiau išnaikino miškų ir jų gal jau nei pusės neliko. Tai ir kįla klausimas, ar mes taip leisime daryti su mųs miškais, kaip buvo pirm karės.

Svarstykime apie miškus, riškime miškų klausimą, juk mums gręsia medinis badas.

Mano nuomone butų geriausia, kad Lietuvos valdžia, (bet tik tikra Lietuvos valdžia, o ne vokiečių) paimtų visus miškus į savo rankas. Ji turi paimti kaip buvusios valdžios miškus, taip ir iš privatiškų rankų. Ji turi miškų dalyką labai racionališkai sutvarkyti ir kirsti miškus ant tiek, ant kiek jie priauga. Iškirstose vietose turi buti miškas vėl užsodintas. Vienu žodžiu Lietuvos miškai turi pasilikti, turi liktis ta Lietuvos gražybė.

Bet kaip paimti iš privačių rankų miškus. Manau, kad tam tikslui turėtų susiorganizuoti tam tikra miškų bendrovė, kuri tuom reikalu ir turėtų pasirupinti. Labiausiai gi tai bendrijai turėtų rupėti Lietuvos miškų auginimas.

Jei kalbame apie viską, tai kodel gi nekalbame ir nesirupiname Lietuvos didžiausiu turtu — miškais. Ar tai ir čia butų mųs apsileidimas? Pagalvokime.

K. A. Orlauskas.

Trys Gudruoliai

Anglijoje yra toks miestukas Gotham, apie kurio gyventojus dar ir po šiai dienai pasakojama daug linksmų pasakėlių. Štai viena.

Kartą susitiko du Gothamiečiai ant tilto: Petras ėjo iš turgaus, Baltrus turgun.

„Kur eini?" užklausė Petras.

„Einu turgun nusipirkti avių," paaiškino Baltrus.

„Pirkti avių?" nusistebėjo Petras. „O, kuriuo keliu tu jas namo varysi?"

„O-gi, stačiai per šį tiltą," atvertė Baltrus.

„Vat, ne," užginčijo Petras.

„Vat, taip," spyrėsi Baltrus.

„Na, jau ne," karščiavosi Petras.

„Aš pro čia ginsiu," tvirtino Baltrus.

Jie ėmė mušti savo lazdom į žemę, lyg tarpe jųjų butų šimtinė avių, kurias jie norėtų kiekvienas nuvaryti į priešingą pusę.

„Saugokis," užriko Baltrus: „kad nenubaidytum mano avis upėn."

„Man tas ne motais," numojo Petras: „bet tavo avis neis šiuo tiltu."

„Bet jos eis," prieštaravo Baltrus.

„Neutariok perdaug," pagrąsino Petras „bo aš savo pirštus sukišiu tavo burnon."

„Argi?" — nusijuokė Baltrus.

Tuom tarpu kitas Gothamietis grįžo nuo turgaus su arkliu, ant kurio taukšojo užveltas miltų maišas. Jis užgirdo, kaip šiedu barėsi už avis, o nematydamas niekur aplink tokių gyvių, priėjo artyn ir, sustabdęs arklį, juos užšnekino..

„Ak gi ir kvailumas jusų galvų!" jis tarė išklausęs dalyką. „Man keista, kad jūs nebejsigaunat nei truputėlio išminties. Eik šią, Baltrau, padėk man už ristį šį miltų maišą ant pečių."

Baltrui pagelbėjus, atėjunas prinešė maišą prie tilto šono ir tarė:

„Tėmykit manę ir pasimokinkit." Jis atrišo maišo saistus ir paleido miltus byrėti upėn.

„Na, kaimynėliai, ar negalėtumėt man dabar pasakyt, kiek maiše miltų?" jis užklausė, ištuštinęs maišą vandenin.

„Egi, brolau, neikiek," džiaugsmingai riktelėjo abu kartu: ir Petras ir Baltrus.

„Jusų teisybė," atėjunas sutiko ir prilygino: „Taip pat nieko nėra ir jusų kiaušuose, kad ginčijatės už nesančias avis."

Musų amerikietiškos trįs lietuvių srovės (atėmus liaudį) kaip tik panašios į viršuje minėtus gudruolius. Tautininkas eidamas iš Viduramžių Lietuvos kultūros keliu gauti Tėvynei Neprigulmybę sutiko k.-demokratą, kuris bėgdamas į Viduramžius suriko: „vot, Lietuva bus katalikiška!" Tautininkas gi sakė, kad bus nebažnytiška. Taip jiem besiginčijant atšlubavo socialistas su maišu pilnu sveiko proto ir energijos ir „pamokino" tautininką su k.-dem. — sveiką protą ir energiją išpildamas įvairio plauko proletarams ir sapalionėm. Ir dabar visi trįs sukibę tebesiginčija kokia bus Lietuva: ar katalikiška, ar bedieviška, ar darbininkiška.

O tuom tarpu toks prastas žmogelis kaip Martus, pripildo žymesnias amerikonų špaltas su aprašymais apie lietuvių tautą ir jos am žinas kančias. Tuom tarpu elizabethiečiai ir tukstančiai kitų liaudies atstovų mezgasi kruvon, kad *atkovoti Lietuvą*. Tuom tarpu bridgeportiečiai steigia amatninkų susivienijimą, nors joks „darbininkų klesos" užtarėjas ir nepadeda jiem savo prityrimu.

Kiekviena pasakaitė turi savo pamokinimą. Ir kaip Mark Twain'as sakė: „Atsargiai prižiurėkime, kad iš kiekvieno prityrimo gautume tik jo išmintį — ir sustokim tenais; jei nenorime buti kaip tas katinas, kuris ėmė ir atsisėdo ant žėrinčio pečiaus dangalo. Jis jau daugiau nesės ant žėrinčio pečiaus dangalo — ir tas gerai; bet podraug jis daugiau nesėdės nei ant šalto pečiaus dangalo. O šios pasakaitės pamoka aiški: nesiginčyk už Lietuvos valstybės kokybę kolai nėra Lietuvos Iždo ir Lietuvos Vairo. Nes kitaip — atsitiks tas, kas buvo su Mark Twain'o katinu. Tada, žinoma, neužilgo daugiau nebesiginčysi kokia bus Lietuva, bet podraug — ir visai nebesiginčysi apie *jokią* Lietuvą, nes jos nebebus nei žymės.

Šarunas.

Šaunus vaistas del pilvo

Pilvo ligose reikia tokios gyduolės, kuri netiktai sustiprintų visą kuną, bet kartu ir sutvarkytų jį bei vidurių darbą. Labiausiai seni žmonės reikalauja tokio vaisto. Jei neturi apetito, jei tavo pilvas nevirškina, jei tavo liežuvis apsivėlęs, jei burnoje jauti negardų kvapą, arba jei pilvas užkietėjęs, tai

Severos
Skilvinis Biterris

(Severa's Stomach Bitters) tau kuogeriausiai pagelbės. Tuoj pasijusi geriau, turėsi didesnį apetitą, užkietėjimas pranyks, nevirškinimas bus prašalintas ir visa vidurių sistema sustiprės.

Jis yra ypačiai rekomenduojamas seniems ir silpniems žmonėms bei pagyjantiems ligoniams kaip lengvutis vidurių valytojas.

Net sveiki žmonės turėtų retkarčiais juomi pasinaudoti. Jis turi buti imamas prieš valgį.

Parsiduoda aptiekose. Kaina 75c. ir $1.50. Jei pasitaikytų, kad tavo aptiekorius jo neturėtų, tai užprašyk jo, kad užsisakytų del tavęs. Jeigu jis to nenorės to daryti, tai atrašyk mums, o mes greitai pasiųsime, kaip tik apturėsime pinigus.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

DYKAI PATRUKUSIEMS

5,000 Kenčiančių Gaus Dykai Išmėginimui Plapao

Nereikalinga Visą Gyvenimą Nešiot Bevertį Truss

Šis duosnus pasiulymas yra padarytas per išradėją stebuklingos "visą dieną ir naktį" dirbančios metodos, kuri bus vartojama atitaisymui ir sustiprinimui nusilpnėjusių muskulų ir nusikratymui skaudžių Truss, bei reikale pavojingų operacijų.

MOKĖT NEREIKIA

Pirmiems 5000 kenčiančių, kurie atsišauks pas Mr. Stuart, bus išsiųsta užtektinas skaitlius Plapao, be užmokesnio, kad davus jiem progą gerai išmėgint juos. Jųs nieko nemokėsite už tą išmėginimą Plapao nė dabar, nė vėliaus.

NEBEVARTOK TRUSS

Taip, nebevartok jį. Iš savo paties patyrimo jųs žinote, kad Truss vien tik yra nesatsakančiu ramsčiu jau sukrypusiai sienai. Ir tas gaišina jusų sveikatą, nes jis periškadija kraujui liuosai bėgiot, kodel tad jųs turėtumėt jį dėvėt? Štai yra geriausis kelias, kurį jųs galite dykai išmėgint.

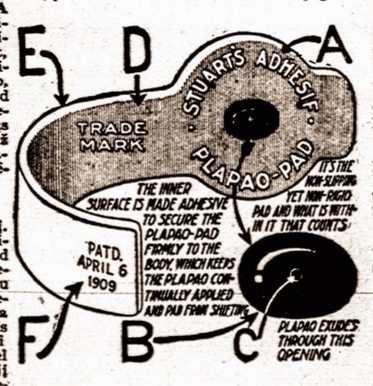

VARTOTAS DVEJOPAM REIKALUI

Pirmas: Pirmiausis ir svarbiausis siekis PLAPAO-PADS yra neperstojamai laikyt prie nusilpnintų muskulų gydantį įtaisą taip vadinamą Plapao, kuris yra susimažinąs pavidale ir paimtas drauge su ingredientais medikales mases yra skirtas padidinimui kraujo judėjimo. Atgauna muskulus iki paprastos jų spėkos, bei tamprumo. Tuomet ir tik tuomet galite tikėties trukio pranykimo.

Antras: Pats budamas padarytu limpančiu, kad sulaikius nuo slankiojimo paduškaitę, yra prirodęs, esąs svarbiu dalyku išnaikinime patrukimo, ko Truss negali padaryt.

Šimtai jaunų ir senų žmonių padarė prisiegas prieš oficierius, kad PLAPAO-PADS išgydė jų patrukimus, tuli iš jų turėjo sunkias ir senas patrukimo ligas.

NUOLATINĖ DIENOS-NAKTIES VEIKMĖ

Pastebėtina ypatybė PLAPAO-PAD gydymo yra ta, kad sulyginamai į labai trumpą aiką aplaikomos pasekmės.

Tas yra todel, kad veikmė yra nepaliaujanti—naktį ir dieną kiaurai per 24 valandas. Nėra neparankumo, nesmagumo, nei skaudėjimo. Dar apart to minutė-po-minutei, kuomet jųs atliekate dienos savo darbus—dagi ir miegant ši stebuklinga gyduolė nematomai teikia jusų vidurių muskulams naują gyvybę ir stiprumą, kokie jiems yra reikalingi, kad prideramai atlikus jiems pavestą užduotį—užlaikymo vidurių savo vietoje, be pagelbos truss, bei kitų jam panašių.

PLAPAO-PAD IŠAIŠKINTA

Principas, kuriuo pasiremiant Plapao-Pad veikia, gali but lengvai išrokuotas, patėmijant drauge einančią iliustraciją ir skaitant sekantį išdėstymą.

PLAPAO-PAD yra padaryta iš stiprios, išsitempiamos materijos "E", kuris yra pritaikytas prie kuno krutėjimų ir visiško smagumo jį dėvėt. Jo viduris yra limpantis (nors daug skiriasi nuo limpančio plasterio), kad apsaugojus paduškaitę "B" nuo slankiojimo ir pasitraukimo nuo tam tikros vietos.

"A" yra padidintas PLAPAO-PAD galas, kuris prispaudžia sunykusius, nusilpnėjusius muskulus, kad juos sulaikius nuo vis tolyn besileidimo.

"B" yra atsakančiai nutaikinta paduškaitė, tokiam vartojimui, kad sulaikius Hernial crifice ir taipgi prilaiko vidurių dalis, kad pastarosios neišsisvertų į lauko pusę. Paduškaitės yra rezervuaras. Šiame rezervuare yra stebėtinas sausinantis susitraukiantis medikalas. Kaip greit šis medikalas esti kune sušildytas, jis pasileidža ir išeina pro mažą skylutę, kuri yra pažymėta su raide "C" ir yra suimtas per mažas odos skylutes, kad sudrutinus nusilpnėjusius muskulus ir veikia ant uždarymo skylučių.

"F" yra tai ilgasis PLAPAO-PAD galas, kuris turi but prilipintas per hiphone-nepaliečiant taip pavadinto frame - work dalies išrokuojant, kad davus reikalingą stiprumą ir paramą PLAPAO-PAD.

Išmėgink Tatai Mano Kaštais

Aš noriu jums prirodyt pats savo kaštais, kad jųs galite pergalėt savo patrukimą.

Kuomet silpni muskulai atgaus savo stiprumą ir tamprumą—

Ir, nepatėmijamai, skaudų, pavojingi išsiveržimai pranyksta—

Ir tas baisus slogutis nesugrįžtamai pranyksta—

Ir jųs atgausite savo smagumą, gyvumą, energiją, stiprumą—

Ir jųs atradote ir jaučiate geriau visapusiškai ir jusų draugai patėmija jusų pagerėjimo pasirodymą—

Tuomet jųs žinosite, kad jusų trukis yra pergalėtas ir jųs širdingai dėkavosite man už stiprų paraginimą priimt DABAR šį stebuklingą uždyką išmėginimą.

Rašyk Šiandie, Reikalaudamas Už Dyką Išmėginimo.

Pats ypatiškai išmėgink jo vertę. Nesiųsk pinigų, už Dykai Išmėginimą, Plapao nieko jums nekaštuoja, apart to, jis jums gali pagrąžint sveikatą, kuri daug vertesnė, negu žibantis auksas. Priimk šį dykai "Išmėginimą" šiądien ir jųs busite linksmi, kol tik gyvensite, pasinaudoję šia proga. Rašykite atvirutę, arba išpildykite kuponą šiandien ir grįžtančia krasa jųs aplaikysite išmėginimui dykai Plapao su prierėčku Mr. Stuart'o 48 puslapių knygutę apie patrukimą, talpinančią informacijas apie budą, kurs buvo apdovanotas auksiniu medaliumi Ryme ir su diplomu Grand Prix Paryžiuje, kuris bus rankose kiekvieno kenčiančio nuo šio baisaus užgavimo. Jeigu jųs turite patrukusį draugą, pasakykite jam apie šį didelį pasiulymą.

5,000 skaitytojų galės gaut šį išmėginimą dykai. Atsiliepimas, yra žinoma, bus perviršijantis. Kad netapt apviltu, rašykite DABAR.

SIUSK KUPONA ŠIANDIE IN PLAPAO LABORATORIES, Inc.
Block 2925 St. Louis, Mo.
Dykai Išmėginimui Plapao ir Mr. Stuarto Knyga apie Patrukimus.

Vardas .....

Adresas .....

Grįžtanti krasa atneš dykai išmėg. Plapao

VAIDEVUTIS

(TĄSA)

Reikalinga taipgi buvo keletas gerų medžioklių ir žvejoklių atlikti, idant mėsiško ir vandenų maisto apsčiai pasigaminti karionės laikui. Kunigas užkvietė artimesnius kaimynus, idant į namus jau negrįžtų, bet pas jį pasiliktų ir sykiu medžioklėn rengtųsi.

Moteris puotoje nedalyvavo. Ant jų pečių gulėjo visa naminė ruoša; ir kuomet Vaidevutis buvo su svečiais užsiėmęs, tuom tarpu jo pati Alanka su dukterimis ir nuo Protėnio atsiųstaja Živile, buvo užsiėmę patarnavimu svečiams.

Živilė su dideliu džiaugsmu pagrįžo pas savo tėvelius ir sesutes su broliais. Tiek laiko ji čionai jau nebuvo! Todel meilingai apsisveikino su kiekvienu daiktėliu, su kiekvienu augalėliu ir žolinėliu, aplinkui tėvelo namus augančiu. Dar vos tik daigeliai buvo iš žemės prasikalę kuomet ji iš namų išėjo, o dabar viskas jau buvo pražydę ir aplinkui viskas saldžiai-gardžiai kvepėjo.

Nudžiugę jos sugrįžimu, motina ir seserįs nedavė jai užsiimti jokiu sunkesniu darbu, bet mergaitė pati griebėsi už visko darbuotis. Malonu jai buvo, kad ir ji su savaisiais svečius priima. Ji puiki buvo dai nininkė, todel ir dabar sukdama sunkias girnas svirnelyje, už grįčios pastatytame, saldum ir tyrum balseliu dainavo:

Miela saulyte, Dievo dukryte,
Kur taipo ilgai buvai?
Kur taip ilgai užtrukai,
Kur nuo musų nutolai?
Užu marelių, užu kalnelių
Sargiau vaikus našlaitėlius,
Šildžiau biednus piemenėlius.
Miela saulyte, Dievo dukryte,
Kas ryte kurė ugnelę?
Kas tau paklojo lovelę,
Kaip tik išvydai žarelę?
Tai Aušrinėlė ir Vakarinė;
Man Aušrinėlė ugnį sukurė,
Vakarinėlė patalą klojo.

Jos daina sklido aplinkui namus, o Lietuviai, dideli mylėtojai muzikos ir dainų, pritilo ir lyg užžavėti klausėsi. Motina gi, Alanka, sunkiai po kelis-syk atsiduso. Neužilgo ir tas jai brangus balsas čionai nutils, ir josios numylėta dukrytė, josios „Saulytė," nueis ten toli prie dievų aukuro tarnauti.

Kad nors žinoti, ką ji tenai veiks, — mįslino sau motina. Juk ikišiolai jokios mergaitės sau dievai nereikalaudavo. Vaidevutis pirmuoju kunigu pasiliko. O ką Živilė darys?

Ir nors tasis, josios numylėtasis kunigas jau sakė jai, kad tas yra visos tautos labui ir laimei reikalaujama, vienok susispaudė širdis motinos krutinėje ir gilus skausmas suspaudė ją.

Mita ir Kadina jau nebuvo taip linksmos, kaip budavo. Živilė buvo šiandien laiminga, todel ji iš savo sesučių stebėjosi. Juk ji pagrįžo į savo namelius, pas savo motinėlę, pas sesutes, tetušį, broliukus, pas prigimtąją rutelę... Ko tad joms truksta?...

Kuomet taip visi bovijosi Vaidevučio namuose, dieviškąją dukrytę, mylimąją sau lytę, apsupo tamsus debesiai, iškilo baisi vėtra ir sudrebėjo pustynė. Linko prie žemės laibučiai klevai ir minkštutės liepos; nuo audros užgautos dejavo pasenę eglės.

Sugriovė dideliu balsu Perkunas. Šviesųs žaibai, kaip ir ugnies kaspynai praraižė tamsius debesis. Vienas po kitam sekė griaustinio trenksmai. Persigandę svečiai išbėgiojo iš puotos, šnabždėdami: „Dievas Perkunas, apsaugok mus!" Pagaliaus ant išdegintos per ilgą giedrą žemės, pradėjo malonus lietus krapnoti.

Audra vienok neužilgo aprimo, ir prasidžiugę svečiai vėla į Vaidevučio namus pradėjo rinkties ant atilsio. Lengvas lietutis sijojo per visą naktį.

Vos tik aušra prabrėško, tuojaus visi pagal įsakymo Kryvių-Kryvaičio pradėjo rengtis į šventąją raguvą.

Lietus jau buvo palioves ir pradėjo aušti skaisti ir giedri diena.

Burys pagarbių vyrų išėjo iš namų Vaidevučio. Kunigas viduje seniunų išėjo pats pirmasis. Jaunuomenė ėjo pačiame gale visos lydavos. Atsirado taipgi ir muzika, taip miela Lietuvių širdžiai. Grojo ragai, medinės dudos vadinamos „didininkais" ir lietuviškos triubos arba „turymitai." Kuomet visa lydava inėjo gelmėn pustynės, nutilo muzika, nes sunku buvo groti besibriaujant pro medžių tankumynus, kuriuose augo tokie guogai paparčiai, kad nevieną vyrą galėjo savo uksme padengti. Tuomet jaunuomenė gale lydavos eidama, galinga krutine uždainavo:

Už jurių, už uostų
Balti kalnai;
Ant kalno, pakalnės,
Žali ąžuolai.

Taigi ir skubėjo prie vieno iš tų žalių jų ąžuolų. Bet pirm to reikėjo per ežerą persikelti. Sunku buvo visus vyrus vienon aldijon susodinti, bet kunigas apie tą jau iš anksto pasirupino.

Sumušta buvo pušiniai sienojai ir padaryta buvo lyg didelis plaustas, panašus į šių dienų kelną arba paramą. Suėjo ant jo Lietuviai, o perveižikai su ilgoms kartimis stumė ežeru plaustą.

Visi buvo susigrudę ir tyliai stovėjo, nes jau ir šventinyčia netoli buvo, ir ant vandens reikėjo ramiai laikytis. Senutis Erdivilas, kuris jau geroką skaitlių metų buvo išgyvenęs ir buvo po visą Lietuvą pagarsėjęs už „adinčių" (gudragalvį), mokėjo visokias pasakas sekti. Jaunuomenė apstojusi ėmė algoti, idant jiems kokią senovės pasaką pasektų. Senutis valandėlę padumojo, o potam, rodydamas į miške atrastą ąžuolo gylę, užklausė: „O ar žinote, jųs mano brolužiai, kas davė musų Lietuvai visokius javus ir kaip jų sėklos tapo į musų žemę pargabentos?" Ir kada niekas nemokėjo atsakyti, senukas jiems pradėjo šitokią pasaką:

— Senai jau, labai senai, kad net musų senieji tik iš pasakų težino, musų Lietuvoje ant upės Rusės kranto gyveno karalienė, vardu Kruminė. Ji buvo gera ir išmintinga, ir turėjo be galo gražią dukraitę. Akįs kaip dangaus mėlynė, lupos kaip jurių kareliai, o gelsvi auksiniai plaukai kaip saulės spinduliai, taip ilgi kad jais visa apsisupti galėjo. Mylėjo ją Kruminė labiaus už savo gyvastį. Mergaitės vardas buvo Nijolė. Ji vieną sykį išbėgo paupėn, sau gražių žolinėlių pasirinkti. Neveltui juk ir dainose Lietuva yra „kvietkų žeme" vadinama. Tokių kvietkų, kaip musų šalyje, nei viename pasaulio krašte nerasi. Nijolė nubėgo Rusės pakraštin, kvietką susidaryti. Daug jų prisirinko ir jau ketino pas motiną grįžti, štai žiuri: pačioje upėje auga gražiausi gelelė. Vanduo negilus, ant dugno gelsvas smėlelis šviečia. Nusiavė karalaitė savo kur pelas ir — pušku, pušku į vandenį inbrido. Bet vos tik prisiekė kojomi upės dugną — šmėst, ir pradingo.

— „Nuskendo" — liudnai pertarė kuris tai iš besiklausančių kariautojų.

(TOLIAUS BUS)

—ooo0O0ooo—

LIETUVOJE

Jei sugrįštum tu lietuvi į Tėvynę brangią savo,
Kur gražybių pilna buvo; girios, miškai kur žaliavo
Kur skaistutė saulė švietė, skardžios upės kur tekėjo,
Kur tu mažas džiaugsmą audei, kur gegutė tau kalbėjo —
Neb'pažintum tu tas puikias prakilniausias gamtos vietas
Neb'atspėtum, kur stovėjo tavo namas vargų aplietas.

Žalios girios, margi laukai mus Tėvynės tyrais virto
Garbę lietuvaičių prusai nuplėšė — girias iškirto!
Tos bakužės samanotos, kurias bočiai dar pastatė,
Kurios kutino lietuvio širdį ir jam džiaugsmą davė,
Dabar jau sugriautos. Griovėsiuose — sunaikytos visai...
Paukščiai ir žvėreliai ramųs ten išvyti... Niukso vien kapai...

Nyku, oi kaip nyku! Tik ašaros ir badas Lietuvoje..
Bet, lietuvi-tėvynaini, drąsios vilties nenustokim!
Tegul širdis meile dega, siela himną Jos kartoja.
Tegul veiksmas mumys' gimsta! Už Lietuvos laisvę stokim!
Praeis audra. Vėl bus ramu... Ir Lietuva juk nemirs...
Silpnos priešo yltys... Kas Nemuno gilias šaknis išraus-pakirs!

Tulelis.

T. M. D. REIKALAI

TMD. SEIMAS

Visoms kuopoms ir jų delegatams pranešame, kad TMD. Seimas įvyks antradienio ir ketvergo vakarais — 4 ir 6 dd. birželio Lietuvių Svetainėje 928 Moyamensing Avenue, Philadelphia, Pa. Pradžia ant 7:30 v. vakarais. Nepamirškite.

PRIE AGITACIJOS ŠERNO RAŠTŲ LEIDIMUI.

Šįmet musų Draugija pasiėmė ant savo pečių darbą, kuris yra, galima sakyt, milžiniškos didybės, atsižvelgiant į musų Draugijos spėkas. Pradėję leisti raštus musų stambaus rašytojaus, p. Šerno, nors neturėjome tam tikslui ganėtino kapitalo (apie $8,000), vienok neturėjome nei mažiausios abejonės, kad šitas reikalingas kapitalas susirinks. Buvome ir esame pilni tos vilties, kad musų visuomenė, kuri Šerną mylėjo, neužrauks savo kapšiuko, idant prisidėjus prie šių raštų išleidimo, kaip anais metais prisidėjo išleidimui raštų kito musų stambaus rašytojaus, Dr. Vinco Kudirkos.

Vienok ikišiolai tam tikslui renkamas fondas labai palengvo augo, ir pakol kas dar nesimato progos visus Šerno raštus išleisti. Butų lyg kaip ir ženklas musų visuomenės numenkėjimo, jeigu mes tą didelį darbą pradėję, nebeišvestumėm jo iki galui.

Tačiaus tas dar nebus kaltė musų visuomenės. Tam bus kaltėje daugelis aplinkybių, iš kurių vienos mums nėra prašalintinos, o kitos nėra iš musų pusės ganėtinai stengiamos apveikti.

Kad visuomenė mums, tai yra Tėvynės Mylėtojų Draugijai prijaučia, apie tai mes jau visi žinome. Taipgi žinome, kad ir Šernas buvo vienas iš populiariškiausių musų rašytojų bei liaudies švietėjų. Jį gerbė ir gerbia netik tauti ninkai-demokratai, bet ir katalikai ir socialistai. Kuomet Šernas neteko užsiėmimo prie „Lietuvos", delei įvykusių prie to stambaus laikraščio permainų, mes matėme visoje spaudoje jam išreikštą užuojausmę; mes matėme, kaip buvo karštai rašoma ir agituojama rinkti pinigus, kad pašelpus šį musų pasenusį ir užsitar navusį kulturos nešėją. Iš tos užuojausmės neišsiskyrė nei tautininkai, nei katalikai, nei socialistai. Dar visai nesenai „Darbininke" buvo pranešimas iš katalikų Vyčių organizacijos susirinkimo, kuriame kalbėta apie prisidėjimą Šerno raštus leisti, ir labai prielankiai prie to atsinešta. Bent tik katalikai apgailauja, kad tuos raštus pasiėmė išleisti T. M. D-ja, kuri, anot jų, išleidžianti kaip kuriuos raštus nelabai sutinkančius su tikėjimu. Apie tai čia ne vieta argumentuoti, ir nurodinėti katalikams, kad tokios nuomonės apie T. M. D-ją yra neteisingos. Mums tik rupi pabriežti, kad Šerno raštų leidimas yra musų visos visuomenės dalykas, nors ir yra tik T. M. Dr-jos sumanytas darbas.

Vienas iš stambiausios paramos leidimui D-ro Kudirkos raštų buvo musų šelpimosi draugijos, kurios sudėjo kelis tukstančius dolarių, paaukaudamos tam tikslui iš savo iždo pinigus, o už tai gaudamos po tiek ir tiek egzempliorių išleistųjų raštų. Šitas patsai šaltinis ir dabar tebėra atviras, tik nėra kam prie jo tinkamai ir išmintingai prieiti. Musų kuopų užduotis yra tatai atlikti. Reikia išrinkti tam tikrus delegatus, kurie privalo apsilankyti į susirinkimus visų savo aplinkinių draugijų, ir papasakoti joms, kokis didelis darbas yra pradėtas, ir prašyti, idant iš savo iždų paaukautų po tiek, kiek gali. Užtai draugijos gaus tam tikrą skaitlių Šerno raštų, pagal paaukautų pinigų sumos. Vadinas, draugijos duodamos pinigus jau net nebe auką duos, bet tik paskolą, arba Šerno raštų prenumeratą darys.

Musų draugijos yra visokiems tautos reikalams prielankios, ir per daugelį metų juos rėmė ir rems. Tik reikia joms gerai reikalas išaiškinti. Šerno raštų reikalas nebuvo ir nėra dar gerai išaiškintas. Teisybė, kad musų gerb. pirmininkas, Dr. Zimontas, buvo parašęs į musų įvairias draugijas gana malonų atsišaukimą. Tasai atsišaukimas savo keliu padarė šiokį-tokį judėjimą. Tulos draugijos gana prielankiai į tą atsiliepė, ir paskyrė į Šerno raštų leidimo fondą tai po $5, tai po $10, tai po daugiaus. Bet šitas pasirodė dar neužtektinu. Mes labai gerai žinome, kodel dar neužtektinai draugijos suteikė paramos tam musų kulturos milžiniškam darbui. Priežastis sekančios: 1) Draugijos nevisos gavo laiškus; 2) kurios ir gavo, tai daugelyj vietų viršininkai „bolševikai" arba visiškai tų laiškų neskaitė, arba perskaitę išrėžė susirinkimui „spyčių" ir laiškas tapo atidėtas į šalį (taip mes girdėjome iš keleto vietų); 3) Tulos draugijos dar nesuprato šito reikalo svarbos, ir pasakė: „mes duosim kitą kartą; užteks aukų jau iš tų draugijų, kurios duos."

Musų gerb. prezidentas, Dr. Zimontas, jau supažindino draugijas su Šerno raštų leidimu. Dabar reikia pačioms kuopoms savo triuso pridėti. Kiekviena kuopa, išrinkusi tam tikslui porą vyrų, turi vėl išnaujo ypatiškai aplankyti draugijų susirinkimus ir gyvu žodžiu paklabinti, kad kiek iš galėdamos skirtų Šerno raštų leidimo fondan.

Musų literatura apskritai dar yra neturtinga. Jeigu T. M. D-jai pavyks išleisti visus Šerno raštus, tai mes didelį kulturos žingsnį pažingėsime. Lai laisvos Amerikos broliai ir seserįs pasistengia tą atlikti, ko rasi negalėsime vėliaus padaryti, jei historijos nelaimingu upu musų tėvynė Lietuva patektų gręsiančion vergijon...

J. O. Širvydas.

IŠ KUOPŲ GYVENIMO.

Schenectady, N. Y.

Gegužio 11 d. Trades Assembly salėje atsibuvo didelės prakalbos, kurias parengė jungtinai TMD. 67 kuopa ir Šv. Juozapato Drtė. Kalbėjo p. J. O. Širvydas iš Brooklyn, N. Y. Prakalbų tikslas buvo paaiškinti musų dabartinius tautiškus reikalus ir paagituoti už viršuj minėti dvi draugiji.

Kalbėtojas pirmiausiai nupiešė Lietuvos padėjimą, apie jos neprigulmybę ir naują valdžią. Nurodinėjo, kad reikia lietuviams iš visų pajiegų priešintis, idant Lietuva nepasiliktų monarchija ir nepatektų po Vokietijos intekme, nes tada Lietuviai neštų amžiną vergiją ir Vokietijos skolų mokėjimą. Mes turime stovėti už pilnutėlę Lietuvos neprigulmybę ir demokratinę respubliką, kaip visuotinasis seimas New Yorke nustatė. Paskiaus apkalbėjo sekančius klausimus: 1) apie reikalingumą aukų į L. N. Fondą, 2) apie reikalingumą įsteigti Schenectady L. N. Fondo skyriaus, 3) apie susiorganizavimą amatninkų, kurie grįš į Lietuvą po karės, 4) apie reikalingumą remti L. A. Bendrovę, 5) apie užsidėjimą mokesčiais Lietuvos gelbėjimui, 6) apie rekordavimąsi į Liet. Komiteto, kurie pirko Liberty bondsus. Pagaliaus nupiešė T. M. Drjos nuopelnus, kviesdamas rašytis į ją; taipgi paskui pabriežė naudą musų pašalpinių draugijų, patardamas vietiniams lietuviams rašytis į vietinę Šv. Juozapato dr-stę.

Kalba buvo labai turininga ir įspudinga. Tarpe prakalbos išpildė deklamacijas: Antanina Lauckiutė (12 metų) :„Lietuva, brangi mano tėvyne." Ona Puriutė (13 m.): „Į darbą!" Stasė Puriutė (15 m.) gražias eilutes ir p. Lalas: „Kaip tos dienos greit praeina," „Paskutinis sudiev," „Karės lauke" ir „Lietuva, pabuski."

Aukų į L. N. Fondą surinkta virš $17.00.

Po kalbų buvo leista duoti užklausimus, ant korčiukių parašant. Keletas vietinių socialistų buvo susiagitavę bombarduoti kalbėtoją klausimais, bet prisipažino, kad nemoką rašyti.

Publikos buvo artipilnio salė, nors daugumą socialistai atitraukė, tyčia tą vakarą parengdami Amerikos „vėliavos iškėlimą," kurios pirmiaus niekas nekeldavo, bet dar niekindavo.

Korespondentas.

Amsterdam, N. Y.

Pasinaudojant proga, kad šiomis dienomis į šią apielinkę buvo atsilankęs p. J. O. Širvydas su prakalbomis, vietinė TMD. 144 kp. parengė prakalbas Gegužio 12 d. 4 val. po pietų. Prakalbos atsibuvo pobažnytinėje salėje, kurią buvo kun. Zidanavičius musų kuopai tą vakarą davęs.

Publikos susirinko į 300 žmonių abiejų lyčių. Kalbėtojas, p. Širvydas platokai aiškino apie Lietuvių seną ir pavyzdingą historiją, kaip lietuviai senovėje po savo valdžia jokios vergijos nepažinojo ir net Europą išgelbėjo nuo puslaukinių Totorių užpludimo. Perėję visokius vargus ir persekiojimus vėlesniais laikais, Lietuviai kiauriai persiėmė demokratijos dvase, ir todel dabar veltas butų Vokietijos kėsinimasi inkurti iš Lietuvos monarchiją ir užtupdyti ant Lietuvos sosto kokį karaliuką: Kaip Rusijos, taip ir Amerikos Lietuviai, per savo Visuotinąjį Seimą New Yorke, š. m. kovo 13 ir 14 dd., aiškiai pabriežė savo rezoliucijomis, jogei lietuviai visi kaip vienas stovi už Lietuvos respubliką.

Toliaus plačiai kalbėjo apie T. M. D-ją, jos išleistus raštus ir dabar rengiamą išleisti p. Šerno raštų rankių. Ragino, skaitlingai rašytis į TMD., nes mums apšvieta labai reikalinga. Dar nurodė reikalingumą remti L. A. Bendrovę, Žemės Banką, amatninkams vienytis. Pagaliaus ragino užsidėti pilietiškas mokestis, mokant per vietinį C. K. skyrių, kuris čia nesenai susitvėrė.

Kalbos pertraukoje buvo dar šiokis programas išpildyta: 1) Salomea Vasiliauskiutė deklamavo: „Močiute" ir „Už Lietuvą." 2) Bronė Daumantaitė ir Edna Gaskiutė sudainavo duetą: „Vos tik mėnulis" ir „Atsiskyrimas." Po prakalbų visiems sustojus, vietinio choro dainininkės sudainavo hymną „Lietuva, tėvynė musų."

Aukų į L. N. Fondą surinkta $32.42.

Į C. K. skyrių įsirašė keletas narių, pasižadėdami apsidėti mokesčiais.

Prakalbos labai gerai nusisekė.

Korespondentas.

Baltimore, Md.

TMD. 11 kuopa laike savo ekstra susirinkimą 13 d. gegužio. Delegatais seiman išrinkta J. Alyta ir J. Miliunaitis. Kaslink seimo įnešimų kuopos didžiuma stovi už referendumą. Sekantis kuopos susirinkimas bus 28 gegužio 8 v. vak. salėje ant Hilliard St. Visi susirinkite ir naujų narių atsiveskite.

J. Bajora.

11 kuop. pirmin.

Lowell, Mass.

TMD. 57 kp. gegužio 7 d. turėjo mėnesinį susirinkimą. Buvo renkama nauja valdyba. Raštininku vienbalsiai išrinktas Dom. Ronsokas. Paskui buvo išrinkti delegatai į apskričio susivažiavimą So. Bostonan. Vėl nutarta surengti išvažiavimą. Daug kalbėta apie tai, kaip geriau pasidarbavus del mųs kuopos ir TMD., kaip geriau prirašyti naujus narius ir taip toliau. Paaiškėjo, kad del Šerno raštų buvo kreiptasi, kad paaukautų kiek D. L. K. A. dr-ja, bet ji atmetė tą klausimą, nes jąją valdo socialikuojanti žmonės.

G. S. Sadauskas.

Chicago, Ill.

TMD. 8 kp. laikė metinį susirinkimą. Nutarė surengti vakarą su prakalbomis, pelnas nuo kurio skiriamas Šerno raštų leidimui. Perrinkta valdyba, pasiliko ta pa ti senoji.

R. Andriuliunas.

Raštininkas.

Fitchburg, Mass.

Susitvėrė TMD. kuopa. — 12 d. gegužės atsibuvo čia prakalbos; kalbėjo Zigmas Jankauskas iš Lawrence, Mass. Programas: pirmiausiai skambino ant piano Julia Mačioniutė ir Marijona Buklytė.

Zigmas Jankauskas kalbėjo apie TMD. reikšmę, ką ji davė lietuviams bėgyje savo 26 metų gyvavimo. Po Jankausko kalbos buvo prirašoma nauji nariai prie TMD. Išviso prisirašė 14 narių ir vienas persikėlęs iš Gardnerio. Taigi Fitchburge TMD. kuopa tik ką susitvėrusi turi 15 narių. Užsimokėjo šie asmenįs: Bronis Kasputis, Vladislava Marčiulionaitė, Palionija Baronienė, Juozapas Jankauskas, Jieva Zilvitienė, Jonas Baronas, Marijona Buklytė, Kas. Vaičiunas, Vin. Morkunas, Jonas Kleinotas, Justinas Montelas, Maksimas Gleckevičia, Povylas Baronas ir Stan. Vikonis. Vardus prisirašiusių narių užrašė M. Stakėnas.

Toliau atsibuvo susitvėrusios kuopos susirinkimas ir buvo išrinkta valdyba. Valdyboje inėjo pirmininku Vladislava Marčiulionaitė, Sekretor. Juozapas Jankauskas, kasierius Pal. Baronienė.

Prakalbas surengė Juozapas Baublis TMD. 30 kp. narys su parėmimu minėtos kuopos, jisai vienas ir užmokėjo už salę. Reikia užtai jam tarti ačiu.

Gardner, Mass.

TMD. 30 kp. prakalbos. — 12 d. gegužės čia įvyko TMD. 30 kp. prakalbos; kalbėjo Zigmas Jankauskas iš Lawrence, Mass. Prakalbos atsibuvo vakare, mat po pietų Jankauskas kalbėjo Fitchburge. Gardnere per prakalbas prisirašė prie vietinės kuopos 5 nariai. Gardnerės miestas nuo pirmos gegužės pastoja blaivu miestu.

Reporteris.

Svarbus argumentas.

— Sakykite ar ta ponia, ką su mažais useliais, yra artistė?

— Ne. Visi artistai skuta usus.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI RAŠTAI

ALTS. priscipai ir jo programas. Parašė A. Rimka. Kaina 10c.

Iki šiol vis musų partiviški priešai žiuri į tautininkus, kaipo į partiją neturinčią savo rybą, taippat kalba ir musų oficialis organas (žiurėk „Sandaros" N. 18 įžangą), bet pasirodžius šiai knygeliai, tas jau neturės vietos musų tarpe. Programoje užbrėžta sienos tai yra principai ir praktiškas veikimas. Nors yra daug pralaidų, daug nedasakymų, bet visgi atsakoma į svarbiausius gyvenimo klausimus.

Kartu su autoriumi pabrėžiame, kad ALTS. yra tautinė partija, kuri augščiausiu tikslu sau stato **Tautiško savistovumo palaikymą.** Taigi čionai aiškių aiškiausiai pabrėžiama, kad mųs tarpe negali buti vietos internacionalistams, kosmopolitams ir kitokios rųšies tarptautiečiams. Tai yra mes dirbsime savo tautos rybose ir tuom patim nekenkdami kitoms tautoms dirbti del savo tautų. Mes norime sau laisvės, bet kartu mes geidžiame, kad ir kitos tautos turėtų laisvę. Tai musų svarbiausis siekis.

Antru siekiu yra žengimas prie plačiausios demokratybės. Tai yra kad budami laisvi kaipo tauta, turime buti laisvi ir kaipo individai. Kad niekas nebutų pavergiamas.

Apie musų programą prisieis dar plačiau pakalbėti.

DEBATAVIMAS.

Sandaros pastarasis Seimas priėmė tą vidutvarkės dalį, kur sakoma, kad kiekviena kuopa turėtų, mažiausiai sykį mėnesyje, surengti diskusijas ant kokios nors politiškos temos. Šitoks darbas yra gana svarbus ir be jo jokia demokratinė draugija ar valstija negali laimingai gyvuoti. Nes, paklausykim ką prez. Wilsonas — vadovas didžiausios Demokratijos — sako:

„Platus apsvarstymas yra tobuliausiu pagerintoju visuomeninių ydų. Jis padaro sveiku viską, su kuo tik susiduria. Jis atima nuo pradų visą klaidingumą ar melagingus pamatus ir priverčia juos atsistoti vien ant sveikumo bei protingumo minties. Jei jie to sveikumo bei protingumo neturės, tuomet apsvarstymas juos be pasigailėjimo sutriuškins ir jų vietoje pastatys naujas išvadas."

Ir teisybė. Kuomet greičiausiai tiesa atrandama, jei ne tuomet, kur keletas žmonių imasi malti ir permalinėti klausimą? Viens mokslinčius, duokim, sako: „Žmogus yra Išritulos (evoliucijos) padarinys." Kitas tuoj atrėžia — ne, jis yra sutvertas Viršgamtinės Spėkos. Kiekvienas imasi prirodinėti faktus, samprotavimus ir tt., iš ko mes turime tokį garsų ginčą, kaip mokslinčiaus Huxley su tulu vyskupu.

Žodžiu, debatavimas yra vienas iš kelių, kuriuo eidami mes susijieškom sau teisybę, savo pasaulėžvalgą, savo buvio pagerinimą, ir savo dvasios turtų patobulinimą.

Šio kelio svarba tapo labiausiai apiprekiuota čia S. V. Debatų klubai, draugijos, rateliai dygte dygsta ne tik mokyklose, bet ir tarpe paprastų piliečių. Ten susirinkę žmonės svarsto kasdieninius gyvenimo ar politikos klausimus ir tuomi pasigelbsti sau nu sistatyti tam tikrą opiniją apie kalbamus dalykus. Jau tuomet ki tam jo užklausus ar užkalbinus jis nėra tokiu nežinėliu Motiejumi.

Musų spėkos auga per lavinimą arba vartonę. Jei mes nevartosime rankinių muskulų, tai jie nebus tokie kieti ir galingi kaip kalvio, kalančio beperstojos ant priekalo. Tas pats ir su protusmegenimis. Kuomet proto celelės nėra vartojamos, jos tampa lyg rambios ir neveiklios. Jos negauna vaizdų, minčių — ir žinoma jų nei to proto savininkas negali turėti reikalui priėjus.

Protas gi galima lavinti ar tai skaitymu, ar tai klausimu, ar tai apdumojimu. Skaityti labai plačiai nekiekvienas lietuvis gali, nes iš lietuviškų knygų mažai terandasi naudingų, o angliškai nemokant didžiausi šaltiniai save palavinti yra uždaryti. Dumoti šioje gadynėje perdaug nėra kada. Nes tai darbas, tai visuomeninis judėjimas neduoda užtektinai liuoso laiko kur nors vienam pasislėpus giliau pasvarstyti interesingus klausimus. Lieka klausimas — bet vien tik klausyti ir klausyti, galų-gale nusibosta. Iš visų tų priežasčių pasidaro tas, kad žmogus visai nebenori protu belavinti ir eina baliun, piknikan, teatran, ir tt., kur jam linksmiau.

Bet debatavimas, galima sakyti, du kiškiu sykiu nušauna. Pirmiausia, jei klausimas diskusavimui gyvas ir butinas tai sveikas netik kad klausai, dumoji, bet dar visuomeninį judėjimą paverti savon naudon ir smagiai praleidi laiką (jei debatai vedami sulyg parlamentariškų taisyklių). O vėl debatuojant tankiai sveikas pralavini savo iškalbumo talantą, kuris senovės demokratijose Graikijoje bei Romoje buvo labai augštai statomas.

Ak, nėra ko daug nei išrodinėti rimto apsvarstymo visuomeninių klausimų svarbą ar naudą. Tą kiekvienas atjaus, kuris tik dalyvaus, tokiuose apsvarstymuose. Todel ne nedyvai, jog Sandara, kuri trokšta skiepyti demokratijos pradus liaudyje bei kelti joje pilietybės sąmonę ir įvedė debatavimą kuopose. Bet įvedimas nieko nereikš, jei kuopų nariai nenorės ar negalės turėti debatus nors sykį ant mėnesio. Todel nariai, ypač veiklesnieji, guvesnieji, turėtų pasiimti sau už priedermę dėti visas pastangas, kad tik parodžius žmonėms visuo meninių klausimų debatavimo naudą ir pripratinti juos savu protu tuos klausimus rišti.

Šarunas.

LINCOLN, N. H.

TMD. 59 kp. Lincoln, N. H. paaukauja šerno raštų išleidimui: —

Jul. Aleksienė 50c., Marija Knupštaitė 25c., Motiejus Bublis 50c., Pr. Masaitis 25c., Anupras Illius 25c., Kazys Ramanauskas 25c., Kazys Gerbutavičius 25c., Povilas Kriseliunas 25c. Petras Gudaitis 25c., Jurgis B. Puidokas $1.00.

Viso — $3.75.

Su pagarba,
Jurgis B. Puidokas.

PRANEŠIMAS.

Pranešame, kad jau visi seimo paveikslai išsiuntinėti ir šiems užsisakiu siems. Bet pasirodė, kad yra daugelio netikri adresai, tai tiems siųsti paveikslai grįžo atgal. Čionai paskelbiame vardus, kuriems siųsti paveikslai grįžo:

R. N. Barszis, 1541 So. West St. (nėra miesto).

N. Laurinaitis, 63 Washington Av., (miestas neįskaitomas).

M. Potelionė 25 Lean Str., Atvart, Conn.

R. Jovalas 218 Pue (neįskaitoma).

M. Grabauskas, 188 St. Clew, Pa.

L. Ramanauskas — Pa.

M. Darguz, 1111 Merl St., Celerui, Pa.

Atsiliepkite.

Nekurie rugoja, kad paveikslai neprilipyti prie storos popieros. Čia paaiškiname, kad tokių didelių paveikslų niekas ant storos popieros neklijuoja ir tokius tiesiog negalima krasa pasiųsti.

Su pagarba
J. Ginkus ir A. Klimas.
499 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Reikalaujame vyrų, gera alga nuo pat pradžios.

FRED CARANBURG CO.
165 North 11th Str., Brooklyn, N. Y.

— PAJIEŠKOJIMAI —

Pajieškau Brolio Kleopo Navicko. Paeina Kauno gub., Raseinių pav., valsties Šimkaičių. Kaimo Naukaimis. Kaip Amerikoje jau 16 metų, pirmiaus gyveno Paterson, N. J. Vėliaus persikėlė į Waterbury, Conn. Dabartiniu laiku nežinau kur. Maloniai jis pats ar kas apie jį žino pranešti man. Turiu labai svarbų reikalą. Taippat pajieškau Tėvo Juliaus Navicko. Kaip Amerikoje virš 23 metai. Maloniai, kad jis pats ar kas žino kur gyvena man pranešti.

J. NAVICKAS
61 Washington Av. Waterbury, Conn.
(10-10-1918.)

PRANEŠKITE

kur randasi ši moteris, Juzė Launikonienė (Partraukiutė) kuri pabėgo su kitu vyru nuskriausdama mane. Jeigu žino kas kur ji randasi, lai praneša man, o bus didžiai atlygintas.

A. LAUNIKONIS
14 Spring Str., New Britain, Conn.

Pajieškau pažįstamą Petrą Gumbulevičių, Kauno gubernijos, Panevėžio pav., Lenkavos valst. kaimo Devenargių, malonėkit atsišaukti jas pats arba kas apie jį žinote šiuo antrašu

WLADAS MEDZVECKAS
724 W. Lexington Str., Baltimore, Md.
(21)

Pajieškau savo brolio Dominiko, kurio antrašą pamečiau ir 8 metai kaip jokios žinios nuo jo negaunu, gyveno Chicago, Ill. Paeina Raseinių apskr., Jurbarko valsčiaus, Kažemėkų kaimo, turiu svarbų reikalą; jis pats ar kas apie jį žinot praneškit, už ką iš anksto dėkuoju.

MRS. MAGD. KAZLAUČIUNAS
(Tamošaičiutė)
2107 So. 9th Str., Camden N. J.
(21)

Pajieškau senos moteries, arba jau nesnės, kuri negali sunkiai dirbti del padabojimo dviejų vaikų ir namo, kad aš galėčiau dirbti ant ukės su motere, kuri neturi kam gerai užlaikyti vaikų, mes duosime gerą pragyvenimą. Malonėkite atsišaukti ar kas kitas tokią tinkamą moterį žinantis praneškit šiuo adresu:

W. Arman
Box 2, Bloomfield, Conn.
(23)

Pajieškau savo brolio Kazimiero Mickevičiaus, paeina iš Suvalkų gub., parapijos Keturvalakių, kaimo Balcupų. Jis pirma gyveno Chicago, Ill., dabar visai apie jį negirdžiu. Jis pats ar kas apie jį žino, meldžiu pranešti, busiu labai dėkingas.

EVA MICKEVIČIUTĖ
182 Prospect Ave., Bayonne, N. J.
(22)

Pajieškau sesers Marijonos Raškauskiutės paeina i Naumiesčio, Suvalkų gub., ir brolio Jurgio Raškausko, kuris gyvena Danijoj, jie patįs ar kas kitas teiksis atsišaukti po šiuom adresu, gaus $5.00 dovanų.

BARBORA FAŠKAUSKIUTĖ
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

REIKALAUJU PARTNERIO.

Turiu kriaučių dirbtuvę, ant 18 mašinų, ir noriu dar praplėsti biznį plačiau, tai geram vyrui yra puiki proga prisidėti. Atsišaukite pas:

J. GRAŽULĮ
249 Manhattan Av., Brooklyn, N. Y.
(21)

PIKNIKAS

Draugystės šv. Kazimiero atsibus Ketverge, 30-tą dieną gegužio (May) 1918 m. Svetainėje ir sode A. Liutvino, 69 So. Park Str., Elizabeth, N. J. Prasidės 2-rą val. po pietų.

Įžanga Pavienėms ypatoms 25 c. Draugystėms 15 c., Moterims ir merginoms dykai. Širdingai visus kviečia

Komitetas.

PARSIDUODA Krautuvė, kurioje laikoma cigaretų, cigarų, įvairių saldainių (kendžių) ir šiaip smulkių daiktų. Vieta gera ir nuo senai išdirbta. Biznį galima daryti puikų. Atsišaukite:

B. KASAKAITIS
66 Ten Eyck Str., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA Grosernė. — Labai puikioj vietoj, apgyventa lietuviais ir lenkais. Biznis yra išdirbtas nuo daugelio metų. Gera proga įsigyti biznį. Atsišaukite:

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" AD.
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(24)

FARMOS

Agentai, tuojtai, korporacijos šaukia žmones į smiltinius, pelkes, akmenyčias ir žada aukso kalnus. O paklausk jo delko jie patįs ten negyvena. Norėdami sau gero, tai rašykit į ukininkus, kurie gyvena ant gerų žemių ir velija visiems savo tautiečiams gero, nes pas mus geriausios farmos ir laike vasaros yra kur praleisti vakacijas.

M. JAKUBKA Box 4 — J. MARTIN
R. F. D. No. 4, arba A. Ukininkas
Box 96. (23)

„AMERIKOS UKININKAS"
Naujas Laikraštis

Apsigyveno Michigane kur geriausios žemės ir velija lietuviams čia pirkti ukes. Dabar vienas anglas kuris suvijo turtą iš farmų užsidėjo didelią pardavinyčią automobilių, o turėdamas 12 farmų visas nori parduot tai paskubinkit norėdami gerai pirkti.

Skaitykit „Amerikos Ukininką" tik $1.00 į metus. Adresuokit indėdami markę.

„AMERIKOS UKININKAS"
Box 96 Hart, Michigan.

A. T. RAČIUNAS
Dabar rodo labai puikius paveikslus Chicagoje ir jos apielinkėse. Norint su juo susižinoti, kreipkitės antrašu:

A. T. RACHUNAS
1511 N. La Salle Str., Chicago, Ill.

Tel. 4428 Greenpoint.

DR. J. WALUKAS

VALANDOS:
nuo 8 iki 10 iš ryto
nuo 1 iki 3 po pietų
nuo 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutarimą.
69 SO. 3rd ST., BROOKLYN, N.Y.

Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. A. BACEVYČE

Gyvena Elizabethport'e, N. J.
161 Franklin st., kampas Second st.
Ligonius priima:
ryto nuo 8 — 9. po pietų nuo 1 —
Ryto nuo 8 iki 9 val.
Po pietų nuo 1 iki 2.30.
Vakare nuo 6 iki 8 val.

Tel. 595 Greenpoint
Dr. J. S. Message (Misevičia)
270 Berry St., Brooklyn, N.Y.
Specialistas širdies ir plaučių ligų. Office Hours:
8–10 a.m., 12–2 p.m., 6–8 p.m.

TĖMYKIT

S. Reikauskas, Cosmopolitan Garment Corporacijos narys, keliauja per visas Suvienytas Valstijas. Kur atsilankys, galite pas jį užsisakyti raincoatų ir pirkti šėrus. Šėrų kaina $12 Korporacija už jį atsako.

COSMOPOLITAN GARMENT CO.
(Incorporated)
95 Spark Str., Montello, Mass.
(20)

PAVOJAUS ŽENKLAI

Ar atsikeli rytais taip nuvargęs, rodos butum dirbęs dienos sunkiausį darbą? Ar jauti pyktį ir karščiavimąsi? Ar kenti nuo nemigos, stokos apetito ir energijos, stokos žingeidumo, vis augančio nuovargio Neivienas negali ranka numoti ant šitų gamtos paduodamų pavojaus ženklų. Turi iškarto griebtis reikalingų priemonių tai yra išvalyti pilvą ir atstatyti normalį virškinimo veikimą vėl. Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Eliksiras yra vaistu, kuris koveikiausiai suderins normales sąlygas. Tai visų tikriausia ir kartu visų-skaniausia gyduolė, kuri ypač dabar, gegužio ir birželio mėnesiuose, geriausiai numalšo vidurių bėdas. Prekė $1.10 aptiekose. Trinerio Linimentas yra šauni gyduolė del raumatizmo, neuralgijos, strėnų skaudėjimo, niksterėjimų, tinimų ir t. p. Aptiekose 35 ir 65c., pačtu 45 ir 75c.

Joseph Triner Company, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Sveikatos Apsauga.

Didžiausias žmogaus turtas — tai sveikata. — Kiekvieno prielermė yra stengties apsaugoti savo sveikatą. Pavojingiausios ligos — tai vidurių bei skilvio ligos. Šitos ligos prasideda nuo įvairių priežasčių, o jų išsivystymas laipsniškai siekia nuo paprasto ir trumpo užkietėjimo iki sunkių ir pavojingų ligų.

Visad yra svarbu palaikyti normališką vidurių veikimą. Tą geriausiai galima pasiekti su tikrąja Vinco Daunoros Trejanka arba Trejomis Devyneriomis, nes tai yra ištikimiausias vaistas nuo vidurių bei skilvio ligų.

Kaina dėžutės su prisiuntimu 50 centų. Reikalaukite šiuom adresu: V. J. Daunora, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Didžiausias paskolas duodame visame Brooklyne

Doudam Lietuviams ant Deimantų, Laikrodėlių ir šiaip visokių auksinių daiktų. Taipgi ir ant visokių drabužių.

M. Bruckheimer Sons.

705 Grand St. near Graham Av. Brooklyn, N. Y.
Telephone 3438 Stagg

The West Virginia Land and Oil Company

Dabartiniai šėrai kurie buvo pardavinėjami per West Virginia Land and Oil Companijos Sub-divizijos jau išsibaigė ir todel daugiaus jie neparsiduoda.

Mes dėkojame visiems musų draugams už prisidėjimą prie mųs, ir mes geidžiame paskirt kitą sumą šėrų pardavimui trumpoje ateityje.

R. W. BREESE and CO.
1403 Munsey Bldg., Baltimore, Md.

Naudokitės iš Progos Šiame Momente.

Savo centais ingykite nuosavą maistą. Mes turime ant pardavimo Farmų nuo 10 iki 25,000 akrų kur geriausios žemės su trioboms ir gyvuliais, prie miesto, girių ir vandenų.

Su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

Pasarga. — Savo kostumieriams tereinų tikietus atmokam.

Budavojame, perkame ir parduodame namus, farmas, lotus, krautuves ir dirbtuves. Išrendavojame.

Su visokiais reikalais kreipkitės prie musų, o busit teisingai aprupinti.

A. B. ZINIS REALTY CO.

20 Lorimer Str., netoli Grand St. Brooklyn. Tel. 3929 Stagg.
458 Grand Sar., Brooklyn, N. Y. Tel. 3837 Stagg.
Ofiso valandos: — nuo 8 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Jeigu neturi, o nori turėti — ir nepažįsti, o nori apsipažinti su Lietuvos žmonių vargais ir laime, — reikalauk musų kningyne puikios didelės kningos

Vargdieniai

Parašyta garsaus Rašėjo *Aleks. Fromo* (*Gužučio*).

KAINA 50c.

Ši kninga tai veidrodis, nušviečiantis Lietuvos žmonių gyvenimą, vargus ir laimę. *Vargdieniai* parašyta lengvoje formoje ir lengva skaitymui. Telpa sekantįs aprašymai:

1. —*Rugiapjutė* — žmonių darbas vasaros laiku; gamtos išpuošimai Lietuvos kampelio;

2. — *Užslėpta Žybuoklė* — vaizdas, apipiešiąs Lietuvos mergelių grožę, dorą, tyrumą, jų prisirišimą prie savo tėvų;

3. — *Šilava-Šidlava* — gyvas aprašymas Šidlavo stebuklingos vietos — atlaidai bei suplaukimas žmonių iš viso Lietuvos kampų; vieni ateina Dievą garbinti, kiti gi apgaudinėti ir tt.;

4. — *Pirmas Pasimatymas* — jaunikaičio sudailia Lietuvos gėle-mergina Julyte;

5. — *Dvaro Plotai;* 6). — *Daktaras Kairevičius;* 7). — *Kalėdos* — vaizdingiausis rašinys apie Kalėdas, apie lietuvių prisirengimą prie jų.

8). — *Ubagai ir jų Puotas;* 9). — *Dvarponių Darbai iš baudžiavos laikų;* 10). — *Kazirninkai;* 11). — *Loterija.*

Matote — sutalpinta joje kiekvienos luomos žmonių gyvenimas. — Nusipirk šią kningą ir padabink ja savo kningynėlį.

Piningus siųskite „Money Order'iu" ir tt.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"

120 Grand Str., BROOKLYN, N. Y.

BALTIMORE, MD. LIETUVIŲ AMERIKOS ATLETŲ KLUBO VALDYBA

Pirm. Jonas Alyta, 639 W. Lombard Str.
Vice-pirm. Aleks. Jenusis, 859 Hollins Str.
Prot. rašt. Vaclavas Višeris, 822 Hollins Str.
Fin. rašt. Pranas Ginkus, 822 Hollins Str.
Kas. Juozas Miliunaitis, 855 W. Lombard Str.
Susirinkimai buna laikomi po 1-mai ir 5-tai utarninkais žėdną mėnesį L. A. A. Kliubo salėje, 539 Columbia Av. Telephone St. Paul 8074

PAVEIKSLAI

Dar galima gauti šie paveikslai:
Algirdis Did. Liet. Kunigaikštis Miera 14 per 10 col. kaina 15c.
Ringaudas Didysis Liet. Kunig. Miera 10 per 14 col. kaina 15c.
Mindaugis Did. Liet. Kunig. Miera 14 per 10 col. kaina 15c.
„Vytauto" Prisiega — — 35c.

Kiti visi jau yra išsibaigę. Augščiaus minėti taippat baigiasi. Norintieji pasiskubinkite su užsakymais. (Agentams neduodam). Pinigus siųskite stampoms.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"
120 Grand St., B'klyn., N. Y.

Dainos su Gaidomis

Išleistos
M. Petrausko

„Valio, Valuže (duetas)	60c.
„Aras" (kvartetas)	40c.
„Dainius" (balsui ir pianui)	60c.
„Naujoji Gadynė" (balsui ir pianui)	50c.
„Rudens Lapai" (balsui ir pianui)	$1.00
„Jausk ir Mylėk (balsui ir pianui)	40c.
„Daina be žodžių" (dviem smuikom ir pianui)	60c.

— ŠOKIAI —

Klumpakojis (pianui)	40c.
Suktinis (pianui)	50c.
Kriputis (pianui)	50c.

Šias visas dainas ir šokius galima gauti „Vienybėje Lietuvninkų."

Kas prisiųs $2.00 Money Order, tas gaus po vieną egzempliorių kiekvienos.

Pavieni numeriai parsiduoda pilna kaina.

Pasiskubinkit su užsakymais. Pinigus siųskite Adresuodami: —

„VIEN. LIETUVNINKŲ" ADM.
120 Grand Street., Brooklyn, N. Y.

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho ir apielinkės lietuvių žiniai!

Galite nusipirkti pavienius „Vien. Liet." numerius, užsiprenumeruoti ant metų, ir užsisakyti knygas

J. B. Ignata, 46 So. 22nd Str
A. J. Katkus 2204 Forbes Str.

ŽINIAI

visų muzikos ir dailės mylėtojų, kad „Kanklės" eina prenumeratos keliu už Vieną Dolarį metams! Pirmi šeši numeriai bus išsiuntinėti balandžio mėnesyje.

Praeitų metų „Kanklės", nuo No. 1 iki No. 13, pilnas visų metų kompletas, parsiduoda už $1.50c.

„Girių Karalius" eina. „Kan-„Kanklių" prenumeratoriai ji gaus iki pabaigai metų už vieną dolarį. Vėliau bus brangiau.

L. M. Konservatorijoje, visuomenės patogumui, prisiunčia visokius instrumentus kainomis tomis, kuriomis parduoda didžiausios krautuvės. L. M. Konservatorija instrumentą ištiria ir patikrina. Rašyk: —

M. PETRAUSKAS
395 Broadway, So. Boston, Mass.

PRANEŠIMAS

Mes pranešame Rockforde Ill. ir apielinkės lietuviams kad p. J. J. Petraitis yra „Vienybės Lietuvninkų" ingalietas užrašinėti „Vien. Liet." ir priima užsakymus ant knygų ir apgarsinimų. Mes už p. Petraitį pilnai atsakome „V. L." Administracija.

J. J. PETRAITIS
1229 Fergusor St. Rockford, Ill.

NAUDOKITĖS PROGA!

Kuris užsirašys pas mane laikraštį „Vienybę Lietuvninkų" ant metų, tai tas gaus už dyką puikių knygų dovanų ir didelės vertės. Nieko nelaukdamas siųskie 2 dolariu per „money order" o apturėsi laikraštį per visus metus ir knygų pundelį.

JUOZAPAS P. ČIUPAS.
P. O. Box 330, Ansonia, Conn.

V. GILIAVIČIA
YRA
„Vienybės Lietuvninkų"
generalis agentas
Connecticut valstijoj. Priima prenumeratą, knygų užsakymus, spaudos darbus ir paskelbimus. „Vienybė Lietuvninkų" už jį atsako.

V. GILIAVIČIA
8 John Str., New Britain, Conn.

JUOKŲ SKYRIUS

Teisybės iš dugno.

Tik tas drąsuolis, kuris drąsiai kalba.

Kiekvienas pasekėjas visuomet sako, kad jo pirmtakunas buvo menkas, išskiriant kuomet kalba apie istoriją.

Kas suteikia savo kunui laisvę, tai savo sielai belaisvę.

Kad eiti pirmyn, reikia tankiai atgal atsižvelgti, kitaip žmogus pamiršta kur jis eina ir iš kur išėjo.

Pašaipos.

Nežinia kodel neatpinga paukštiena, juk dabar tiek daug yra laikraštinių ančių.

Jau daugiau Amerikoje nėra cukraus bado, bet tas dar nereiškia, kad sukraus trustas butų prisisotinęs.

Kas-žin ar Leninas moka šokti Juk tiek daug jam notų vokiečiai siunčia.

Koki dabar yra tautininkų laikraščiai? „Sandara" atsako, kad tik ji, „Amer. Lietuv.", „Lietuva" ir išdalies „Tėvynė". Matomai „Vien. Liet." su „Dirva" jau sulyg „Sandaros" ant mėnulio išsikraustė. Tai vis „plačios pažvalgos" autorių pažiuros.

Karės teatre lygiai taip yra kaip mųs lietuviškame teatre. Be galiniai ilgos pertraukos tarpe veikšmų. Kariauninkai turbut išmoko nuo lietuvių

Daugelis yra tokių labai protingų veikėjų, apie kurių smegenis dažinai tiktai, kaip jie apserga smegenų uždegimu.

Musų partizantai vis sako, kad jie vis laikų mušius tarp savęs pradedą. O kaip mušius pralošia, tai kaltina tą, kad „nebuvo galima iškalno permatyti."

Seimų gadynė užėjo. SLA. seimas, TMD. seimas, SLRKA. seimas. Ar nebutų gerai, kad tie ponai seimai turėtų seimą.

Hindenburgas jau užmuštas: Tai pirmą kartą. Reikia laukti dar bent keletą kartų, kuomet jis bus užmuštas.

Romanovų šeimyna ant Uralo. Tenai iškasamųjų vieta.

Lietuvai, bėda, neturi sau kandidatų į karalius. Radzivilai sulenkėję, o Gedeminai Berzanskiai permenki. Ar neatsiras koks Jurgis, juk vokiečiai gerai užmokės tokiam.

Aleskos pavyzdį dabar seka visa Rusija. Ji pirmutinė atsiskyrė nuo jos.

Rusija latvių rankose. Jei ne latvių raudonoji gvardija, tai rusų valdžia jau butų griuvusi.

Sako, kad lietuvių tauta katalikiška. Tai netiesa. Patersono lenkų katalikų vadovas arba kunigas pasakė, kad vieną dieną bazare turės lenkai, o kitą lenkai, tai yra lietuviai protestonai. Ir dar ginčija mųs kunigai, kuomet toki pat katalikų lenkų kunigai visai priešingai tvirtina.

Geriausias budas dėl įtrinimo

Neturi stokuot nei viename name
D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių budų pas lietuvnikus ir visame pasaulyj.
Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"
35c. ir 65c. buteliukas visose aptiekose arba stačiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Severos Gyduolės užlaiko šeimynos sveikatą.

Jusų Sveikata

reikalauja švaraus užsilaikymo ir tvirto prisilaikymo hygienos taisyklių. Tokiu budu galima išsisaugoti nuo daugelio ligų, kurios it galingi priešai tykioja iš visų pusių. Buk prisirengęs! Užsilaikyk hygieniškai švariai. Atminkie, kad švarumas seka dievobaimingumą. Laikyk po ranka

Severa's Antisepsol.

Tatai yra puikus hygieniškas ir antiseptiškas plovimas, kurs kasdieną vartojamas burnos išplovimui arba gargaliavimui, nosies ir ausies įšmirkštimams; jis taipgi vartojamas plovimui skaudulių ir susižeidimų ir apmalšinimui odos niežtančių išbėrimų.
Kaštuoja 35c visur aptiekose.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

TIK-KĄ IŠĖJO IŠ SPAUDOS

Visos Lietuvos Žemlapis

Sutaisė ir išleido M. Šalčius

Žemlapis parodo sienas, kokios turi buti laisvos Lietuvos.

Kauniečiai, vilniečiai, suvalkiečiai ir Prusų lietuviai ras ant jos savo bažnytkiemius, miestelius ir miestus.

Žemlapis didumo: 24 colių ilgio ir 20 pločio, spalvuotas, spauda aiški ir įskaitoma.

Kaina 60 centų.

Pinigus siųskite money orderiais arba stampomis.

„VIEN. LIET." ADMIN.
120 GRAND ST., B'KLYN, N. Y.

Tel. Orchard 1374
RUSKAS-LIETUVIŠKAS
DAKTARAS
L. CHERUGAS
39 St. Marks Pl., 8-th St. & 2-nd Ave. New York, N. Y.
Po pietų 1-3, vakare 6-7:30

LIETUVIŠKAS
Fotografistas
ir
Maliorius
Geras Darbas
ir visiems
Prieinama Prekė
J. STOKIS
177 Nassau Str.,
kampas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

KAS NESKAITO— TAS TAMSUS.

Visi pasaulio geresni žmonės tiktai delto apšviesti ir moka gyventi, ir daug žino, kad jie skaito įvairias knygas ir laikraščius.

Moksliškiausių straipsnių ir sveikų žinių daugiausia telpa *Vienybė Lietuvninkų.*

Užsisakyk!

Didžiausia Knygų Krautuvė — tai
„Vienybė Lietuvninkų"
120 *Grand Street,*
Brooklyn, New York.

SKAITYK
IR PATARK SAVO
DRAUGAMS IR PAŽĮSTAMIEMS
„VIENYBĘ
LIETUVNINKŲ"
Kaina metams $2.00
užsirašyti naudingą laikraštį
Pusei metų 1.00

Telephone 2427 Greenpoint
SENIAUSIA
LIETUVIŠKA
AGENTURA
ŠIFKORČIU
INKURTA 1886 M.

Parduodam Šifkortes visomis geriausiomis linijomis į Lietuvą ir iš Lietuvos į Ameriką, Angliją ir Argentiną, taipgi keliaujantiems suteikiame geriausius patarimus. Reikalaudami Šifkorčių, visados kreipkitės ypatiškai ar laišku į musų Ofisą, o mes jus aprupinsime.

SIUNČIAME PINIGUS į Lietuvą ir visas dalis svieto saugiai ir pigiai. Per musų Ofisą siunčiami pinigai greičiausia nueina, ir visados siuntėjams duodam žinią, kada buna priimti pinigai.

Keliaujantiems į Lietuvą parupiname konsuliariškus pasportus, pasitinkame New Yorke ant dypo, aprupiname bagažus ir palydime ant laivo. Dėlei smulkesnių žinių kreipkitės per laišką pridėdami už 2 centu stampą atsakymui.

„VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"

Prenumerata metams $2.00; pusei metų $1.00.
Kanadoje metams $2.50; pusei metų $1.25.
Anglijoj, Lietuvoj ir kitur metams .... $3.00.

Pamatymui siunčiame vieną numerį dovanai.
Kningų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120 Grand Street, Brooklyn, New York.

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Ofisas rumuose
308-9-10 Coal Exchange Bldg.
Cor. River and West Market Strs., Wilkes Barre, Pa.
Bell tel. — 1864
Residence 3532 J.

DIRVA

Didžiausis ir naudingiausis laikraštis.
Neužsiima barnėmis nė polemikomis.
Talpina daug žinių.
Talpina daug moksliškų ir pamokynančių straipsnių.
"DIRVA" verta skaityt kiekvienam lietuviui ir lietuvei.
Tik $2.00 metams.
Kanadoj ir Mexikoj $2.50.
Kitose salyse $3.00.
Ant pažiuros vienas No. Dykai.
„DIRVA"
2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

New Plaza Hall

Dvi DIDELĖS SALĖS DEL BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARĖLIU

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas

121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
TIKRA LIETUVIŠKA
APTIEKA
LIETUVIS PAS LIETUVĮ
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4-TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

A Zdažinskas

41 Wolcott Str., New Haven, Conn.
„Vienybės Lietuvninkų" Keliaujantis agentas, P. A. Zdažinskas yra įgaliotas užrašyti naujiems skaitytojams „V. Liet." ir priima mokestį nuo senų skaitytojų.
Taipgi priima spandai visokius apgarsinimus, korteles, blias ir kitokius darbus. „VIEN. LIET." ADMIN.

DUODU DOVANĄ 50C. VERTĖS,
Kas užsirašys „Vienybę Lietuvninkų" pas mane ant metų. Tik vietiniame gyventojams.
JUOZ. SAUNORAS.
7 Dudley Str., Rochester, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ"
SPAUSTUVĖ
GREIČIAUSIAI, GRAŽIAUSIAI
IR PIGIAUSIAI
atlieka visokius spaudos darbus!

Tel. 2320 Greenpoint —:::— Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS ŠARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoju ir laidoju mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošiu nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Parsamdau karietas laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
Viršui minėtais reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.
144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR.
BROOKLYN, NEW YORK.

Vincas Struogis
Lietuvos Vėliavų Išdirbėjas
155 Hope St. Brooklyn, N. Y.
Telefonas 2989 Stagg
Residence Tel. 3671 B-Williamsburg

VISŲ LIETUVIŲ ATYDAI!

Nuo tulo laiko užsiėmiau išdirbinėtikras LIETUVOS VĖLIAVAS musų Draugijoms, Kliubams bei Organizacijoms. Sulygšiol, beveik žėdna musų draugija rupindamasi įsisteigti sau Vėliavą, pasidirbdama pagal geresnį išmanymą savo komiteto.

Taigi šiuomi pranešu lietuviams, kad kur tik randasi draugijos, kliubai arba organizacijos, stengtusi turėti tikrą Lietuvos Vėliavą. Duodami užsakymą padirbimui Lietuvos Vėliavą kreipkitės šiuom adresu:

V. STRUOGIS
155 HOPE STREET BROOKLYN, N. Y.

!!!NEATSISAKYK NUSIPIRKT ŠIĄ KNINGĄ!!!
ŽEMIŲ DULKĖS

Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Rardzevičiutės.

Kningoje **Žemių Dulkės** telpa daug puikių užimančių apysakaičių, geriau sakant gyvų vaizdelių iš Lietuvos gyvenimo.

Intalpa: **Du atsitikimu-abu nelukėtu.** Antras: **Po tėvų pastogės,** kitoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodis, kuri nušviečia Lietuvos gyventojų šiaudinę bakužėlę, kaip lietuvis nors vargą nešdamas, bet budamas sveikas-linksmas vaikštinėdamas **Dubisos, Nemuno** ir Šešupės pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: **tik klausykite:**

Valio, mano dalgeli,
Valio, Valio ir tt.

toliau dar smarkiau ir linksmiau uždainuoja:

Mergyte mano,
Tekėk už manęs,
Tai tu nežųsi,
Varge nebusi. ir tt.

Trečioji: **Naktibilda.** Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikinai praleidžia daugelį naktų — slankiodami pas **Myli-masias.**

Ketvirtoji: **Vakaruškos svetainėje.** Gyvas vaizdelis Lietuvos suaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į burelį ir linksminasi pilni gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:

Eik šian mergužėle,
Eilk šian lelijėle. ir tt.

Penktoji: **Slapta pasiuntinystė.** Puikus anekdotas piršlio nušjus pas merginą su vaikinu. Tarp pašnekų į merginą uždainuoja:

Vai gieda paukštelė,
Čia tavo mergelė,
Švari, verpėjėlė,
Daili, audėjėlė ir tt.

Visoje kningutėje perdėm aprašomas Lietuvos žmonių gyvenimas. Kiekviename apsakymėlyje indėta po keletą dainelių. **Žemių Dulkės** butina pareiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, korespondentui — žodžiu sakant kiekvienam. **Žemių Dulkės tai geriausia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šiandien.** Prekė šios daug reiškiančios kningos labai žema — vos 50 centų.

Pinigus siųskite stampomis.

Reikalaudami adresuokite:

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" ADMINISTRACIJA.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, NEW YORK.

M. Mierzwinskas

UŽLAIKO

Dvi Didelias BUČERNIAS,

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užtaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rųkintos Mėsos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudų Lašinių.

VISADOS ŠVIEŽIA MĖSA IR ŽYSTAI UŽLAIKOMA.

M. Mierzwinskas

125 GRAND STREET — 41 AVENUE A.

Kampas Berry Str. — BUČERNĖS — Kampas Third Str.

BROOKLYN, N. Y. — NEW YORK, N. Y.

Telephone 3359 Greenpoint. — Tel. 2174 Orchard

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tiktai vartoje aptiekoriaus F. A. URBONO MILTELIUS (proškus powder) ir LINIMENTĄ, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jus galite lengvai pasveikti ir sykiu uoktis su sveikaisiais iš reumatiškų skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIUS ir LINIMENTĄ galite gauti per pačtą tiktai už **$1.25.**

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, Aptiekorius,

151 METROPOLITAN AVE., (KAMPAS BERRY STREET) — BROOKLYN, N. Y.

Telephone Greenpoint 1411

Telephone 2372 Greenpoint

Macys Bros. Furniture Co.

$1.00 į sanvaitę

Didelis išpardavimas KERIČIŲ visokio didumo

Puikus ICE-BAKSIAI dideliam pasirinkime.

Taipgi įvedėm skyrių GRAFAFONŲ, kur galima gaut kokių kas nori palinksminimui namų.

Pristatom į visas apielinkes.

Atvažiuokit kad ir iš toliaus, KARAI UŽSIMOKĖS.

Musų adresas:

MACYS BROS. Furniture Co.

198-200 Grand Str. — Brooklyn, N. Y.

Šale Comedy Teatro. — Tarpe Bedford ir Driggs Ave

DYKAI! DYKAI!

Aš ištraukiu dantis be skausmo ir veltui tiems, kurie duoda taisyti ir naujus indėti.

Visas darbas visiškai be SKAUSMO

Ne kiekvienas dantistas moka apsieiti su dantimis sunkiam atsitikime, tankiai siunčia pas specialistą. Dr. Chas. Teschberg yra gerai žinomas kaipo specialistas ir įvairiuose atsitikimuose siunčiama pas jį. Ateik ir duok išegzaminuot. Informacijos dykai. Mano karunos ir tiltukai yra 22 karato čysto aukso su dubeltava apačia. Visas darbas gvarantuotas. Kainos prieinamos. Mokestis ant nedėlių. Gazas ir kokainas vartojamas pagal reikalą.

Ofiso valandos: Nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Pėtnyčioms uždaryta. Nedėlioms nuo 9 A. M. iki 2 P. M.

DR. CHAS. TESCHBERG. D. D. S. — Lietuviškas Dantistas

500 Grand Str. kampas Union Avenue, Brooklyn N. Y.

Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. — Telephone Stagg 3698

Wm. SHEDLOW'S ir KARL. LATUKAS

Savininkai

VIENATINĖ SVETAINĖ

Galima užsisakyt Balliams, Mitingams ir Veseiliems, (vestuvėms)

734-736—3rd Ave.

SO. BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1295 South.

Kada turi taisyti dantis, eik pas senį dentistą ant kurio gali pasiremti, kuris jau 10 metų šioje apielinkėje tarnauja, ir kurį visi rekomenduoja. Tas parodo, kad jis užganėdina visus. Speciališkas patarnavimas lietuviams. Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST

313 BEDFORD AVE.

KAMPAS SO. 2nd STREET, — BROOKLYN, N. Y.

10 metų toj pačioj vietoj.

NOTARIJUS

(REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS

120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užtvirtint ir padaryt—čia yra padaroma: Devernostis, pirkimo bilos, liudijimai, certifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.

HERMAN APELER

UŽEIGA

Puikus užkandžiai ir geri Cigarai

398 Grand Street

kampas Redney st. Brooklyn, N. Y.

LIETUVISKA

RESTAURACIJA

Švariai užlaikoma, greitas ir prielankus patarnavimas.

Atvažiavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniaiatsilankykit, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Prieštam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vieti nams taip ir atkelevusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu

J. ZOSTAUTAS.

102 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Ubalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, vestuvėms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:

1034 Bank Street, Waterbury, Conn.

Lietuviai, kreipkitės reikale.

Kandroto Užeiga

Tinkamiausi Užeiga Del Lietuvių

126 Grand Street

Tel.1490 Greenpoint — Brooklyn, N. Y.

REIKALINGI AGENTAI

DRAUGIJŲ ATYDAI

STRUPAS IR KOMPANIJA

Mes išdirbam viską, kas tik draugijoms reikalinga; t. y. visokius guzikučius, medalius, kukardas, veliavas, antspaudas ir t. t.,

Mes turim S. L. A., S. L. R. K. A. ir T. M. D. gatavų ženklelių pardavimui: auksiniai po $1.00, sidabriniai žiedai po $2.50, auksiniai žiedai, nuo $5.00 ir aukštyn, laikrodeliams kabučiai po $1.75.

Reikalaukite musu Katalogu

šio adresu

STRUPAS & CO.

92 Warwick St. Newark, N. J.

33 John St. New York, N. Y.

Leiškus siuskite į Newark, N. J.

REIKALINGI AGENTAI

KELNIS ŠUNAU GEDĖMINUI LIPK ANT KALNO

PAILSAI

GEROVĖS BEJIEŠKODAMS

Nenusimink! Gerovė gyvena ant augšto kalno. Ten ją rasi, jeigu geru keliu prie jos eisi.

Laikraštis "Lietuva" gerais pamokinimais ir teisingomis žiniomis nušvies ir palengvins tau tą kelią prie tavo gerovės. Tik pamėgink jį skaityti. *Kaina metams* $2.00; *pusei metų* $1.00. Vieną numerį gausite pasižiurėjimui UŽ DYKĄ, jeigu tuojaus atsišauksit

"LIETUVA"

814 W. 33rd St. — Chicago, Ill.

NORĖDAMAS GAUTI GERUS

ČEVERYKUS

eik visada pirkti pas SIMANĄ POCIUNĄ. Čia gausi Čeverykus gerų išdirbysčių, kaip W. L. DOUGLAS EMERSON ir kitų. Reikalaudamas užeik

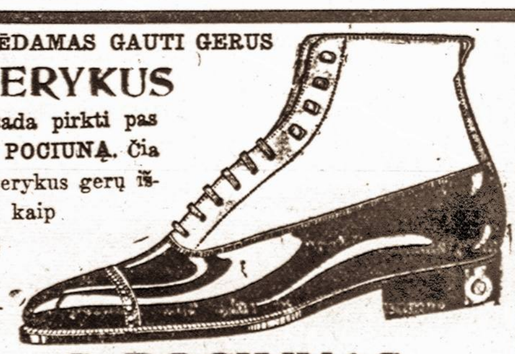

S. POCIUNAS

127 Grand St., kampas Berry Street, Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Koseinškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Makers of Badges and Banners

DIDELIS

SUVALKIJOS ŽEMLAPIS

(Mapa)

Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koliuose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistate labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina

VIENAS DOLIARIS

su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas

J. J. Paukszis & Co.

120 Grand St.

Brooklyn, N. Y

„VYTAUTO PRISIEGA''

Linksmiausi vieta, tai kambariai papuošti su gražiais paveikslais, vienas iš tų yra „VYTAUTO PRISIEGA'', didelio formato paveikslas. Kainuoja 35c. su prisiuntimu. Šie paveikslai jau baigiasi, ir trumpam laike jų nebus galima gauti už jokius pinigus. Pasiskubinkit. Pinigus siųskite stampoms; adresuokite:

„VIEN. LIET. ADMIN.

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

VISI VYRAI IR BALTRUS!

SKAITYKITE

Pasaulio organą

„TARKĄ!!!''

120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Mokykis Francuzų Kalbos

Užsirašyk "Amerikos Lietuvį", kuriame rasi geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių

Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lekcijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal atseis Francijoj buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti "Amerikos Lietuvį" $2.00 metams.

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street, — Worcester, Mass.

ATEITIS savo skaitytojams duoda labai daug naudingų raštų apie žmonių sveikatą ir ligas, taipgi apysakų, juokų, eilių, paveikslų. Turi savo korespondentus visoje Amerikoje, taipgi Lietuvoje, Rusijoj, Vokietijoj, Francijoj, Anglijoj ir kt. "Ateities" kaina metams $2.00, pusei metų $1.00. Užsieniuose metams $2.50. Pasižiurėti viena numerį siunčiame dovanai.

"Ateitis", 366 Broadway, So. Boston, Mass.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

IŠ TAUTINĖS TARYBOS VEIKIMO.

Dabar gyvenimas taip smarkiai teka, kad reikalinga labai tankiai susieiti ir reaguoti į klausimus. Todel Tautinė Taryba nežiurint vasaros šiltumų laikys savo posėdžius kiekvieną antradienio vakarą.

Yra nutarta siųsti delegatą Europon, o kitą pastatyti Washingtone. Bet laukiama sugrįžtant gerbiamojo Dr. J. Šliupo, sulyg kurio nurodymų reikės elgties ir prisitaikyti.

Apskritai yra begalės reikalų, tik bėda, kad nėra lėšų. Visuomene, aukaukite, į tukstantinį fondą po dešimtinę.

WATERBURIO TEATRALĖS DRAUGIJOS „AUŠROS" JUBILĖJUS.

Gegužės 23 d. Waterburio teatralės draugijos „Aušros" bus 5 metų jubilėjus. Tą dieną bus pastatytas scenon gražus veikalas „Mirga," o nedėlioje 23 d. gegužio bus didelis koncertas. „Aušra" yra gana gerai pasižymėjusi savo veikimu ir jon priklauso gražus burys jaunimo. Linkėtina, kad „Aušra" ir toliau darbuotųsi.

PRIE VISUOTINOJO SEIMO PROTOKOLO.

P-nas Rafolas Zaura iš Chicagos praneša, kad visuotinojo Seimo protokole, delegatų suraše praleistas jo vardas. Jis dalyvavo Seime ir atstovavo šias organizacijas: DLK. Algirdo, TMD. 28 kp. ir SLA. 109 kuopą. Šiuomi atitaisomas tas suraše praleidimas.

Vietines Zinios

Dr. J. Šliupo prakalbos. — Jei pabaigoje šios savaitės pributų Dr. Šliupas, tai panedėlyje 27 d. gegužės McCaddin svetainėje bus jo prakalbos. Svetainė jau paimta, viskas sutvarkyta. Apie pribuvimą bus pranešta plakatomis. Nepamirškite tai. Į prakalbas įžanga bus 10c. Rengia Lietuvos Neprigulmybės Fondas. Prakalbos atsibus McCaddin svetainėje.

Vakarienė. — Laukiamas Dr. J. Šliupas iš Europos. Tikimasi jo sulaukti apie šią subatą. Tuom tikslu Lietuvos Neprigulmybės Fondas ruošia vakarienę jo priėmimui. Ją prisieis greitai surengti. Todel kaip tik gausite užkvietimus, nevilkinkite su atsakymu. Reikia pasitikti gerb. Dr. Šliupą, kuris tiek daug dirba del Lietuvos labo. Vakarienę projektuojama surengti 29 d. gegužės Park Ave. hotelyje.

Prezidentas Wilsonas New Yorke. — Pereitą subatą prezidentas Wilsonas atsilankė New Yorkan atidarymui Raudonojo Kryžiaus savaitės. Jis sakė prakalbą Metropolitan Opera House. Jis tarp kito ko pasakė, kad pirmiausiai reikia išlošti karę, kad tuomi išliuosuoti žmoniją. Amerika nekariauja delei kokių nors užkariavimų, bet tiktai del žmonijos laisvės. Visuomet Suv. Valstijos pasiryžę nustoti kariavę, tegul tik priešai atvirai pasako ko jie nori. Amerika jau pasakė ko nori ir už ką kariauja.

Prez. Wilsono kalba buvo patikta trenksmingu delnų plojimu.

Tėvynės Mylėtojų Draugijos 3-čios kuopos susirinkimas įvyks šios pėtnyčios vakare 24 d. gegužės svetainėje L. U. Klube 803 Driggs Ave. Šis susirinkimas yra labai svarbus, nes jame prisieis rinkti delegatai į TMD. seimą, daryti visoki geri sumanymai del labo TMD ir tam panašiai.

Apart to po susirinkimo p. J. Banulis skaitys paskaitą. Todel visi nariai ir nenariai malonėkite susirinkti kuoskaitlingiausiai. Patįs matote, kad tai labai svarbus susirinkimas. Tiktai nesivėlinkite. Pradžia ant 8 val. vakaro.

U. Kriaučeliuniutė,
Sekr.

„Farmazonai" scenoje. — Atei nančioje subatoje vakare pasidarbavimu p. J. Kačergiaus bus loštas McCaddin svetainėje jo paties išverstas veikalas „Farmazoni." Pelnas, kaip girdėjome, skiriamas išleidimui to veikalo.

Neprigulmybės Fondo vietinio skyriaus susirinkimas įvyks ketverge, 23 d. gegužės „V. L." ofise ant 7:30 v. vakare. Susirinkite visi nariai. Yra daug reikalų apkalbėjimui. Tik nesivėlinkite.

Valdyba.

Išvažiavimas į Jamaica miškus — Pereitą nedėldienį buvo išvažiavimas į Jamaica miškus. Buvo daug gražaus jaunimo ir gražiai pasilinksmino.

Svečiai. — Mųs redakcijoje atsilankė svečiai kareiviai pp. Šiaučiunas ir Jokubaitis. Maloniai pasikalbėjome apie bėgančius reikalus.

ALTS. 1-mos kuopos nariai-kareiviai: — Jau gavo pakvietimus tuojaus stoti S. V. kariumenėn šie jauni vyrai:

K. Jankevičius,
J. Kripaitis,
K. Šiaučiunas.
K. Jovaiša,
A. Dičmonas,

Ir taipgi visa eilė kitų jaunų vyrų, tarpe kurių yra: A. Kundrota, P. Bočkus, Sarapinas ir kiti.

Medžioklė ant „slackerių" — Valdžia uoliai dabar pradėjo medžioti „slackerius," kurių jau suimta keletas šimtų. Nedėlioje Eastsidėje buvo apžiurėta apie tu zinas vietų, kaip tai hotelių, turkiškų pirčių ir t. p. ir suimta 800 žmonių. Kiti paleisti, o apie 250 turi pasirodyti prieš teismą.

Jaunuolių registracija. — Iš gubernatoriaus raštinės pranešama, kad visi jaunuoliai butų prisirengę užsiregistruoti toje dienoje kaip tik Prezidentas paskelbs. Reikalaujama taippat liuosnorių kurie padėtų registruoti.

Išsiėmė apsivedimo laisnius: — Vladislovas Dirse, 359 Hamilton Ave., ir Ona Skrzypiec, 441 Macon Str.

Jonas Dusevičius, 105 Union Av., ir Marė Saboniutė, 139 Dupont Ave.

Dominikas Gališanskas, 254 Wythe Ave., ir Anelė Sketraitė 60 So. 2nd Str.

Feliksas Gedraitis, 393 Lorimer Str. ir Agota Žaltauskiutė, 23 Scholes Str.

Adomas Pileckas, 483 — 9th Av., Manhattan ir Ona Aušurienė 60 So. 2nd Str.

Pranas Šertvydas, 95 Hope St. ir Antanina Olekiutė. 157 Grand Str.

Juozas Valentukonis, 56 Ten Eyck Str., ir Ona Barauskiutė, 378 Grand Str.

Antanas Vizbaras, 37 Grand Str., ir Marcelė Gručiutė, 43 So. 3rd Str.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Gal pameni iš lietuvių istorijos kaip musų bočiai-kareiviai kritus savo vadui kovoje jam supildavo riešutėlon didžiausį milžinkapį. Tai ką laro vienybė ir dauguma!

Todė Samas, kurio žemėje tu radai prieglobą nuo autokratijos siautimų, dabar randasi mirtinoje kovoje už demokratijos idealus ir kviečia tave jam pagelbėti perkant KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS, kurie gaunami kiekvienoje pačto stotyje, banke, didžiose krautuvėse. Atmink jo balsą, kuomet turėsi liuosą kvoterį kišenėje!

PRANEŠIMAS
Harrison, N. J. lietuviai gali nusipirkti pavieniais „Vien. Liet." numerius krautuvėje
PRANO BENEŠIUNO
312 John Str., Harrison, N. J.

IŠGRIOVIMAS KAUNO PILIES.
Dramatas keturiuose veiksmuose, plačiai praskambėjęs po Lietuvą ir Ameriką. Jis nereikalauja rekomendacijos. Jau baigia išpirkti antrą laidą. Prekė ..... 20 centų.
VIENYBĖ LIETUVNINKU"
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Ką Išrasti ?
Tai yra lietuviška knygutė išleista, kurioje yra apie 400 išradimų, kurie gali buti reikalingi, likosi išduoti ant reikalavimo ir del naudos LIETUVIŲ IŠRADĖJŲ. Iš knygutės dasižinosite kokį pelną išradimai atnešė ir dar gali atnešti. Jeigu manote apie išradimus, tai rašyk šiandien Lietuviškai reikalaudamas knygutės, kurią išsiųsime DYKAI.
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.
(V. L.)
256 Broadway, New York, N. Y.

A. RUKAS
„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ"
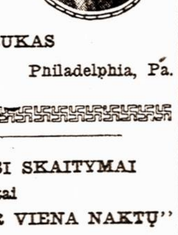
Ingaliotas agentas
A. RUKAS
2544 E. York St., Philadelphia, Pa.

LINKSMIAUSI SKAITYMAI tai
„TUKSTANTIS IR VIENA NAKTŲ"
Šią puikią ir didelę knygą galima gauti „Vienybės Lietuvninkų" administracijoje. Kaina $2.00.
„VIEN. LIET." ADMIN.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

ŠIANDIEN
Tai Tamistoms Proga!
Mes užlaikom visokios rųšies knygų, pasakų, apysakų, dainų, istorijų ir taip toliaus. Taipgi duodam dovanų už 75c. vertės kas užsirašys „Vien. Liet." ir prisiųs prenumeratą ant vienų metų $2.00 išpirkdamas money orderį ant pačtos vardu
A. S. KULBICKAS
7602 Aberdeen Av., N. E.
Cleveland, Ohio.

Jeigu esi neramus, nesmagus, nuliudęs, nuvargęs ir nelinksmas tai užsirašyk
TARKA
SATYROS IR JUOKŲ LAIKRAŠTĮ
Ji tave prajuokins, palinksmins ir suramins
„Tarka" talpina sveikus juokus, linksmas daineles, gražias pasakėles apie vaikinus ir merginas.
„Tarka" talpina visokius paveikslus.
„Tarka" priima nuo visų visokius raštus.
„Tarka" yra reikalinga kiekvienoj grintelėj.
„Tarka" tarkuoja visus lygiai pagal reikalą.
„Tarka" kainuoja metams $1.00. Pavieniai num. 10c.
TAIGI NELAUK, ISPIRK MONEY ORDER UŽ $1.00 IR SIUNČIANT UŽADRESUOK:
„Tarka" Publ. Co.
120 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

"VIENYBĖS LIETUVNINKŲ" AGENTAI:

„VIENYBĘ LIETUVNINKŲ" galima nusipirkti kas savaitė šiose vietose

WORCESTER, MASS.
M. Poltanavičius, 15 Millbury St.
LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas 101 Oak Str.
ATHOL, MASS.
J. Gailiunas „The Lithuanian Store."
CAMBRIDGE, MAS.
P. Bartkevičius 877 Cambridge St.
BOSTON, MASS.
J. B. Beinerz, 84 Salem Str
BROOKLYN, N. Y.
J. J. Šlikas 59 Hudson Ave.
Struminski krautuvėj ant Grand Str
Juozapaičio krautuvėj ant Berry Str.
AMSTERDAM, N. Y.
Dzidick and Karpaitis 127 Main Str.
PATERSON, N. J.
A. Atkind 273 River Str.
NEWARK, N. J.
P. Lukšis 314 Walnut Str.
Vl. A. Lesčinskas 315 Walnut St.
WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemėkas, 785 Bank Str.
M. Alyta, 23 Congress Av.
NEW HAVEN, CONN.
K. Makarevičius 255 Wallace Str.
HARTFORD, CONN.
E. J. Mažeika 52 Sheldon St.
CLEVELAND, OHIO.
„Dirva" 2004 St. Clair Ave.
A. Kulbickas 7602 Aberdeen av., N.E.
NEW PHILADELPHIA, PA.
St. Bulota (krautuvė)
PITTSBURG, PA.
J. A. Ignotas 46 So. 22nd Str.
SHENANDOAH, PA.
F. P. Krizanauskas 102 Centre St.
BALTIMORE, MD.
J. Filipovich 437 So. Paca St.
CHICAGO, ILL.
M. J. Damijonaitis 901 W. 33rd St.
ROCHESTER, N. Y.
J. Saunoras 829 Clifford Av.
P. Petronis 9 Hopeman Pl.
GRAND RAPIDS, MICH.
A. J. Bernotas 1409 Broadway Ave.

Pas juos galima užsirašyti laikraštį „VIENYBĘ LIETUVNINKŲ", taippat užsisakyti ir knygas „Vien. Liet." išelistas.

BROOKLYN, N. Y.
J. J. Šlikas 59 Hudson Ave.
AMSTERDAM, N. Y.
J. J. Urbelis 10 Swan Str.
NEWARK, N. J.
M. Truska 181 New York Av.
V. Ambrazevičius 178 Ferry Str.
PASSAIC, N. J.
St. Pauža 33 Burgess Place.
NEW HAVEN, CONN.
K. A. Makarevičius 255 Wallace Str.
ANSONIA, CONN.
J. P. Chupas P. O. Box 330
WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kazemekas 785 Bank Str.
A. Povilaika 804 Bank Str.
M. Alyta 23 Congress Ave.
J. P. Trečiokas, 656 Highland Av.
FITCHBURG, MASS.
J. Rudzinskas, 95 Clegharm Str.
LAWRENCE, MASS.
A. Šimkonis 9 Monmouth Str.
A. Ramanauskas, 101 Oak Str.
E. CAMBRIDGE, MASS.
P. Bartkevičia 877 Cambridge Str.
WORCESTER, MASS.
M Paltanavičius 15 Millbury Str.
PHILADELPHIA, PA.
A. Rukas 2544 E. York Str
SCRANTON, PA.
J. Petrikis Court ir Albright Av.
SILVER CREEK, PA.
St. Bulota Box 198.
CLEVELAND, OHIO.
P. Šukys 2004 St. Clair Av. N. E.
ROCKFORD, ILL.
J. J. Petraitis 1229 Ferguson Str.
CHICAGO, ILL.
B. Lenkauskas 2336 Oakley Ave.
M. J. Damijonaitis 901 W. 33rd Srt.

// SKAITYKITE
Musų išleistą knygą
„JAUNEJI SKRAUJA"
— Senovės medžioklių apysaka.

PAIN-EXPELLER
tai kiekvienos šeimynos geriausis draugas, kuris tikrai pagelbi nuo visokių kentėjimų ir skausmų.

Dabartinės gyvenimo aplinkybės privertė mus pabranginti iki 35 centų mažą buteliuką ir iki 65 centų didelį.
Pirmai tikėkite, kad gausite visada tą senai išbandytą gyduolę tokio pat gerumo ir pagelbingumo. Nesiduokite apgaut suklastuotais vaistais, parduodamais už pigesnę ciėnią.
Šią seną tikrą gyduolę gausite visuomet tokiame pakelije, kaip čia parodyta. Pirkdami žiurėkite, kad butų ant pakelio ženklas „INKARAS" ir žodis „LOXOL," o taipgi musų pavardė.
Tikrasis PAIN-EXPELLERIS parduodamas visose aptiekose. Galite gauti ir tiesiog iš mųs. Patariame pirkt buteliuką už 65 centus, nes jame yra gyduolių dvigubai daugiau, negu už 35 centus.
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

Kada nori gauti gerą fotografiją su gyvu panašumu ir kuri laikys metus, eik pas plačiausiai žinomą artistą fotografistą
STRAUSS
PHOTO ART STUDIO
301 GRAND STREET
BROOKLYN, N. J.
kampas Havemeyer Gt. Viršuj Plaza teatro
SPECIALIŠKAI!
Del skaitytojų šio laikraščio („Vien. Liet.") 6 gražios fotografijos ir 1 malevotas portretas už 75c. Tik šį mėnesį
Atsinešk šį apgarsinimą su savim.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius
The Road of Anthracite
(Kietųjų anglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojima, etc.. kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
Lackawanna Railroad
George A. Cullen,
Passenger Traffic Ma
90 West Street, N. Y.

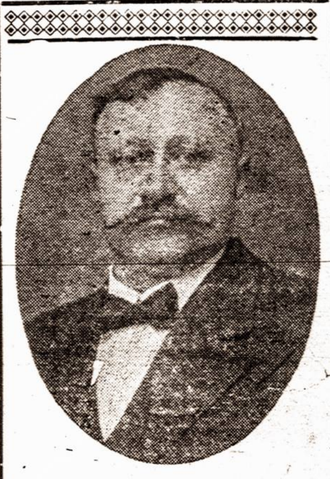
JONAS KULBOKA
Visu Draugas
291 Wythe Ave.
Kampas So 1-st Str.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. 279 Greenpoint.

Du-kart nedėlinis laikraštis
Senagimusias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.
EINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto $2.50 Ant pusės meto $1.25
EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 Angilijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.
☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.
Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co
520-522 W. South Al.
MAHANOY CITY, PA.

PIRMAS LIETUVISKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas.
Vidutiniška čienia
C. BENSON,
28 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Bell Phone Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandas;
Nuo 9 rito iki 5 po pietų
Vakarais, Ketverge nuo 6 iki 9 P. M.
Nedeliomis iki 4 po pietu.

— NEPAMIRŠKIT —
Tautiško Namo,
Extra, parankiausia Salė veseilioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.
Skanus užkandžiai ir nakvynė.
A. RAZUTIS
101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint